

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

4 Dalda
Oscar
Adayı

Sundance Film Festivali
Büyük Jüri Ödülü

GERÇEĞİN PARÇALARI

DANIEL WOODRELL

DANIEL WOODRELL

GERÇEĞİN PARÇALARI

Evleri ve taşları yeşile boyamak için, gökyüzü bir anlam ifade etsin diye, karanlığın en dibine kara kökler salman gerekir.

—Cesare Pavese

Ree Dolly'nin babası, metamfetamin laboratuvarı işlettiğine ilişkin suçlamalardan kefaletle serbest bırakıldığında ortalıktan kaybolur. Fakat yedi gün sonraki duruşmaya çıkmazsa, Dolly'lerin tek varlıkları olan evleri ellerinden alınacaktır. Bakması gereken ailesiyle bir başına kalan on altı yaşındaki Ree ise babasını bir hafta içinde ölü ya da diri bulmak zorundadır.

Acımasız ve zorlu koşullarda hasta annesi ve iki erkek kardeşiyle birlikte yaşam mücadelesi veren Ree, babasına ulaşmak için aile büyüklerine başvurur. Ancak onlara sorular sormanın ne kadar ölümcül bir hata olabileceğini fark etmeye başladığında, ürpertici gerçekler de yavaş yavaş ortaya çıkar. Kendi kanını ne pahasına olursa olsun korumaya kararlı olan aile ağının şaşırtıcı derinliklerini keşfetmek, genç kıza babasını bulmakta yol gösterecek midir?

Aynı isimle sinemaya da uyarlanan, dört dalda Oscar'a aday gösterilen ve başta Sundance Film Festivali Büyük Jüri Ödülü olmak üzere pek çok ödül kazanan *Gerçeğin Parçaları*; metanet, cesaret ve çetin yaşam şartlarının acısıyla yüzleşme isteği etrafında gelişen bir hayatta kalma hikâyesi.

facebook.com/martiyayinlari
twitter.com/martiyayinlari

15

www.martiyayinlari.com

ISBN 978-605-348-946-7

9 786053 489467

internette sipariş: okuoku.com

"Bir bölgenin dilinin lirik güzelliğini, zalim ve amansız yaşamların kâbusvari karakteriyle birleştirmek... *Gerçeğin Parçaları*'nı okurken Daniel Woodrell'in yaptığını bu kadar iyi yapabilen bir yazarla en son ne zaman karşılaştığınızı hatırlamaya çalışın."

San Diego Tribune

"Eğer William Faulkner, Amerika'nın pek az bilinen, çoklukla kötülene bir bölgesinde yaşasaydı, buraya özgü kısa ve sarsıcı romanlar yazsaydı, Daniel Woodrell'e çok benzerdi."

LA Times

"Daniel Woodrell'in *Gerçeğin Parçaları* adlı romanı, sarsıcı ve hatta vahşi bir güce sahip."

The Guardian

GERÇEĞİN PARÇALARI

DANIEL WOODRELL

Daniel Woodrell, Missouri, Ozarklar'da doğdu. On yedi yaşına girdiği hafta, okulu bırakarak Deniz Kuvvetleri'ne katıldı. Üniversite diplomasını yirmi yedi yaşında aldı, Iowa Yazarlar Atölyesi'nden mezun oldu. Son beş romanı, *New York Times* tarafından Yılın Dikkate Değer Kitapları arasında gösterildi ve *Tomato Red* isimli kitabı, 1999 yılında kurmaca alanında PEN West Ödülü'nü kazandı. Woodrell, karısı Katie Estill'le birlikte Ozarklar'da, Arkansas yakınlarında yaşamaktadır.

Gerçeğin Parçaları

Daniel Woodrell

1. Baskı: Nisan 2016
ISBN: 978-605-348-946-7
Yayınevi Sertifika No: 12330

Copyright©DANIEL WOODRELL

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Kayı Ajans aracılığıyla

Martı Yayın Dağ. San. Tic. Ltd. Şti.'ye aittir.

Yayınevinden izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz,
hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Baskı

Ezgi Mat. Teks. Pors. İnş. San. Tic. Ltd. Şti.

Matbaa Sertifika No: 12142

Sanayi Cad. Altay Sok. No: 14

Çobançeşme-Yenibosna/İstanbul

Tel: 0 212 452 23 02

MARTI YAYINCILIK

Martı Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mh. Davutpaşa Cd.

Yılanlı Ayazma Sk. No: 8

Zeytinburnu/İstanbul

Tel: 0 212 483 27 37 - 483 43 13

Faks: 0 212 483 27 38

www.martiyayinlari.com

info@martiyayinlari.com

Orijinal Adı : Winter's Bone

Yayın Yönetmeni : Şahin Güç

Çeviren : İlgin Yıldız

Redaksiyon : Kerem Yıldız

Editör : Gamze Büyükkaya

Sayfa Tasarımı : Elif Yavuz

Kapak Uygulama : Alla Özabat

Kapak Görseli : Fortissimo Films

GERÇEĞİN PARÇALARI

DANIEL WOODRELL

Çeviren: İlgin Yıldız

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Her zaman sadık Ellen Levine ve Katie için...

Evleri ve taşları yeşile boyamak için, gökyüzü bir anlam ifade etsin diye, karanlığın en dibine kara kökler salman gerekir.

—CESARE PAVESE

Ree Dolly şafak sökerken verandanın soğuk basamaklarında dikildi, yaklaşan yağmuru kokladı.ve etleri gördü. Etler dere boyunca dizili ağaçlara asılmıştı. Donuk pembe hayvan cesetleri, parlak yağlarıyla, yan bahçelerdeki körpe ağaçların alt dallarından sarkıyordu. Çelimsiz ve bitkin üç ev dere kenarının ucunda diz çökmüş gibiydi ve önlerindeki sarkık dallara bağlı halatlardan derisi yüzülmüş iki veya daha fazla sayıda hayvan gövdesi sallanıyordu. Çürümenin ilk etabında tadı toparlansın, et kemiğine kadar tatlılaşsın diye iki gece, üç gün boyunca havalandırılan geyik etleriydi bunlar.

Kar bulutları ufuk çizgisini işgal etmiş, vadiyi karanlığa boğmuştu. Hoyrat rüzgâr estikçe halatların ucundaki etler de sallanan dallarda dönüyordu. On altı yaşında, süt beyazı teni ve haşın yeşil gözleriyle kumral Ree, kolsuz sarı elbisesi rüz-

gârda uçuşurken yüzünü rüzgâra vermişti. Yanakları art arda tokat yemişçesine kıpkırmızıydı. Ayağında postallarıyla dimdik duruyordu. Beli ince, kolları ve omuzları ise yapılıydı; insanlar için koşturmaya adanmış bir vücut... Uzakta biriken bulutların buzul ıslaklığını kokladı, karanlık mutfağı ve neredeyse bomboş dolabını düşündü, cılız odun yığınınca baktı ve titredi. Yaklaşan havanın anlamı; dışarıda asılı çamaşırların donup kaskatı olması demekti; bu yüzden mutfaktaki sobanın üstüne çamaşır ipini gemesi gerekecekti ve göbekli soba için ayırdığı üç-beş odun da annesinin iç çamaşırlarını, bir de belki oğlanların tişörtleri haricinde bir şey kurutabilecek kadar dayanmazdı. Ree motorlu testere için mazot olmadığını biliyordu; bu nedenle kış vadi boyunca esip onu sarmalarken, evin arkasında balta sallamaktan başka çaresi yoktu.

Babası Jessup, bahçeden yokuş aşağı inip mavi Capri' sine atlamadan ve engebeli yoldan sarsıla sarsıla gitmeden önce ne doğru düzgün bir odun yığını hazırlamış ne de mevcut odunları soba için kırmıştı. Gitmeden ne yiyecek ne de para bırakmış, buna karşın çok yakında bir çanta dolusu para ve bir bagaj dolusu yiyeceklerle döneceğine söz vermişti. Jessup kapıdan çıktığı gibi sırta kadem basmasını, sonra da geri dönüp affedilmesini kolaylaştıran sözler vermekte beis görmeyen, yüzü yaralı ve esrarengiz bir adamdı.

Ree onu son gördüğünde cevizler hâlâ dallarından dü-

şüyordu. Cevizler, tıpkı bir türlü ortaya çıkmayan devasa bir hayvanın ayak sesleri gibi gece yarısı gümbürtüyle yere iniyordu ve endişeli görünen Jessup verandada başını önüne eğmiş, volta atıyordu. Yaralı burnundan güçlükle nefes alıyordu, köşeli çenesi sakalıyla tütsülenmişti, gözleri kararsızdı ve düşen her bir cevizin sesiyle panikliyordu. Karanlık ve karanlıktaki gümbürtüler belli ki onu tedirgin ediyordu. Zihninde bir karara varana kadar volta attı, ardından fikrinin değişmesine fırsat vermeden basamaklardan indi, hızla geceye karıştı. “Ancak yüzümü görünce beni aramaya başlayın. O zamana kadar merak bile etmeyin,” dedi.

Ree arkadan kapının gıcirtısını duydu. Sekiz yaşında, esmer ve sıska Harold, yıpranmış içliğiyle dikilmiş, eli kapı kulpunda, ağırlığını bir ayağından diğerine veriyordu. Çenesini kaldırıp dere boyunca dizilmiş etli ağaçları işaret etti.

“Belki bu akşam Sarı Milton bize bir tane getirir.”

“Belki,” dedi Ree.

“Akrabaların böyle yapması gerekmez mi?”

“Öyle.”

“İstersek getirir belki.”

Ree, uysalca gülümseyen ve saçları rüzgârda uçuşan Harold’a baktı, sonra birden atılıp kulağına yapıştı ve Harold’ın ağzı açılıp çırpıncaya kadar kulağını çekti. Harold acıdan iki büklüm oluncaya ve çırpınmayı kesinceye kadar da devam etti.

“Asla. Teklif edilmesi gereken şeyleri asla isteme.”

“Üşüyorum,” dedi Harold. Kızaran kulağını ovuşturdu.
“Sadece yulafımız mı var?”

“Tereyağı da sürersin. Biraz tereyağımız da var.”

Harold kapıyı açtı, beraber içeri girdiler.

“Hayır,” dedi Harold. “Tereyağı falan yok.”

Anne, sobanın yanındaki koltuğunda oturuyor, oğlanlar da masada Ree'nin hazırladığı yemeği yiyordu. Anne'nin sabah aldığı haplar onu bir kediye, sıcağın yanında oturan ve arada bir mırıldanan bir hayvana dönüştürmüştü. Anne'nin koltuğu nadiren sallanan, yıpranmış kumaşlı bir sallanan koltuktu. Anne tuhaf zamanlarda uyumsuz mırıltılar çıkarır, melodisi ve tonu birbiriyle alakasız notalar mırıldanırdı. Günün çoğunu sessiz geçirse de, aklından geçen az biraz hoş bir düşünce, yüzünde küçük ve uçuşan bir tebessüm bırakırdı. O bir Bromont'tu, bu evde doğmuştu ve bir zamanlar güzel bir kızdı. Aslında şimdi bile, yani şu ilaçlardan sersemlemiş, zamanda kendini yitirmiş haliyle, yıkamay ve taramayı unuttuğu saçları, yüzünde gitgide derinleşen kırışıklıklarla bile, bir zamanlar Ozark tepeleri ve vadileri denilen bu

karman çorman memleketin toprağında çıplak ayak dans eden her kız gibi alımlıydı. Zihni tuzla buz olmadan önce, parçalar etrafa saçılmadan ve onları düştüğü yerde bırakmadan önce Anne boylu poslu, esmer ve güzel kadındı.

Ree, oğlanlara, “Yemeği bitirin. Servis birazdan gelir,” dedi.

Evleri 1914 yılında inşa edilmişti, yüksek tavanlıydı ve tepedeki tek lamba içerideki her eşyaya soğuk gölgeler düşürüyordu. Çarpık gölgeler, zemin ve duvarlar boyunca uzanıyor, kıyıda köşede birikiyordu. Evin aydınlık kısımları serin, gölgeli kısımları soğuktu. Pencerele yüksek ve camların önceki kıştan kalma sökülmiş plastik kaplamaları rüzgârda kırbaç misali şaklıyor, uçuyordu. Mobilyalar, Büyükanne ile Dede Bro-mont hayattayken alınmıştı, Anne’nin çocukluğundan beri kullanılıyordu ve yamru yumru döşemeler ile yıpranmış kumaşlara Dede’nin pipo tütününü ve toz kaplı mazinin kokusu sinmişti.

Ree lavabonun başında durmuş, bulaşıkları duruluyor, pencerenin ardındaki çıplak ağaçlı sarp tepeye, hayal meyal kaya çıkıntılarına ve incecik çamur yola bakıyordu. Fırtına ağaç dallarını itip kakıyor, ıslık çalarak pencere pervazından süzülüyor, soba borusundan içeri sızıyordu. Gökyüzü vadinin tepesinde iyice alçalmıştı; yakın, kasvetli ve tehditkâr, birazdan yarılacak ve kar yağdıracaktı.

Sonny, “Bu çoraplar kokuyor,” dedi.

“Giyer misin lütfen? Otobüsü kaçıracaksın,” dedi Ree.

Harold, “Benim de çoraplarım kokuyor,” dedi.

“*Lütfen, yalvarırım.* Şu lanet çorapları giyer misiniz? Bunu yapabilir misiniz? Olur mu?”

Sonny ile Harold’ın arasında on sekiz ay vardı. Neredeyse hep dip dibe gezer, yan yana koşturur, aynı anda o yana döner, bu yana saparlardı. Tek kelime etmeden ürkütücü, içgüdüsel bir uyum içinde hareket ederken, tıpkı alelacele çiziktirilmiş tırnak işaretlerine benziyorlardı. Büyükleri Sonny on yaşındaydı. Kaba saba, güçlü, azman ve dobraydı. Saçları sonbaharda düşmüş meşe yapraklarının rengindeydi, yumrukları küçük yaşına karşın sertti ve okulda sürekli kavgaya karışıyordu. Harold da onun izinden gidiyor, onun gibi olmaya çalışıyordu, ama onda Sonny’nin cezalandırma arzusu ve gücü kuvveti olmadığından eve sık sık dayak yemiş, bir yeri morarmış, burkulmuş, ağzının payını almış halde geliyordu.

Harold, “O kadar da fena kokmuyorlar, Ree,” dedi.

Sonny, “Evet, kokuyorlar ama önemli değil,” dedi. “Sonuçta botlarımızın içinde kalıyorlar.”

Ree’nin en büyük dileği bu oğlanların on iki yaşında adsız sansız ölümlere dönüşmemesi, hayat karşısında körelmemesi, iyiliği unutup amansız bir zalimlikle dolmamasıydı. Dolly ailesinin oğlanları böyleydi, henüz sakalları bile terlemeden hayatları mahvolur, sert yasaların dışında yaşamak,

yasaların dışında sürdürülen hayatları yöneten kana bulanmış merhametsiz emirlere uymak üzere yetiştirilirdi. İki yüz Dolly vardı, buna bir de bu vadinin elli kilometre ilerisinde yaşayan hısımları Lockrumlar, Boshell'ler ve Tankerslyleri eklemek gerekirdi. Bunların bazıları kitabına göre yaşıyordu, çoğu ise böyle değildi fakat kitabına göre yaşayan Dollyler bile en nihayetinde Dolly soyadını taşıyordu ve icap ettiğinde yardıma hazır oluyordu. Sert Dollyler birbirlerine karşı fazlaca ters ve dediğim dedik davranır, düşmanlarının ise gözünün yaşına bile bakmaz, şehrin yasalarına ve yaşam tarzına gülüp geçer, kendi yolundan şaşmazdı. Bazen Ree, Sonny ile Harold'a akşam yemeğinde yulaf yedirdiğinde ağlarlardı. Bir yandan yulafı kaşıklarken, bir yandan da et için gözyaşı döker, tabaklarındakini silip süpürürken tabaklarında olabilecek şeyler için ağlarlardı; inleyen, sızlayan küçük istek ve ihtiyaç canavarlarına dönüştüklerinde Ree onlar için korkardı.

“Haydi artık,” dedi Ree. “Kitaplarınızı ve çantalarınızı, alın. Yola çıkıp servisi yakalayın. Berelerinizi de takın.”

Kar önce ufak, sert taneler halinde inmeye başladı; Ree baltayı kaldırırken, indirirken, yeniden kaldırırken, odunları bölürken dondurucu beyaz taneler yanlamasına eserek yüzünü kamçılıyor, gökten inen soğuk onu ısıırıyordu. Taneler boynundan içeri sızıveriyor, göğsünde eriyordu. Ree'nin saçları omuz hizasında ve gürdü, başına buyruk bukleler şakaklarından boyuna iniyor, kar taneleri de saçlarındaki düğümlerde birikiyordu. Paltosu simsiyahtı ve eskiden Büyükanne'ye aitti. Uzun yılların uğultulu kışları ve yaz güvelerinin yıprattığı çirkin, eski bir yün paltoydı. Düğmesizdi, diz hizasını geçiyor, elbisesini kapatıyor fakat aşağıya doğru dökümlü olduğundan baltayı savurmasını zorlaştırıyordu. Ree'nin darbeleri tecrübeli ve güçlü, kısa ve kudretli vuruşlardı. Kıymıklar uçuşuyor, odun

ikiye ayrılıyor, odun yığını gitgide büyüyordu. Ree'nin burnu akıyor, yüzünü kan basıyor, yanakları pembeleşiyordu. Burununu iki parmağıyla sıkıp yere sümkürdü, yüzünü koluna sildi, derken baltayı yeniden savurdu.

Odun yığını oturmasına müsaade edecek kadar büyüdüğünde geçip oturdu. Uzun bacaklarını kendine çekti, botlu ayaklarını iki yana açtı, cebinden kulaklığını çıkardı ve taktı, sonra da *Huzurlu Sahillerin Sesleri* isimli kaseti dinlemeye koyuldu. Buz taneleri saçlarına ve omuzlarına konarken, okyanus seslerinin sesini iyice açtı. Ree sık sık kendine hoş sesler aşılama ihtiyacı duyar, bu dingin seslerin gündelik yaşamın ruhu hırpalayan o amansız uğultusunu, ciyak ciyak curcunasını dindirmesini, o velveleyi delip geçerek rahatsız, dibine kadar öfkeli ve bir anlık huzur getirebilecek bir şeyler duymaya aç, gergin ruhunun volta attığı derinlerdeki o yere, o beton zeminli gri odaya ulaşmasını dilerdi. Bu kasetler, zaten yeterince sık kafa karıştırıcı sesler duyan ve bunlarla yüzleşmek istemeyen annesine hediye edilmişti. Ree onları dinlemeye başladığında bir düğümün çözüldüğünü hissetmişti. Bunun yanı sıra *Huzurlu Nehirlerin Sesleri*, *Tropikal Şafağın Sesleri* ve *Alplerde Alacakaranlık* kasetlerini de seviyordu.

Buz taneleri gitgide dinerken rüzgâr yavaşladı ve büyük kar taneleri, gökyüzünden yeryüzüne olan mesafeyi alabilirdiğine huzurlu inmeye koyuldu. Kar taneleri üstünde birikir-

ken Ree bilinmez kıyıları çarpan kıvrımlı dalgaları dinledi. Hiç kıpırdamadan oturdu ve karın gittikçe yoğunlaşan tertemiz bir beyazlıkla vücudunu kaplamasına izin verdi. Henüz öğlen olmasa da sanki vadi alacakaranlığa bürünmüştü bile. Dere başındaki üç ev, kocaman beyaz şallara sarınmıştı ve yanan ışıklar pencerelerin ardından altın renginde göz kırpyordu. Etler hâlâ yan bahçelerdeki dallardan sarkıyor, kar dallara ve etlere tutunmaya başlıyordu. Okyanus dalgaları kıyıları fısıldamayı sürdürürken, Ree'nin gözünün görebildiği her yer karla kaplanmaya başlamıştı.

Çamurlu yoldan vadiye bir çift farın ışığı ulaştı. Ree ani bir umut dalgasıyla ayaklandı. Araba buraya geliyor olmalıydı, yol burada bitiyordu. Kulaklığını çıkarıp boynuna indirdi ve yokuştan yola doğru kayarak indi. Botları karda patinaj izleri bıraktı ve aşağıya ulaştığında poposunun üstüne düştü. Dizlerinin üstüne kalkınca gelenin polis olduğunu gördü; şerifin arabasıydı bu. Arka koltuktan iki küçük kafa bu yana bakıyordu.

Ree soyulmuş ceviz ağaçlarının arkasına diz çökerek arabanın taze karda uzun izler bırakarak yaklaşmasını ve durmasını izledi. Ayaklarının üstüne kalkıp sert, saldırgan adımlarla kaportanın etrafından dolanıp şoför tarafına geçti. Kapı hafifçe açıldığında eğilip şöyle dedi, "Onlar bir şey yapmadı! Hiçbir halt yapmadılar! Ne dolap dönüyor burada?"

Arka kapılardan biri açıldığında oğlanlar gülererek indi,

ama Ree'nin ses tonunu duyup yüzündeki ifadeyi görünce ciddileştiler. Yüzlerindeki neşe silindi, donakaldılar. Şerif yardımcısı dikleşti, ellerini kaldırıp avuçlarını açarak Ree'ye doğru uzattı ve başını iki yana salladı.

“Sinirlenmene gerek yok, evlat. Onları otobüsün durduğu yerden getireyim dedim. Kar yüzünden okul tatil olmuş. Sadece onları eve kadar bırakayım dedim, o kadar.”

Ree ensesinin ve yanaklarının yandığını hissediyordu, ellerini beline koyarak oğlanlara döndü.

“Polis arabasına falan binemezsiniz. Duydunuz mu? Yol o kadar uzun boylu değil.” Dereye doğru baktığında pence-relerin ardında perdelerin çekildiğini, birilerinin yürüdüğünü gördü. Yokuşun tepesini, odun yığınına işaret etti. “Şimdi gidip odunları mutfığa taşıyın. *Yürüyün.*”

Şerif yardımcısı, “Zaten yolumun üstüydü,” dedi.

“İşte bu çok ilginç,” dedi Ree.

Ree, şerifin isminin Baskin olduğunu biliyordu. Adam kısa boylu ve yapılıydı, insanlar onun çok önemli bir şey olmadıkça bulaşılmaması gereken, hemen silahına davranan, ondan da hızlı copuna davranan aynasızlardan biri olduğunu söylüyorlardı. Bu ilçe şerif yardımcıları, çağrılara tek başına giderdi ve destek bir saat uzaktan gelirdi; bu nedenle kibar kurallar ve uygulamalar onların birinci derdi sayılmazdı. Hatta ikinci derdi de sayılmazdı. Baskin'in karısı Haslam

Springsli Tankersly ailesindendi ve Anne'yle birinci sınıftan itibaren aynı okulda okumuştı, ikisi evlenene kadar arkadaş kalmıştı. Baskin geçen yaz Jessup'u verandada tutuklamıştı.

“Beni içeri al,” dedi Baskin. Omuzlarındaki karı silkeledi. “Annenle biraz konuşmam gerek.”

“Hiç hali yok.”

“Beni içeri almazsan kendim de girebilirim. Hangisini istersen.”

“Öyle diyorsun demek.”

“Bak, senin gül yüzünü göreyim diye iki saat boyunca o berbat yolda direksiyon sallamadım, evlat. Kendime göre sebeplerim var. Ya beni içeri al ya da peşimden gel. Dışarısı fena halde soğuk.”

O verandaya doğru yürümeye yeltendiğinde Ree hemen önüne atlayıp onu kapının önünde durdurdu.

“Ayaklarım sil. Yerlere çamur bulaştırma.”

Baskin tıpkı düşünen bir boğa gibi bir süre başını öne eğerek bekledi, ardından başını salladı ve karlı botlarını abartıyla yere vurdu. Vuruşları verandanın kalaslarını gıcırdattı, tırabzanlardan kar düşmesine neden oldu ve vadide yankılandı. “Oldu mu?”

Ree omzunu silkip kapıyı açtı, içeri adımını atar atmaz da çarparak kapattı. Islak çamaşırlar mutfak boyunca üç dizi halinde asılıydı, gömlekler göz hizasına kadar inmişti, elbise

ve pantolonlar iplerden iyice sarkmıştı. Kalın kıyafetlerden akan su damlaları birikintiler oluşturuyor, damlalar zeminin eğimiyle duvara doğru ilerliyordu. İç çamaşırları ve çorapların daha fazla alan yarattığı aralıklar sayesinde evin içinde yürümek kolaylaşıyordu. Anne sobanın yanındaki koltuğuna oturmuş, dalgın dalgın mırıldanıyordu. Derken, ıslak donlarının arasından Baskin'i gördü ve durdu.

"*Babacığımın evinde olmaz!*" diye haykırdı. Sanki sevimli bir delinin beklenmedik antikalıkları hoşuna gitmiş gibi, geniş bir gülümseme takındı. Koltuğunu sallamaya, gülmeye başladı ve gözlerini iyice kıstı. "Hı hı, hı hı. Hayır, efendim." Dudağını bükerek başını iki yana salladı. Derken, bir anda yeniden hareketsizleşti. "Bir kızı *babacığının evinde* beceremezsin." Baskin'e bakmadan başını öne eğdi ve dizlerini göğsüne çekerek, acı çeken pişman birinin masum görüntüsüne büründü. "Yazılı gördüm. Orada bir yerde. Babamın evinde öyle şeyler yapamazsın."

Ree, Baskin'in yüzünün değişik ifadelerle bürünmesini izledi; kısa bir endişe, ardından şaşkınlık, hüznün, vazgeçiş ve acıma. Onun afallayarak ve ne diyeceğini bilemeden yeniden kendisine dönmesini bekledi ve ardından, "Söyle artık," dedi.

Oğlanlar soğuktan aşınmış kırmızı yanaklar ve nemli saçlarla kapıdan girerek kucak dolusu odun parçalarını bir

patırtı eşliğinde sobanın yanına bıraktı. Bazı odun parçalarının üzerindeki kar eriyip zemine akıyordu. Oğlanlar biraz daha odun getirmeye gittiğinde Baskin başıyla kapıyı işaret ederek, “Belki verandada konuşsak daha iyi olur,” dedi.

“O kadar demek.”

“Henüz bilmiyorum. Kesin değil ama asla bilemezsin.”

Veranda düşen kar tanelerinin oluşturduğu uçuşan bir perdeyle çevrelenmişti. Ree ile Baskin bir süre tuhaf bir sessizlik içinde dikildiler, beyaz nefesleri uçuşan kar tanelerine doğru yükseliyordu. Derenin diğer tarafındaki Dollyler ellerinde bıçaklarla yan bahçelerindeki et ağaçlarının başında toplanmış, sarkan etleri düşürmek için halatları kesiyordu. Sarı Milton, Sonya ve diğerleri et keserken birkaç kez durup verandaya doğru bakmıştı.

“Jessup’un kefaletle çıktığını biliyorsun, değil mi?”

“Ne olmuş?”

“Meth pişirdiğini biliyorsun, değil mi?”

“Onu bununla suçladığınızı biliyorum. Ama bunu kanıtlayamadınız.”

“Jessup, Dollylerden çıkan en iyi met aşçısı, evlat. Hatta bu işte bir şöhret bile kazandı. Bu yüzden kodeste yıllar geçirdi. *O zamanlar* bal gibi de kanıtlanmıştı ama.”

“Son sefer öyle oldu, evet. Ama suçlamaları *her defasında* kanıtlamanız gerek.”

“Bunu yapmak zor olmayacak ama gelmemin sebebi bu değil. Haftaya Jessup’un duruşması var ve onu bir türlü bulamıyorum.”

“Belki seni görünce bir yerlere saklanıyordur.”

“Belki öyledir. Olabilir... ama bu konu sizi de ilgilendiriyor. Jessup kefaletine karşılık bu evi ve kereste arazilerini ipotek ettirdi.”

“Ne yaptı, ne yaptı?”

“Sözleşmeyi imzaladı. Bilmiyor muydun? Jessup bir imza atıp her şeyi ipotek ettirdi. Bak, eğer mahkemeye gitmezse anlaşmaya göre bu evi kaybedeceksiniz. Alelacele satılacak. Evi boşaltmak zorunda kalacaksınız. Gidecek yeriniz var mı?”

Ree’nin dizleri boşaldı fakat polisin önünde bayılamazdı. Kulaklarında sanki gök gürültüsü patlıyor, bir iblis kemanını çalıyordu. Oğlanlar ve Anne, başlarını sokacak bir evleri olmaksızın tarlalarda gezen başıboş köpeklere dönerdi. İblis kemanını çalarken oğlanlar o amansız zalimliğe zorla itilirdi ve Ree de onların yanında kapana kısılırdı; sonra bir anda çelik kapılar tıngırdayarak kapanır ve alevler yükselirdi. Ree asla planladığı gibi ailesinden uzaklaşamayacak, yanında silahınla gezdiği ve herkesin etrafı temiz tutmaya yardım etmek zorunda olduğu Birleşik Devletler Ordusu’na giremeyecekti. Asla sadece kendi yükünü taşıyamayacaktı. Asla sadece kendine ait yükleri olmayacaktı.

Ree tırabzana tutunarak gerindi, saçlarını yana çekerek karın boynuna konmasına izin verdi. Gözlerini yumdu ve uzak, dingin bir okyanusun, kıvrılan dalgaların sesini hatırlamaya çalıştı. “Onu bulacağım,” dedi.

“Evlat, ben zaten bakıyorum ama...”

“Onu bulacağım.”

Baskin bir süre onun başka bir şey daha söylemesini bekledi, ardından başını iki yana sallayıp basamaklara yürüdü, dönüp yeniden ona baktı, omzunu silkti ve aşağıya inmeye koyuldu. Dollylerin sarkan etleri onu izlemek için durdu, gözünü dikip baktı. Sarı Milton, Sonya, Karabalık Milton, Betsy ve diğer herkes... Baskin onlara el salladığında hiçbiri kılını bile kıpırdatmadı. Baskin, “En doğrusu bu olur, evlat,” dedi. “Babanın bu anlaşmanın ne kadar önemli olduğunu anlamasını sağla.”

. Alacakaranlığa doğru kar bastırdı. Evin ahşabı soğukta gerildi, çatırdadı ve oğlanların boğazları ağrımaya başladı. Öksürdükçe göğüsleri zıplıyordu. Grip oldular ve sesleri hastalıktan ötürü kurbağa sesine döndü. Ree onları sarkan çamaşırların altına, sobanın yanındaki minderlere oturtup üzerlerine bir yorgan attı.

“İkinize de o lanet olasıca bereleri kafanıza takmanızı söylemedim mi ben? Hı? Söylemedim mi?”

Anne’nin akşam ilaçları onu sabah ilaçları gibi kendi içine hapsedmiyordu. Sürekli onu ıskalayıp geçen kavramlara kendini perişan edercesine takılıp kalmıyordu. Arada bir akşama özgü düşünceler zihninde biçimleniyor ve söyleyebileceği şekilde gelip dilinin ucuna yerleşiveriyordu. Güneş

günden giderken dişe dokunur birkaç söz edebiliyor, hatta mutfakta birkaç iş bile yapıyordu. “Dolabın dibindeki eski botun içinde viski var,” dedi. “Bal kaldı mı?”

Viski Jessup’a aitti ve oğlanlardan saklamak amacıyla orada tutuluyordu. Ree şişeyi eski bottan çıkardı. Sandalyeye çıktı, üst rafların birinde unutulup gitmiş bir bal kavanozu buldu. Kavanozun içinde bir iki parmak kristalleşmiş bal vardı. Viskiye bala dökerek, “Bu yeter mi?” diye sordu.

“Az daha koy,” dedi Anne. “İyice karıştır.”

Ree kristaller viskinin içinde kaybolana dek kavanozu kaşıkla iyice karıştırdı, ardından da kaşığı çıkarıp Sonny’nin ağzına tuttu.

“Yut hepsini bakayım.”

Sonra Harold’ın sırası geldi, o kendi payını yutarken kapı çalındı. Ree, sallanan koltuğundan kalkan ve ayaklarını sürüyerek, hiç ışık açmadan karanlık odasına giren Anne’ye baktı. Sonra kapıya gitti ve belki hemen kapaması gerekir diye botunu kapının arkasına dayayarak açtı.

“Ah, selam Sonya. İçeri buyur.”

Sonya kenarından bir geyik etinin uzun kemiğinin taşıdığı mukavva bir kutuyla içeri girdi. Sonya kilolu ve yuvarlak hatlıydı, kır saçları ve buğulanmış gözlükleri vardı. Büyüyüp evi terk etmiş dört çocuğu, bu tepelerde yaşayan kadınların hâlâ yakışıklı bulduğu ve bundan haberdar olan bir kocası

vardı; bu sebeple Sonya yüzünden o şüpheci ifadeyi asla si-
lemezdi. Sarı Milton, Dollylerin en uzun boylusuydu ve Ree
onun bir zamanlar Anne'yle gizli bir şeyler yaşadığını bili-
yordu. Sonya bu acı verici olayı hâlâ unutamamıştı.

“Sizi hepten unuttuk sanmayın istedim.” Sonya kutuyu bir
sandalyenin üstüne koydu. Ellerini birbirine kenetleyerek evin
gölgelerini taradı, dağınıklığı inceledi. Burnu buruştu, kaşları
kalktı. Kenetlediği ellerini göğsünde tutarken adeta sessiz bir
vaaz verdi. “Size et getirdim. Konserve, tereyağı falan.”

“İşimize yarar.”

“Annen nasıl oldu?”

“Aynı.”

İpten sarkan çamaşırlar kurumuştı ve oğlanlar öksürüyordu.

“Zavallı şey. Betsy'nin Milton'ına söyleyeyim de size bi-
raz odun getirsin. Görünüşe göre, odunların çoğu bitmiş. Öğ-
leden sonra polisin seninle konuşmak için geldiğini gördük.”

“Babamın peşinde. Haftaya duruşması varmış da.”

“Jessup'un peşinde demek, öyle mi?” Sonya gözlükleri-
ni indirip Ree'ye baktı. “Nerede olduğunu biliyor musun?”

“Hayır.”

“Hayır mı? Eh, o zaman ona bir şey söylemedin herhal-
de, öyle değil mi?”

“Bir şey bilseydim de söylemezdim.”

“Bunu biliyoruz canım.” Sonya dönüp kapıyı açtı ve so-

ğuk akşam havasına çıkmadan önce duraksadı. “Madem Jessup’un duruşması haftaya, polis neden onu *bugün* arıyor? Neden acaba?”

Sonra bir cevap beklemeden dışarıya çıktı, kapıyı çekip arkasından kapattı ve veranda basamaklarını hızlıca indi. Dar köprüye ulaşp da dereyi geçene kadar Ree pencereden onu izledi. Sonra kutuyu sandalyeden kaldırdı. Kollarıyla onu sardı ve ellerini birbirine kenetledi. Yabancı güzel kokular bu kutuyla mutfğa geri dönmüştü ve Ree onu tezgâha yerleştirdiğinde her yana yayılmıştı. Sonny ve Harold öksürdü, kokladı, homurdandı. Derken yorganın altından fırlayıp yiyeceklerin yanında bitiverdi. Çuvalları açtı, konserveleri kaldırdı ve sürekli, “Vay canına, vay canına,” diye ciyaklayıp durdu.

Ree bu kutunun içinde tam dört gün buldu. Açlıktan uzak, açlığın şafak sökerken geri dönmesinden korkmadan geçecek dört, hatta belki beş gün... “Bu akşam geyik yahnisi yapacağım,” dedi. “Tamam mı? İkiniz yemeği nasıl hazırladığımı izleyeceksiniz. Duydunuz mu? Çok ciddiylim. O sandalyeleri buraya getirin ve gözünüzü dört açıp yaptığım her bir kahrolasica şeyi aklınıza kazıyın. Nasıl yaptığımı öğrenin ki, ileride siz de yapabilesiniz.”

Gözyaşı Amca'dan korksa da, işe önce onunla başlayacaktı. Gözyaşı derenin yaklaşık beş kilometre aşağısında yaşıyordu fakat Ree demiryolu raylarından yürüdü. Kar rayları kaplamış, demiryolu hattı üzerinde tümsekler meydana getirmişti ve bu ikiz tümsekler ona kılavuz oldu. Ree karda izlerini bırakarak ilerleyip millerce yol tepti. Sabah göğü kurşuni ve alçaktı, rüzgâr az evvel aniden parlamış ve gözlerini sulandırmıştı. Ree yeşil bir eşofman üstüyle Büyükanne'nin siyah paltosunu giymişti. Hemen her zaman elbise veya etek giyer, ayaklarına da daima asker postallarını geçirirdi. Bugün de ekoseli mavimtırak bir etek giymişti. Karda uzun bacaklarıyla ilerlerken ve adımlarını sertçe kara indirirken, dizleri kumaşın altından dışarı çıkıyordu.

Dünya yoğun ve sessizdi ve Ree'nin kısırdayan adımları balta darbeleri kadar gürültülüydü. Az ötede tepelere dikilmiş evlerin önünden katır kutur adımlarla geçerken, verandaların altına sığınmış bekçi köpekleri hafifçe havladı, fakat hiçbiri bu soğukta kalkıp ona doğru koşarak dişlerini göstermeyi göze alamadı. Her bir bacadan dumanlar yükseliyor, sonra rüzgâra kapılarak doğu yönüne doğru düzleşiyordu. Derenin üstünde, köprü ayaklarının altında bir geyik tabelası asılıydı ve suyun sığ tarafındaki kayaları ince bir buz kaplamıştı. Ree derenin çatallandığı yerde raylardan ayrılarak, üst üste dizili taşlardan oluşan eski bir çitin yanından, şimdi daha da yoğun olan karda yürüyerek tepeyi tırmadı.

Gözyaşı Amca'nın evi, amansız bir tepenin ardında, dar bir patikanın ucundaydı. Ev küçük inşa edilmiş olsa da, çekiçleri ve fazla tahtaları olan önceki sakinler ona fazladan odalar, çiçeklikler ve akıllarına geldikçe başka şeyler eklemişti. Bu evde aylar boyunca birkaç duvarın ve bir çatının gelip de bir odayı tamamlamasını bekleyen, siyah katranlı mukavvayla kaplı birkaç duvar olurdu hep. Soba boruları evin her bir köşesinden fırlardı.

Av köpeği kırması köpekler etrafı korunaklı, büyük bir platformun altında kalıyordu. Ree onları yavru oldukları zamanlardan beri tanıyordu. Bahçeye ulaştığında onlara seslendi, köpekler de gelip onun botlarını kokladı ve kuyruk sallayarak bahçeye buyur etti. Havladı, zıpladı ve yaladıkça

yaladı; ta ki Victoria ön kapıyı açana dek...

“Biri mi öldü?” diye sordu Victoria.

“Bildğim kadarıyla hayır,” dedi Ree.

“Bu dağı taşı sırf ziyaret etmek için mi aştın güzelim? Herhalde fena halde yalnızlık çekiyorsun.”

“Babamı arıyorum. Nerede olduğunu bulmam gerek. Hem de hemen.”

Dışarıdan Gözyaşı’na derin duygular besleyebilecek kadar ümitsiz veya deli görünmeyen bu tür kadınlar, Ree’yi şaşırtıyor ve korkutuyordu. Adam bir kâbustan fırlamışa ben-zemesine karşın azımsanmayacak sayıda eş bulmayı bilmişti. Victoria eskiden üç numaralı eşken, şimdi beş numaraydı. Uzun boylu, dolgun kalçalı, iri kemikli bir kadındı ve hemen her zaman büyük, salaş bir topuz yaptığı kestane rengi saçları vardı. Giysi dolabında kot pantolonlar veya iş pantolonları değil de, eski ve yeni elbiseler bulunurdu. Ree’nin kıyafetlerinin çoğu da önce onun tarafından giyilirdi. Kışın Victoria’ya bahçecilik kitapları ve tohum katalogları gelirdi ve o da ilkbahar ekimi geldiğinde bildiğimiz iri kırmızı veya “erkenci” domateslere burun kıvrır, onların yerine postayla gelen, üzerine titrediği ve yediğinizde daima uzak diyarların tadını aldığınız egzotik domates tohumlarını ekmeyi tercih ederdi.

“İyi o zaman, içeri gel evlat. Isın biraz. Jessup burada değil ama kahvemiz sıcak.” Victoria kapıyı açıp onu içeri aldı. Ya-

kından her zamanki gibi müthiş kokuyordu; tıpkı uyuşturucu gibi kanınıza karıştıveren ve sersemleten bir kokuydu bu. İyi görünüyordu, iyi kokuyordu ve Ree'nin Anne dışında en çok sevdiği Dolly kadınıydı. "Gözyaşı daha kalkmamış olabilir, o uyanana kadar sessiz konuşalım."

Yemek masasına oturdular. Tavana açılmış tepe penceresi alt köşelerden yağmur suyu sızdırsa da, odanın epey aydınlanmasını sağlıyordu. Ree evin ön kapısını da, arka kapısını da görebiliyordu ve ikisinin yanında da birer tüfek durduğunu fark etti. Masanın ortasına konulmuş geniş tepsinin üstündeki fındık kâsesinin içinde gümüşü bir tabanca ile şarjör duruyordu. Tabancanın yanında koca bir torba dolusu ot ve büyükçe bir torba dolusu kristal duruyordu.

Victoria, "Ree," dedi. "Kahveni sade mi, kremalı mı içiyordun? Unuttum da."

"Krema olduğu zamanlar kremalı."

"Ne güzel söyledin."

Beraberce masaya eğilip kahvelerini yudumladılar. Bir guguklu saat dokuz kez öttü. Zeminde dizili plaklar neredeyse bütün duvar boyunca uzanıyordu. Bir kitap rafının üstünde şık bir ses sistemi, yaklaşık bir buçuk metre yüksekliğinde bir CD kulesi vardı. Mobilyaların çoğu ahşap, kırsala özgü eşyalardı. Bunlardan biri, açmış bir çiçeğin içine oturmuş gibi tam ortasına oturduğunuz, ince iskeletli, yuvarlak minderli büyük bir koltuktu. Sarmal desenli eflatun bir

Arap kumaşı duvarlardan birine dekor amaçlı asılmıştı.

“Polis geldi. Baskin denilen adam. Eğer babam gelecek hafta mahkemeye gitmezse evden çıkmamız gerekeceğini söyledi. Babam kefalet karşılığında evi ipotek ettirmiş. Bizi evden çıkaracaklar. Kerestelik ağaç arazilerini de alacaklar. Victoria, *bir an önce* babamı bulup mahkemeye gitmesini sağlamam gerek.”

Gözyaşı yatak odasının kapısı önünde gerinerek, “Bunu yapmana gerek yok,” dedi. Beyaz bir tişört ve paçalarını bağcıkları açık botlarının içine tıktırdığı erik rengi bir eşofman altı giymişti. Boyu bir seksenden biraz uzundu fakat hiç rahat durmadığından zayıflamış, sarkık göbekli bir kas ve kemik yığınınna dönüşmüştü. “Jessup’un peşine düşmeye kalkma.” Gözyaşı geçip masaya oturarak, “Kahve,” dedi. Masaya parmaklarını vurarak toynak sesine benzer sesler çıkardı. “Ne halt dönüyor bakalım?”

“Babamı bulup mahkemeye gitmeye zorlamam gerek.”

“Bu bir erkeğin kendi seçimidir, küçük kız. Ukala burunu sokman gereken bir şey değil. Duruşmaya gitmek veya gitmemeyi hapse girecek kişi seçer. Sen değil.”

Gözyaşı, Jessup’un ağabeyiydi ve ondan daha uzun zamandır meth pişiriyordu, fakat bir gün laboratuvarında çıkan bir kaza sonucu sol kulağı kafasından sökülmüş, boynundan sırtının ortasına uzanan zalim bir yanık izi oluşmuştu. Göz-

lük taktığında kafasında onu tutacak doğru düzgün bir çıkıntı yoktu artık. Kulağın çevresindeki tüyler de gitmişti ve boyundaki iz giydiği tişörtlerin yaka kısmından görünüyordu. Yüzünün yaralı tarafındaki gözünün kenarından, kodeste yapılan üç mavi gözyaşı dövmesi birbiri ardına akıyordu. İnsanlar gözyaşlarının, Gözyaşı'nın kodeste halletmek zorunda kaldığı, fakat üstünde konuşulmaması gereken üç kanlı görevi simgelediğini söylüyordu. Gözyaşlarının size onun hakkında bilmeniz gereken her şeyi anlattığını, yerinde olmayan kulağın da bu bilgileri pekiştirdiğini söylüyordu. Gözyaşı genellikle yanık tarafı duvara bakacak şekilde oturmaya çalışırdı.

Ree, “Nerede olduğunu biliyorsun, değil mi?” diye sordu.

“Onun nerede olduğu da seni pek ilgilendirmez.”

“Peki sen...”

“Onu görmedim.”

Gözyaşı, Ree'ye sabit bir kararlılıkla bakarken, Victoria araya girip, “Annen nasıl?” diye sordu.

Ree gözlerini Gözyaşı'ndan çekmemeye çalışsa da elinde olmadan gözünü kırptı. Ona bakmak, sivri dişli ve tasmalı bir yaratığa elinde bir sopa olmadan yaklaşmak gibiydi.

“Değişiklik yok,” dedi Ree.

“Oğlanlar?”

Ree gözlerini amcasından çekip başını önüne eğdi.

Korkmuş ve pes etmişti.

“Biraz üşüttüler ama çok hasta sayılmazlar,” dedi. Kucağına, kenetlediği ellerine baktı ve tırnaklarını avuçlarına geçirdi. Onları sertçe batırarak bembeyaz teninde pembe hilal izleri bıraktı, ardından Gözyaşı’na döndü ve çaresizce ona doğru eğildi. “Yine Küçük Arthur ve diğerleriyle takılıyor olabilir mi? Ne dersin? Hawkfall’daki tiplerle? Oraya gitsem mi dersin?”

Gözyaşı elini kaldırdı, geri çekti ve ona doğru savurdu, fakat Ree’nin yüzüne birkaç santim kala yönünü değiştirip fındık kâsesine indirdi. Parmakları fındıkların içine daldı, gümüşü tabancayı kavradı ve yuvarlak tepsiden çıkardı. Silahı ağırlığını ölçmeye çalışıyormuş gibi düz tuttuğu avucuna koydu, içini çekti, ardından parmağını yavaşça namlunun üzerinden kaydırarak tuz zerrelerini temizledi.

“Ne sen ne de bir başkası Hawkfall’a gidip de o adamlara bahsetmek istemediği bokları *soramaz*. İnsan böyle şeyler yapınca domuzlara yem olur veya öyle olmayı diler. Sen dünyadan bihaber bir şehir kızı değilsin. Böyle aptallıkları aklından bile geçirmemen gerekir.”

“Ama hepimiz akraba değil miyiz?”

“Bu vadi ile Hawkfall arasındaki mesafe bizim akrabalık ilişkilerini de öyle veya böyle zayıflatır. Hawkfalllular için buralı olmak bir yabancı veya şehirli olmaktan daha iyi-

dir, ama oralı olmanın yanından yöresinden geçemez.”

Victoria, “Oradaki herkesi tanıyorsun, Gözyaşı,” dedi.
“Onlara sorabilirsin.”

“Kapa çeneni.”

“Oradaki hiç kimse seninle takışmaya yanaşmaz demek istiyorum. Eğer Jessup oradaysa Ree onu görmeli. *Hem de hemen.*”

“Sana bir kere güzellikle kapa çeneni dedim.”

Ree korkunç sorumlulukların çamurunda debelenmeye yazgılı, çaresiz ve terk edilmiş hissediyordu. Hazır bir çözümlüm, cevap bulamayacak, destek göremeyecekti. İçinden ağlamak geliyordu ama bunu yapmadı. Bir tırmıkla dövülse bile asla ağlamazdı ve Büyükanne’nin akşam karanlığında ağaç tepelerinden parmağını ona uzatan somurtkan bir melek görüp de içkiyi bırakmasından önce iki kez kanıtlamıştı bunu. Ree gözyaşlarının görülebileceği, ona karşı kullanılabileceği hiçbir yerde ağlamazdı. “Lanet olsun, babam senin *tek* kardeşin!” diye haykırdı.

“Sence bunu bilmiyor muyum?” Gözyaşı şarjörü alıp tabancaya taktı, ardından yine çıkardı. Tabancayı ve şarjörü fındık kâsesine geri attı. Yumruk yaptığı sağ elini sol eliyle ovdu. “Jessup’la neredeyse kırk senedir hayat mücadelesindeyiz, ama nerede olduğunu *bilemem* ve etrafta dolanıp millete onu sormak gibi bir niyetim de yok.”

Ree başka bir şey söylememesi gerektiğini biliyordu, fakat yine de ağzını açmıştı ki, Victoria onun kolunu sımsıkı kavrayıp şöyle dedi: “Baksana, orduya katılmak için kaç yaşına kadar beklemen gerekiyor?”

“Bir sonraki doğum gününe kadar.”

“Sonra buradan gidecek misin?”

“Umarım.”

“Aferin sana. İyi karar. Peki ya oğlanlar ve...”

Gözyaşı, sandalyesinden doğruldu, Ree’yi saçından tuttuğu gibi kendine çekti, sonra başını arkaya yatırdı. Ree’nin boynu açıktaydı ve yüzü tavana bakıyordu. Amcasının bakışları, bir deliğe giren yılan misali içine girdi, pullarını kalbinde, organlarında hissetti ve titredi. Gözyaşı onun başını bir o yana bir bu yana çekti, ardından elini nefes borusuna bastırdı ve öylece tuttu. Başını eğerek ona yaklaştı ve yarasını Ree’nin yanağına sürttü, ardından dudaklarını alına kaydırды, bir kez öptü ve bıraktı. Yuvarlak tepside uyuşturucu torbasını aldı. Torbayı tavan penceresine doğru tutarak sallarken, içinde oynayan pudraya yakından baktı. Sonra torbayla beraber yatak odasına gitti. Victoria, Ree’ye kıpırdamamasını işaret etti, ardından yavaşça Gözyaşı’nın arkasından gitti. Kapıyı çekip kapattı ve bir şeyler fısıldadı. İkisi alçak sesle ve sakince konuşuyordu, sonra seslerden biri yükseldi ve birkaç tatsız, boğuk cümle söyledi. Ree duvarın ar-

dından hiçbir sözcüğü duyamıyordu. Bu tatsız sözcüklerden daha huzursuz edici olan ise sessizlikti. Victoria geri döndü, başını önüne eğmiş, solgun mavi renkte bir mendile burnunu siliyordu.

“Gözyaşı dangalaklık edip de buralardan uzaklaşmaya kalkmamamı söylüyor, güzelim.” Masaya beş onluk halinde elli dolar bıraktı. “Bunun bir faydası olmasını umuyor. Sana yolluk sigara sarayım mı?”

Ree, normalde ilgisini çekmeyecek şeyleri incelemek için yolda sık sık durdu. Havayı sanki kokusu değişmiş gibi kokladı ve taş çitlere yakından bakıp taşlara dokundu, birkaçını kaldırdı, yüzüne sürdü, o gülene kadar kaçmayı akıl edemeyen bir tavşan gördü, koluna sinen Victoria'nın kokusunu içine çekti ve düşünmek için bir kütüğün üstüne oturdu. Eteğini dizlerinin üstüne çekip gerdi ve bacaklarının altına topladı. O taşları muhtemelen eskiden yakın akrabaları dizmişti ve Ree uzun uzun onların eski yaşamlarını hayal etmeye çalıştı, kendi yaşamında onların hayatlarından izler olup olmadığını düşündü. Gözlerini yumduğunda onları görebiliyor, kemikleri kırılan, sonra bir daha kırılan ve kaynayan, kırılan ve yanlışı kaynayan, bu yüzden de bir akşam akciğerlerindeki

bir hırıltı yüzünden ölene kadar bütün ömürlerini yanlış kaynayan kemikleri sayesinde topallayarak geçiren kadim Dolly ailesi üyelerini hayalinde canlandırabiliyordu. Erkekleri iş kovaladıkları geceler ile kodeste yattıkları günler arasında çoğunlukla miskin, mal pişirirken ve musluğun başında çalışırken hayal ediyordu; kulakları kemirilmiş, parmakları kesilmiş, kolları kurşunlanıp koparılmış ve ağızlarından bir kere bile pişmanlık sözcükleri dökülmemişti. Kadınları ise aklında daha net ve daha yakın canlanıyordu. Yapayalnız gözleri ve o bildik sarı dişleriyle, gülümsemelere küs dudaklarıyla, güçlerinin son damlasına kadar sıcak tarlalarda çalışıyorlardı. Elleri kuru kömürler gibi aşınmış ve sertti, dudakları bütün kış boyunca çat-laktı, hepsinin evlilik için bir, gömülmek için bir elbisesi vardı. Ree başını salladı. Aynen böyleydi. Aynen böyle.

Gökyüzü karanlık ve alçaktı, tepede uçan bir şahin bulutlara girip çıkıyordu. Rüzgâr aniden sertleşip Ree'nin kapüşonunu indirdi. O şahin ardına rüzgârı katarak öldürecek bir şey arıyordu. Kaçırarak bir şey bulmayı umuyordu, onu paramparça edip kanını akıtacak, lezzetli etini çiğneyecek, geriye kemikleri bırakacaktı.

Baba herhangi bir yerde olabilirdi.

Baba herhangi bir yerde olmak veya herhangi bir şey yapmak için kendine has sebepleri olduğunu düşünürdü; bu sebepler sabah uyandığında ona abes gelse bile.

Ree çocukken, babası bir akşam Buster Leroy Dolly'yle boynuzlarını tokuşturmuş, sonra da Twin Forks Nehri'nin ilerisinde göğsünden vurulmuştu. Kristal çektiği için elektrik çarpmış gibiydi, vurulduğu için çok heyecanlıydı ve bir doktora görünmek yerine, etrafında toplanan ahabplarına büyüleyici kurşun deliğini ve fokurdayan kanını göstermek için kırk sekiz kilometre yol teperek West Table'daki Kuytu Köşe Barı'na gitmişti. Derken, yüzünde bir sırtışıla yere yığılmış, ayyaşlar da onu kent hastanesine taşımıştı. İnsanlar öglene bile çıkamayacağıını düşünürken o, hayatta kalmayı başarmıştı.

Baba dayanıklı olmasına dayanıklıydı ama yaptığı planlar hep fos çıkardı. On sekizindeyken iyi para kazanmak için Louisiana'nın petrol kuyularında çalışmak üzere Ozarkları terk etmiş, fakat en sonunda kendini Teksas'ta iki-üç kuruş karşılığında Meksikalılarla boks maçına çıkarken bulmuştu. Onları benzetmiş, Meksikalılar da onu benzetmiş, herkes kan içinde kalmış fakat hiç kimse zengin olmamıştı. Baba üç yıl sonra vadiye döndüğünde macerasından geriye sadece gözlerinin etrafındaki taze yaralar ve ahabplarının bir iki kuru kahkahayla dinlediği birkaç hikâye kalmıştı.

Baba herhangi bir yerde, herhangi biriyle olabilirdi.

Anne'nin zihni zincirlerinden boşalıp yüksekteki bulutlara havalandığında Ree on ikisindeydi ve işte o sıralar babasının sevgilisi olduğunu öğrenmişti. Kızın adı Dunahew'du

ve Arkansas hattındaki Reid's Gap'te bir yuvada öğretmenlik yapıyordu. Kızın birinci ismi April'dı ve öyle baş döndürücü olmasa da elbet hoş yanları ve sabit bir maaşı vardı. Ree bir keresinde, April midelerinden rahatsızlandığında ona bakması için Reid's Gap'e götürülmüş ve neredeyse bir hafta orada kalmıştı. Bu, iki yıl önce olmuştu ve o zamandan beri babasının April'ın adını andığını duymamış, kıyafetlerinde onun kokusunu almamıştı. April'ın orada anacaddenin batısında sarı cepheli hoş bir evi vardı ve Ree'nin babası herhangi bir yerde olabilirdi.

Ree, Gözyaşı'nın evinden kendi evine giden dere yolunun yarısında batıya dönerek karla kaplı bir tepeyi tırmandı, beyaz bir çayırdan geçti. Langanların öteberi ambarının arkasında beton bir alanda duran kararmış, tek göz bir karavanı vardı. Ambar ardı sıra mevsimlerin sırlıslam ettiği, griye dönüştürdüğü ve köhneleştirdiği ahşaptan yapılmıştı. Önü bir yana, arkası diğer yana eğimliydi. Bir daha ihtiyaç duyulmayacak öteberi ambara fırlatılıp atılmış ve unutulmuştu. Karavanın yerden yüksek bir platformu vardı ve erkekler buradan ambarın yan tarafına işeyebiliyordu; bu yüzden tam o köşede küçük, aşınmış bir bölgenin rengi atmış, sararmıştı.

Ree'nin en yakın arkadaşı Gail Lockrum hamile kalarak Floyd Langan'la evlenmek durumunda kalmıştı ve şimdi

adamın ailesinin yanındaki eski karavanda yaşıyordu. Gail ile Ree ikinci sınıfta Mammoth Spring'e yapılan okul gezisindeyken bir piknik masasının altında aynı kurbağayı kovalarken kafalarını tokuşturduklarından beri sıkı dosttu; ayağa kalkıp da kafalarını ovuşturduktan sonra birbirlerinden hoşlanıp birbirini kovalayan yılların aylak saatlerini birbirleriyle seve seve kıyafetlerini, hayallerini ve insanlar hakkındaki düşüncelerini paylaşarak geçirmişlerdi. Gail'in Ned isminde dört aylık bir bebeği, yüzünde şaşkınlık ve acıyla karışık yeni bir ifade, sanki koca dünya hızla dönerken kendisinin içinde bulunduğu dünyaya mihlandığını yeni anlamış gibi, terk edilmişliğe dair bir hüznü vardı.

Ree karavanın platformuna çıkarken Ned'in feryadını duydu. Bir an karların üstünde dikildi, duraksadı, ardından kapıyı çaldı. Televizyon koltuğunun ayaklığının pat diye indirildiğini, mırıldanmaları duydu. Kapı buz nedeniyle açılmadı, iyice ittirildi, derken kucağında Ned'le beraber Gail karşısında belirdi. "Tanrı'ya şükür sensin canımın içi, ben de Floyd'un adı batasıca annesiyle babası geldi sandım. İki bir oldu, yanlış bir şey yapmışım veya *her an* gizli bir iş çevirebilirmişim gibi sürekli açığımı kolluyor."

Floyd, "Artık onlar hakkında konuşmayı keser misin?" dedi. "Şu ağzına bir tıkaç sok. Onlar sayesinde başını sokacak bir yerin var, ne çabuk unuttun?"

Ree gülümseyerek Ned'in tombiş yanağından makas almak için uzandı fakat bebeğin kırmızılaşmış asık suratı ve ani feryadı karşısında vazgeçip elini çekti. Onun asla isimlendiremeyeceği veya kendi başına karşılayamayacağı, fakat doğduğu andan beri uğruna ağladığı ihtiyaçlar yüzünden buruş buruş olmuş bebek yüzüne bakarak, "Beni içeri davet edecek misin, yoksa burada mı dikilmek zorundayım?" diye sordu.

Floyd içeriden, "Gelebilir. En azından bir süreliğine," dedi.

Gail, "Duydun mu?" diye sordu.

"Evet," dedi Ree.

Floyd karavanın ön tarafında, elinde kar tatili birası, kucığında uzun kablolu bir kulaklıkla koltuğuna gömülmüştü. Neredeyse yirmi yaşındaydı ve Ree pek çok kızın ona yakışıklı veya karizmatik gibi sıfatlar yakıştırdığını biliyordu. Saman sarısı saçları, mavi gözleri, yapılı bir vücudu, beyaz dişleri vardı ve o hoş gülümsemelerden birine sahipti. Ortaokuldan beri Heather Powney'e âşıktı ancak Heather başka bir yerdeyken kentteki Sonic isimli barda sarhoş olmuş ve Gail'le karşılaşmıştı, sonra beraber Gail'in arabasında, bulgulan camların ardında oturup *thrash metal* dinlemişlerdi. Floyd, Gail'le ertesi akşam da buluşmuştu ve buluşmaları, aylar sonra Baba Lockrum'un çileden çıkmış halde burnundan soluyarak çıkagelmesine dek sürmüştü. Derken, Floyd bir anda çocuklu bir koca olup çıkmıştı, Heather Powney de

artık telefonlarına geri dönmüyordu.

Ree, “Selam, Floyd,” dedi. “Bu ara hiç hatun düşürebildin mi?”

“Hayır. O konuda dersimi aldım.” Floyd kulaklığını kulaklarının üzerine yerleştirmeden önce, “Çok kalma,” dedi. “Gail’in artık bir çocuğu var.”

“Evet, ben de fark ettim.”

Floyd kulaklığını hızla taktı ve elini sallayarak onu kışkırladı.

Gail kucığında Ned’le beraber mutfaktaydı. Kalçaları düzdü. Uzun, hoş bacakları ve çilleri vardı. Burnu ve yanaklarına serpiştirilmiş çilleriyle uyumlu kızıl saçları uzun ve dümdüzdü. Hamileyken her nasılsa incecik bedeninde sadece hafif bir göbek belirmiş, Gail yedinci ayna kadar hamile değil de kilo almış gibi görünmüştü. Hiçbir zaman öyle badi badi yürümüş, doğum yaptıktan birkaç hafta sonra da yeniden incecik oluvermişti. Hâlâ bu ani eş ve annelik meselesinden ötürü şaşkıındı ve bunların bir anda ortaya çıkmakla beraber bir ömürlük roller olduğunun farkına varmış gibi görünüyordu.

Ree tavadaki yağ artıklarının ve leğendeki suyun içinde bekleyen bezlerin kokusunu içine çekti. Lavabodaki yapış yapış tabakları, akşama yenilecek domuzun buzu erirken tezgâhın üstüne bıraktığı pembe damlacıkları görebiliyordu. Ree, bebeği aralarında bırakarak Gail’e sarıldı. Yanağını, burnunu, sonra da diğer yanağını öptü. “Ah, canımın içi, lanet

olsun her şeye.”

“Sakin sen de başlama. Sakın.”

Ree parmaklarını Gail’in saçlarının arasından geçirdi, uzun tutamları araladı, yavaşça ve defalarca kez ayırdı.

“Canımın içi, saçlarında dikenli tohum kabuğu var.”

“Yine mi?”

“Bak, elime geliyor.”

Bebek çığlıklarına ara verip dinlenirken ağzından salya akıtıyordu. Gail onu dar koridordan yatak odasına taşıırken, Ree de onları takip etti. Duvarlarda parlak baskılı yarış arabası posterleri asılıydı. İçi penilerle dolu devasa bir bira kupası komodinın üstünde duruyordu. Yatak, birbirine girmiş sarı çarşaflar ve yamalı havlularla dağınıktı. Gail, Ned’i yatağa yatırdı, ardından onun yanına oturdu. “Seni görmeyeli epey oldu, canımın içi.” Bebeğin yanına kendini sırtüstü atarken kollarını iki yana açtı, bacaklarını aşağıya sarkıttı. “Sanki bana üzülüyorsun da o yüzden gelmiyorsun gibi hissediyorum.”

“Bir nedeni bu.”

“Diğer nedeni?”

“Uğraşıyorum işte, başka bir şey yok.”

“O zaman anlat.”

Ree ahşap sandalyeye oturup Gail’in ayaklarını kucağına aldı. Başını kaldırmadan ona doğru eğildi ve bir yandan baldırlarını ve bileklerini ovarken, bir yandan da Baba’dan ve po-

listen, Baba'dan ve evden, kendisinden, oğlanlardan ve iblisin kemanından bahsetti. Pencerenin ardındaki ışık loşken iyice sönükleşip ardından yeniden loşa dönüşürken, Floyd arada bir sesini yükselterek kulaklığından gelen müziğe eşlik ediyor, müzikten yoksun tiz şarkı sözleri Ree'nin sözlerini bölüyordu. Ree her şeyi etraflıca anlatana dek nefes almadan konuştu.

“Reid's Gap mi? Orası tam olarak nerede oluyor?”

“Dorta'yı geçince, Arkansas tarafında. Kadın, yuva öğretmeni.”

“Floyd'a sormam gerek. Anahtarlar onda.”

“Benzin parasını vereceğimi söyle.”

Gail yataktan yuvarlanarak çıktı, ayaklarının üstüne doğruldu ve içeriden gelen mırıltılara doğru ilerledi. Sadece bir dakikalığına ortadan kayboldu. Geri döndüğünde, “Araba almama izin vermiyor,” dedi.

“Benzin parasını vereceğimi söyledin mi?”

“Söyledim. Yine de izin vermiyor.”

“Neden peki?”

“Hiçbir zaman sebebini söylemez ki. Sadece hayır der.”

“Ah, canımın içi.” Ree başını iki yana salladı. Yüz hatları adeta donakaldı. “Bundan nefret ediyorum.”

“Neden? Şu suratı yapacak ne var?”

“Çok üzücü işte. Yani o bir şey yapmana izin vermediği zaman onu dinlediğini görmek.”

Gail bir ağaç dalı gibi kaskatı halde yatağa düşerek yü-

zünü örtüye gömdü.

“Evlenince her şey değişiyor.”

“Anlaşılan öyle. Buna şüphe yok. Eskiden olsa hayatta bunu sineye çekmezdin. Hayatta.”

Gail dönüp kalktı ve yatağın kenarına oturdu. Ned agulayarak minik yumruklarını havaya salladı. Gail’in başı önüne düştü ve Ree eğilerek onun saçlarındakileri ayıklamaya koyuldu. Uzun, karışık telleri ayırdı, parmak uçlarıyla taradı, başını eğdi ve kokuyu içine çekti.

Gail alçak sesle, “Ne yapıyorsun?” diye sordu.

“Dikenleri ayıklıyorum, güzelim. Bir sürü diken var.”

“Hiç de bile.” Gail, Ree’nin ellerini itti fakat başını kaldırıp ona bakmadı. “Bende diken falan yok. Ned’le biraz kestirmemiz lazım. Kendimi bir anda çok yorgun hissettim. Daha sonra görüşürüz, canımın içi.”

Ree loşluğun içinde yavaşça doğruldu, ahşap sandalyeye botuyla hafifçe vurdu, yeşil kapüşonunu başına geçirdi. Gail’e, “Unutma,” dedi. “Ben *her zaman* yanındayım.”

Ree kapıdan çıktığında Floyd verandanın köşesinde durmuş, öteberi ambarının duvarına bir yay çizerek işiyordu. Sidik duvara vuruyor, buhar çıkartıyor, yine buhar çıkartıyor, sonra duvardan kar kütlmesine doğru küçük kabarcıklar çıkarak akıyordu. Sıcak damlalar karda oyuklar açıyor, sarı noktalar ve şekiller çiziktiriyordu. Gövdesi çıplak olan Floyd titredi, rüzgâra karşı omuzlarını öne düşürerek işlemeyi sür-

dürürken, “Bugün hava daha soğur mu dersin?” diye sordu.

“Bugün olmasa da gece soğur.”

Ambar duvarından yumuşak kıvrımlar halinde buharlar yükseliyordu. Floyd başını arkaya çevirerek Ree’ye baktı. “Anladığını sanıyorsun ama aslında anlamıyorsun. Bir ara kendin dene. Bir gece sarhoş olup neredeyse hiç tanımadığın biriyle evlen de gör.”

“Onu gayet iyi tanıyorum.”

“Aynen söylüyorum, kızım. Bir gece zil zurna sarhoş ol ve bir çocuk yap. Çok ciddiym.”

“Hayır, sağ ol. Zaten iki çocuğum var. Annem hariç.”

Floyd’un sidik yayı güçsüzleşti, sonra son birkaç damlası sallanıp düştü.

“Buradaki hiç kimsenin kötü biri olmak gibi bir isteği yok,” dedi. Fermuarını çekerken yerinde yaylandı. “Sadece buradaki hiç kimse henüz bütün kuralları bilmiyor, işte o yüzden çıkıyor bütün zorluklar.”

Ree fundalıklar arasından geçerek av hayvanlarının açtığı dik patikayı çıkıp çorak bir tepeyi aştı ve çam ağaçları, çam kokusu ve çamlara has o mağrur gölgeler ve sessizlik içinde yokuş aşağı yürüdü. Taze karın altında alt dallarını iki yana açmış çam ağaçları, insanın ruhuna kilise bankları ve kürsülerinden çok daha fazla kol kanat geriyordu. Ree oyalandı. Çamların arasında büyük bir düşünce taşına yerleşti ve kulaklığını taktı. İthal sesleri manzaraya uygun seçmeye çalışarak *Alplerde Alacakaranlık*'ta karar kıldı. Fakat o kışa has dağ sesleri manzaraya biraz fazla uygun kaçtığından *Tropikal Şafağın Sesleri*'ne geçti. Kar tepesindeki dallarda gevşeyip çam iğnelerinin arasından sızarak tıpkı pudra gibi aşağıya doğru uçuşurken, Ree kıvrılan sıcak dalgaları, rengârenk kuşları ve hatta

maymunları dinledi. Orkidelerin ve papayaların kokusunu alabiliyor, sahil kenarında, sığ suda toplaşan gökkuşağı rengindeki balıkları görebiliyordu.

Büyük düşünce taşı poposunu üşütene dek orada öylece kaldı.

Gri renk, yekpare halde bütün gökyüzüne ve pencerelere mihlandı. Anne başını mutfak lavabosuna eğmişti, saçları dalga dalga lavaboya dökülüyordu. Sanki olağanüstü bir haz âleminde kaybolmuş, kızının üstüne titremesinin verdiği keyfe teslim olmuştu; Ree'nin parmakları kafa derisini ovarken, beyaz köpükler çıkarırken, Büyükanne'nin eski limonata ibriğinden su akıtarak saçlarını durularken hafifçe mırıldanıyordu. Ree'nin parmakları güçlüydü ve kan giden saç köklerinin hafifçe uyuşmasını sağlıyordu. Oğlanlar yorganlara sarmalanmış halde tezgâha oturmuş, sıçrayan suyun yanında Ree'nin ovalamasını, köpüklendirmesini, durulamasını izliyordu. Ree sık sık onlardan yana bakarak dikkatlerini üzerinde tutmaya çalışıyordu. Başıyla Anne'nin saçlarına işaret ederek bakışlarıyla, *öğreniyorsunuz, değil mi?* diye soruyordu.

Harold, “Biraz köpük kaldı,” dedi.

“Bir daha durulanınca gider,” dedi Ree.

Sonny kuru bir öksürük çıkardıktan sonra, “Şuruptan daha kaldı mı?” diye sordu.

“Yok. Onu biraz fazla sevdiniz.”

“Boğazdaki kaşıntıyı geçiriyor ama.”

Buz çatıdan saçaklar halinde sarkıyor, eriyen kar damlalarını yakalayarak lavabonun üstündeki camın ardında daha da uzun, sert, sivri saçaklara dönüşüyordu. Batıda alçalan güneş zayıf, toplaşan bulutların ardında belirsiz bir lekeydi. Geyik kemiği çorbası ocağın üstünde kaynıyor, rahatlatıcı buharını etrafa yayıyordu.

“Birazdan ayarlarım, şimdi bunu izleyin. Saçlarını nasıl yıkadığıma bakın.”

Harold, “Kulağında hâlâ köpük var,” dedi.

“Lanet olasıca köpükleri unut, ne gösteriyorsam ona bak. Şimdi, sabun iyicene çıktıktan sonra saç kremi sürmeniz lazım ama bizim sadece sirkemiz var. Bu yüzden sirke kullanacağız. Bakın nasıl göz ayarı yapıyorum.”

Televizyon, çocukların dikkatini çekti. Vadinin bu derin noktasında televizyon iyi çekmiyordu, sadece iki kanal izleyebiliyorlardı fakat en iyi çeken kanal olan Arkansas devlet kanalında oğlanların en sevdiği programlar başlamak üzereydi. Farklı zamanlar arasında gidip gelerek macera ve tarihi

bilgiler peşinde koşan neşeli köpek, parlak bir zırh kuşanmış olarak ekranda belirdi. Sirke kokusu yayılırken ve Ree yeniden Anne'nin saçlarına eğilirken, iki oğlan sessizce tezgâhtan kayıp indi ve maceracı köpeği izlemeye gitti.

Ree arkalarından baktı.

“Seni taş gibi yapıyorum anne,” dedi.

“Öyle mi?”

“Aynen. Öyle güzel olacaksın ki, bir çalım bir eda yürüyecek, bacaklarını yukarı kaldıra kaldıra dans edeceksin.”

“Öyle mi?”

“Eskiden yapardın.”

“Evet, değil mi? Eskiden yapardım.”

“Seni öyle izlemek çok güzeldi.”

Ree, Anne'nin saçlarını ensesinde toplayıp bir halat gibi kavrayarak sıktı ve büktü. Kalan son damlalar bükülen saçtan koparak Ree'nin elinden süzüldü, bileğine aktı, Ree de havluyla kurulandı. Ardından havluyu ıslak saçlara sardı.

“Sobanın yanına otur da saçlarını tarayalım, sonra da güzelce kurutalım.”

Sobanın yakın çevresinde bir sıcaklık yayılmıştı, Anne başını dimdik tutarak geçip oturdu. Ree onun saçlarını geniş dişli bir tarakla taradı, uzun parlak tutamları geriye doğru yatırdı, havluyla kuruladı ve ardından düzeltti. Baba hapisteyken Anne hafta sonlarında akşamları süslenirdi; parlak elbi-

seler giyip kuşanır, dışarı gezmeye götürülmeyi beklerdi. Gözleri parlar, beklerken genç kızlara has hareketler yapardı, derken bir korna sesi duyulur, “Geç kalmam, bebeğim. Keyfinize bakın,” derdi.

Kahvaltı vakti yorgun argın ve huzursuz çıkagelirdi. O dumanlı gecelerde yapmak istediği şey yalnızlığın acısından kurtulmak olurdu fakat onu bir türlü silkeleyip üstünden atamazdı. Kahvaltı vaktinde o his daima gözlerine geri dönmüş olurdu. Bazen yüzünde izler olurdu ve Ree bunları kimin yaptığını sorguladığında, “Bir adamın veda öpücüğü,” diye cevaplardı.

“Güzel kokuyorsun, anne,” dedi Ree.

“Çiçek gibi mi?”

“Öyle de denilebilir.”

Bir zaman geldi, Anne yol kenarlarındaki o barlarda geçirdiği geceleri, East Main Karavan Parkı’ndaki partileri ve River Bluff Motel’de işlerin nasıl çığrından çıktığını Ree’ye anlattı. Anlatma vakti, Anne o dumanlı gecelerin artık canına tak ettiğine karar verdiğinde geldi ve sallanan koltuğuna oturup hatıralarını sayıp dökmeye başladı. Hayatında aşk uğruna birkaç kez dayak yemeyi sineye çekmişti çekmesine. Ona asıl koyan, tek gecelik ilişkileri sırasında, Bar Circle Z Ranch’ten heriflerle motellerdeki kaçamaklarında veya kentteki yakışıklı serserilerden yediği dayaklardı. Bu hatıralar zihninde asıllı kalıp sallanıyor, sallanıyor, gözlerine ebedi bir gölge bindiriyordu. Aşk ve nefret daima el eleydi. Bu nedenle zaman zaman, saba-

hın bir vakti, evli adamların bu ikisini karıştırıvermesi, bunun da kanayan bir burun veya morarmış bir göğüsle sonuçlanması ancak makul olabilirdi. Fakat bu, yani yabancının tekiyle koşulsuz şartsız bir gece geçirdikten sonra kırk dişler ve bileğinde sigara yanıklarıyla kalakalmak, dünyada büyük bir kokuşmuşluğun gezindiğinin ispatıydı.

“Ortalığı kolaçan edip makyaj malzemelerini de bulacağım. Bugün özel bir makyaj yapalım sana.”

“Eskisi gibi.”

“Eskiden hep yaptığın gibi.”

Fakat o gecelerin özlediği ve sevdiği sıcak ve şehvetli yanları da yok değildi elbette. Kimselerin bilmediği bir şeyler vaat eden o tatlı başlangıçlar, koku, müzik, gürültülü bir yerde haykırılan isimler, asla doğru öğrenemediğin o isimler. Onu görür görmez eli ayağına karışan, aynı anda ona yaklaşan, kur yapan, iki yanında kulağına fısıldayan iki adamla eğlenmek. Dans şarkılarına sızan şehvet, birbirine yapışan bedenlerin sallanışı, yeni ellerin onun karışık buklelerine, lülelerine, gevşek topuzuna dokunması, o viski kokulu anların karanlık köşelerinde tıpkı sözler kadar iyi hissettiren o eller. Sözcükler iştahla arzulanan ihtiyaçlardı ve ihtiyaç duyulan sözcükler alçak sesle söylenir, bazen öylesine gerçekçi gelirlerdi ki, Anne onlara bütün kalbiyle inanırdı; ta ki çıplak nefesler birbirine dolanıncaya ve adam yerde kıyafetlerini aramaya başlayıncaya dek...

“Kıpırdanma, saçın neredeyse kurudu,” dedi Ree.

Baba hapisteyken Anne’nin kuralı, aynı adamı üç gece arka arkaya görmemektir. Birinci gece tıpkı gaz gibi havaya karışır, ikinci gece hafif bir sızı vardır, fakat üç gece yan yana uzanınca bir acı baş gösterir ve bu acıyı dindirmek için dördüncü, beşinci ve kim bilir daha kaç gece yaşanacaktır. Derken, yürek işin içine girmiştir. Hayaller örülmektedir ve ruh işkenceye hazırlanmaktadır. Yürek, hayalleri somut düşüncelere dönüştürür.

Ree, Anne’nin odasına gidip ışığı yaktı. Duvarlar Büyükanne’nin zamanından kalma pembe duvar kâğıdıyla kaplıydı. Benekli akçaağaçtan yapılma, güzel bir aynalı şifoniyer vardı. Küçük köprüde tuhaf tuhaf salınırken ani bir sel onu kapıp da bir daha asla geri vermeden önce, Bernadette Teyze’ye aitti bu şifoniyer. O öldüğünden beri şifoniyerin aynasında arada bir onun yüzünü görürlerdi. Yatağın üstünde, Khe Sanh Savaşı’ndan ve dört evlilikten sağ çıkmayı başarmasına karşın, burnuna çektiği bir şeyler yüzünden bir buz pateni sahasında ölen Jack Amcanın çakırkeyifken çekilmiş, tozlu bir fotoğrafı asılıydı. Yatağın pirinç parçaları, baş ve ayak kısımlarında tombul pirinç boruları vardı ve kırmızı yatak örtüsü kenara itilmişti. Ree’nin tohumları o yatağa atılmıştı ve annesiyle Sarı Milton’ı kasvetli, terli bir sabah orada Sonny’nin tohumlarını atarken yakalamıştı. Annesinin zihni o zamanlar zaten biraz karışmaya başlamıştı ve onları basan Ree’ye bir kül tablası fırlatarak, “Yalan söylüyorsun! Yalan söylüyorsun! Böyle şey olmaz!” diye bağırıyordu.

“Makyaj malzemelerini bulamıyorum anne,” dedi Ree.

“Yüzünü başka zaman boyarız.”

Annesi sobanın yanındaki sıcakta öne arkaya sallanarak saçlarına dokundu ve onu duymamış gibi davrandı. Mutfakta televizyona doğru bakarken, kısık gözleri iki oğlunu es geçti, başını yana eğdi.

“Köpek o zırhı nereden almış acaba?” diye sordu.

Çakallar şafak söktükten sonra ulumaya başladı. Ulumaları sarp kayalıklar ve tepelerin ardından vadinin aşağısına, ta okul servisinin durduğu toprak yola varana dek yankılandı. Ree, Sonny ve Harold kar küreme aracının yana süpürdüğü kardan oluşan beyaz setlerin önünde, her yöne götüren asfalt yolun yanında dikiliyordu. Sabah havası tertemiz fakat kemikleri sızlatacak kadar soğuktu; belki bu hava çakalları gece vakti görmeleri gereken işlerden etmiş, sabahleyin devam etmek zorunda bırakmıştı. Hiçbir şeyi ısıtmayan bir güneşin altında vahşi ve derinden kısa havlamalar ve inlemeler... Ree, oğlanları iyice kendine çekerken, çizgi filmlerde düşünceleri taşıyan o küçük bulutlar gibi ağızlarından yükselen nefeslerine baktı. Belki Harold'ın bulutu, "Umarım şu çakallar, insanları yemeyi sevmiyorlardır," diyordu. Sonny'nin bulutu ise, "O şuruptan kaldı mı?" diyordu.

Kavşak Okulu, yaklaşık on kilometre uzakta, West Table'a giden anayolun kenarındaydı. Servis, ortadan ikiye bölünmüş büyük bir otobüsün yarısı kadardı. Rengi sarıydı, önünde ve arkasında siyah uyarı işaretleri vardı ve her gün altı, belki daha az sayıda çocuğu okula taşıyordu. Toprak yollarda, taşlı, cılız patikalarda, ağaçların arasındaki açıklıklarda duruyordu. Çocukların çoğu bilmem kaçınıc göbekten kuzendi fakat bu onları birbirine çatmaktan, isim takmaktan ve türlü kabadayılıklar yapmaktan alıkoymuyordu. Haftada birkaç kez otobüs yolculuğu enikonu çığırından çıkıyor, Bay Egan kenara çekiyor ve birilerini pataklıyordu.

Harold, "Belki dışarı yemek koysaydık iyi olurdu, Ree," dedi.

"Çakallar için mi? Yok. Dert etme. Seni yemeleri çok düşük ihtimal."

"Dışarı yemek koysaydık sıfır ihtimal olurdu."

Sonny, "Vurursun biter," dedi. "Koklaya koklaya yanıma gelirlerse, onları gözlerinin ortasından vurursun," dedi.

"Ama köpeğe benziyorlar," dedi Harold. "Köpekler aç olduğunda bile onlardan korkmam."

Ree, "Dışarı yemek koyarsak iyice yanaşırlar," dedi. "Büyük ihtimalle bu yüzden insanlara çok yanaşıp vuruluyorlar, Harold. Sakın bir halt edip de dışarı yemek koyma. İyi bir şey yapıyormuşsun gibi gelebilir ama öyle değil. Böyle yaparsan onları kendine çekersin."

“Ama ne kadar aç olduklarını duymuyor musun?”

Otobüs bir tepede yükselerek ufukta belirdi ve tehlikeli bir hızla kayalıkları aşarak yokuş aşağı onlara yaklaştı. Bay Egan yanlarında durup kapıyı açarak, “Çabuk, çabuk,” dedi.

Oğlanlar basamakları çıkarken Ree arkalarından seslendi.

“Ben de gelebilir miyim?”

Bay Egan yaklaşık elli yaşındaydı, beyaz pis sakallarının altında kat kat bir çenesi olan, seyrek gri saçlı, gevşek bir et yığınıydı. Sakat olan bacağını sürüyerek yürür, nasıl sakatlandığı sorulduğunda, “İhtiyar Dört Göz Orrick sana geyik avına gitmeyi teklif ederse *sakin ola* gitme,” derdi. Bay Egan, Ree’ye gülümseyip kapıyı kapattı.

“Okula geri mi dönüyorsun?”

“Yok. Sadece bir yere kadar gideceğim.”

“Tamamdır. Bizimle gelmeni özlemişim.”

“Gerçekten mi?”

“Tabii. Sen arabaya binmemeye başladığında içimden şoförlüğü bırakmak bile geçti.”

“Palavra.”

“Hiç de değil, prenses. Sen gittiğinde güneş de kayboluyor.”

Ree, Bay Egan’ın arkasına oturdu. Dönüp koridordaki oğlanlara gülümsedi. Parmağıyla başını işaret ederek “delir-

miş” işareti yaptı. Otobüs tam gaz tepeyi tırmanırken, “Beni yatağa mı atmaya çalışıyorsun, dostum?” dedi.

“İğrençleşme, Ree.”

“Ah, ama sen böyle kesin konuşunca nedense üzüldüm.”

“Altı yaşından beri seni okula götürüyorum,” dedi Bay Egan. Otobüs ormanın içinden öyle süratli geçti ki, ağaçlar adeta titredi. Devasa ağaçların düşürdüğü uzun sabah gölgeleri, ışığı ürküterek ortamı karanlıktan aydınlığa, sonra yeniden karanlığa ve aydınlığa çevirerek otobüstekilerin gözlemini kamaştırdı. “Ben sakat, boşanmış ve mutlu bir adamım. Beni makaraya alıp aklımı karıştırmaya çalışma.”

“Tamam, bu arada beni aldığın için sağ ol,” dedi Ree.

“Zararı yok, prenses. Hemen her yerin buralardan yürünmeyecek kadar uzakta olduğunu en iyi ben bilirim.”

Okul arazisinde iki bina yükseliyordu ve birkaç sınıf ile ofise bölünen prefabrik barakalar, devasa otomobil tamiri garajlarını andırıyordu. En büyük baraka, kırık beyaza boyalı, kara çatılı Kavşak Okulu’ydu ve çocuklar liseye kadar burada okuyordu. Okul arazisinin ilerisinde, kendine özel otoparkıyla, kızıl kahverengi boyalı ve beyaz çatılı Rathlin Vadisi Lisesi bulunuyordu. Bütün sınıfların spor takımlarının ismi Vahşi Vahşaklar’dı ve asfalt yolun yanında dikilen reklam panosunda mavi gökyüzüne jilet pençeleriyle kırmızı kesikler atan sivri dişli birkaç kedinin kocaman bir resmi asılıydı.

Otobüs reklam panosunun az ötesinde, diğer otobüslerin yanında durdu.

Ree, oğlanlara, “Mümkünse kavga etmeyin,” dedi. “Ama biriniz dayak yerse eve *ikiniz birden* kan içinde döneceksiniz, anladınız mı?”

Ree okul bahçesinden geçerek kuzeye çıkan, karları süpürülmüş yola doğru yürüdü. Tanıdığı şiş karınlı hamile kızlar, ellerinde ders kitaplarıyla kendilerine özel yan girişin önünde toplaşmıştı. Ree’nin tanıdığı oğlanlar pikap kamyonetlerinin yanına çömelmiş, bir sigarayı elden ele geçiriyordu. Tanıdığı sevgililer birbirlerinin dudaklarına öğle yemeğine kadar uyuşuk ve sadık kalmalarını sağlayacak ıslak öpücükler konduruyordu. Tanıdığı öğretmenler, Ree okul bahçesinden çıkarken onu hüznü gözlerle takip etti; ta ki Ree kuzey yolunun kenarında durup otostop çekmeye başlayana dek. Ree, Bayan Prothero’ya ve Bay Feltz’e el salladı fakat sonra bir daha dönüp okula bakmadı.

Buzlu manzaranın önünde öyle acınası görünüyordu ki, sadece birkaç dakika sonra bir araç durdu. Schwan yemek dağıtım kamyonlarından biri kenara çekti ve şoför birkaç kez yolcu almasına izin olmadığını fakat ah, bu rüzgârın, bu çılğın rüzgârın kuralları da beraberinde alıp götürdüğünü söyledi. Ree’yi Bawbee’nin, Heaney Cross’un ve Chaunk’un yılık dökük arazilerinden aşırarak Haslam Springs sapağını

geçti ve Hawkfall'un üstündeki çatallı yola çıkardı. Yolları burada ayrılıyordu. Ree indi ve kamyonun kuzeye doğru uzaklaşmasını izledi.

Hawkfall yolundaki kar, tepenin altında kürenmemişti. Ree karda aniden yön değiştiren yalnız teker izlerini takip ederek sarp tepeden aşağıya indi. Köyün evleri alçak bir arazideydi ve etraftaki tepe ve kayalıkların üstünde, bazıları aşağılarda, bazıları ise yukarılarda tünemişti. Hawkfall'un yeni tarafı buraların çoğuna göre eskiydi fakat Hawkfall'un eski tarafı çok eski ve o kutsal alanlar gibi ürkütücüydü. Eski ve yeni evler genellikle Ozark kayasından yapılmıştı. Uzun zaman önceki acı hesaplaşma sırasında eski evlerin duvarları sökülmüş, kayalar parçalanmış ve öfkeyle çayıra saçılmıştı. Taşlar o günden sonra düştükleri yerde kalmıştı ve şimdi üç akrelik arazide beyaz tümsekler halinde duruyordu. Yeni evlerin bacalarından duman yükseliyordu, bahçelerinde ayak izleri vardı.

Keskin mavi rüzgâr kötü havayı gökyüzüne geri getiriyordu, kara bulutlar ufukta toplaşmaya başlıyor, daha sonrası için buzul su taşıyordu. Şişman kahverengi bir köpek, Ree'yi incelemek için karnına kadar kara batmış halde güçbela yürüyerek geldi, kokladı. Ardından, öğrendiklerini havlayınca üç köpek daha aynı yolu aşp geldi, Ree'nin etrafında zıplamaya başladı. Ree eski yıkık duvarların bulunduğu çayırı aşp köye girerken oyunbaz köpekler de ona eşlik etti. Kısa

taş evlerin küçük verandaları ve uzun ince pencereleri vardı. 'Çoğu evin, İncil'de yazıldığı gibi iki ön kapısı vardı; biri erkeklere, diğeri kadınlara aitti fakat hiç kimse artık bu kuralı sıkı sıkıya takip etmiyordu. Birinci evden bir kadın, erkek kapısından verandaya çıkıp, "Sen kimsin?" diye sordu.

Ree dizlerine dokunan kar içinde durdu. "Soyadım Dolly. Dollylerdenim. Ree Dolly."

Kadın genç, belki yirmi beş yaşındaydı ve batık bir bornoz, onun içine gri yün bir kazak, altına da siyah kot pantolon ve bot giymişti. Kısa kesilmiş saçları neredeyse siyahtı ve hoş görünüyordu, çizdiği zeki görüntüyü şirin kılan kocaman gözlükler takmıştı. Arkasındaki evden müzik sesi yükseliyordu; acılı bir gitara eşlik eden sözlerde özgürce koşan vahşi atlar haykırılıyordu. "Sanırım seni tanımıyorum," dedi kadın.

"Rathlin Vadisi'ndenim. Bromont Creek'ten. Neresi olduğunu biliyor musun?"

"Ha orası, ha Timbuktu, fark etmez," dedi kadın. "Burada ne işin var?"

"Babam Jessup, Küçük Arthur'un arkadaşı. Onu bulmam gerek. Daha önce buraya gelmiştim. Küçük Arthur'un hangi evde yaşadığını biliyorum."

Kadın eğri büğrü sarı bir sigara yaktı, kibriti kara fırlattı. Bakışlarını Ree'ye dikmişken, nefesi ve sigaranın dumanı birbirine karışıp havaya yükseliyordu. Köpekler onun ayak-

larını koklamak için basamakları çıktığında botlarıyla onları itti. “Ben gidip şapkamı alacağım, sen buradan ayrılma. Etrafı karıştırıyım deme sakın.”

Tepelerdeki evler, tıpkı bir sakalın içine girmiş ekmek kırıntıları gibi, çarpık çurpuk yamaçlara gizlenmişti ve sanki az sonra düşecek gibi bir halleri vardı. Ne var ki, ezelden beri buradaydılar ve kar fırtınaları, güçlü seller, estikçe esen ilkbahar rüzgârı onları her defasında kökünden söküp fırlatıvermeye kalkmış, fakat bunu hiç başaramamıştı. Ağaçlar ve çıkıntılı kayalar arasında, evlerin ortasında tepeleri aşan dar patikalar kıvrılıyordu ve Ree hava daha iyiymken Hawkfall’un aslında epey büyüleyici bir yer olduğunu düşündü; tabii bir yer aynı anda hem tekinsiz hem de büyüleyici görünebilirse. Yolun üstündeki çukurdan diğer yöne giden teker izleri gördü. Önemli yerlere gitmek için daha uzun bir yol olsa da, o yönde asfalt yoldan önce tırmanacak karlı tepeler bulunmazdı.

Kadın kapıdan çıktı, buz tutmuş basamaklara dikkat ederek verandadan indi. Şimdi başında mavi tüylü açık sarı bir kovboy şapkası vardı. Sigarası bitmek üzereydi, onu Ree’ye uzattığında Ree kabul ederek bir nefes aldı. Kadın, “Aslında seni tanıyorum,” dedi. “Rocky Drop’ta bazı buluşmalarda görmüştüm seni.”

“Oraya pek gitmiyoruz.”

“Bir keresinde Boshell’lerden şişko bir oğlan elbisene sümük yapıştırmıştı da ona bir temiz dayak atmıştın, değil mi?”

“O sırada *orada mıydın?*”

“Oğlanın fındıklarına bir tekme atmıştın, sonra yüzüstü çamura düşüp, ‘Amcamı isterim,’ diye ağlamıştı. Bir de annen hafiften tırlatmıştı, öyle değil mi? Sarı Milton’ın oralarda oturuyordunuz, yanılıyor muyum?”

“Aynen. Hepsi doğru.”

“Ben Megan. Eskiden Jessup’u da görürdüm ama iki çift laf etmişliğimiz yoktur.”

“Onu *tanıyor muydun?*”

Ree zıvanasına kadar içtiği sigarayı Megan’a uzattı. Megan onu ağzına atıp yuttu. Ardından, “Yani o zamanlar görüyordum onu. Bazen yaptığı işlerden bahsedilir,” dedi.

“Ah, şey, o kristal pişirir.”

“Tatlım, artık hepsi kristal pişiriyor. Bunu söylemene bile gerek yok.”

Ree ve Megan karda gıcırdayan botlarıyla Küçük Arthur’un evine doğru yürürken, köpekler de peşlerinden geliyor, bacaklarına dolanıp kuyruklarını sallıyor, derken öne fırlıyor, karı açarak ilerliyordu. Diğer evlerin önünden geçerlerken insanlar kapılarını açıp onlara baktı. Evlerin taş yüzlerindeki bütün kırık ve çatlaklar karla kaplanmıştı ve şimdi yabanda küçük, kusursuz kayalıklara benziyorlardı.

Küçük Arthur’un evi yokuşun üstünde, neredeyse tepenin zirvesindeydi. Evi taştan çok, ahşaptan yapılırsa da bol bol

taş kullanılmıştı. Evin en dik kısmında, mutfak kapısının önünde eskiden bir veranda vardı, fakat basamaklar ve temel kazıkları kırılmış, evin zemini ölümcül bir çukurun üstünde desteksiz kalmıştı. Burası, kafası iyi birilerinin bir çılgınlık yapmasını bekleyen ayartıcı ve şeytani bir fikirdi. Kurşunlanıp kevgire dönmüş iki varil ve metal enkazlar evin yanında paslanıyordu, bej renkte külüstür bir araba yaz zamanı bank görevi görsün diye duvara yaslanmıştı. Ree ve kadın eve yaklaşıırken ön camda bir siluet hareket etti.

Megan, “Eğer Küçük Arthur birkaç gündür kristal takılıyorsa buradan gitmelisin, tatlım. Öyle olduğu zamanlar ona derdini anlatamazsın, çünkü o kadar bok aldıktan sonra kafası yerinde olmaz, dedi.

“Küçük Arthur’u tanıyorum. O da beni tanıyor. Babamı bulmam gerek.”

Kapı açıldığında Küçük Arthur, Ree’ye gülümseyerek, “Biliyordum,” dedi. “Rüyalarına girdim, öyle değil mi?”

“Jessup’u arıyor, onu gördün mü?” diye sordu Megan.

“Yani beni aramıyor mu? Gerçekten *beni* aramıyor musun, Ruthie?”

“Ben Ree, yavşak herif. Babamı aramaya geldim.”

“Yavşak herif mi? Hımmm. Bana kötü isimler takan kızlardan hoşlanırım, hem de çok. Onları öyle bir severim ki, daha ötesi yoktur. O an gelip çattı mıydı bu kızların gözyaş-

ları sel olur.” Küçük Arthur ağzı laf yapan, racon kesen bir adamdı ve geçmişi de bunun kanıtlarıyla doluydu. Karman çorman saçları ve koyu renk haşin gözleri, seyrek, kıvrıcık bıyıkları ve pis dişleri vardı. Damarlarında kristal gezmediğinde bile kafası yerinde değilmiş, durduğu yerden bir anda insanın üstüne atlayıverecekmiş gibi görünürdü. Üst üste giydiği ekoseli gömleklerinin ilkini içine sokardı ve kemerinin altından siyah tabanca kabzası görünürdü. “İçeri gelin, Hanımlar,” dedi. “Yoksa sen gidiyor muydun, Meg?”

“Biraz daha kalayım. Hava soğuk.”

“Nasıl istersen. İstedığınız yere oturun.”

Ev bayat bira, bayat yağ ve bayat sigara kokuyordu. Günün bu saatinde pencerelerden taze ışık girmediğinden, içerisi tıpkı bir mağara kadar karanlıktı. Ana oda uzun fakat dardı ve kare biçimindeki büyük masa odanın bir duvarından diğerine kadar uzanıyordu. Tart kalıpları kül tablası olarak kullanılmıştı ve içleri izmaritlerle tıka basa doluydu. Pırıl pırıl bir pompalı tüfek, masanın üstünde parçalarına ayrılmıştı.

Megan masanın yanına oturdu, Küçük Arthur da aynı-sını yaptı. Ree onların yanından geçip bir pencerenin yanında dikilerek, “Fazla vaktini almayacağım, dostum,” dedi. “Babamı bulmam gerek. Belki onu görmüşsündür, belki ikiniz yine bir işler peşindesinizdir diye düşündüm.”

“Yok. Onu ilkbahardan beri görmüyorum, güzelim. Sizin eve geldiğimden beri.”

O “ilkbahar” dediğinde, Ree başını çevirip camın ar-
dında uzanan gri manzaraya baktı. Baba, Küçük Arthur, Has-
lam Tankersly ve Miltonlardan ikisini, Örümcek ve Hayta’yı
ilkbaharda bir hafta sonu evlerinde saklamıştı. Adamlar türlü
tүrlü mal ve bir heyecan dalgasını da beraberlerinde getir-
mişlerdi. Küçük Arthur bir keresinde Ree’nin öğle yemeği
için sandviç hazırlamasına yardım etmişti ve bunu yaparken
de hafiften sevimliydi. İşleri bitince ona bir avuç mantar ver-
miş, onları yiyince kızarmış sucuğın tadının, altının görün-
tüsü gibi olduğunu söylemiş, Ree de onları yemişti.

“O zamandan beri onu görmedin mi?” diye sordu.

“Yok.”

“Sürekli evden çıkıp bir yerlere gidiyordu, nereye gitti-
đini bilmiyor musun?”

“Kulaklarına fare mi sıçtı, kızım?”

O yediği mantarlar etkisini gösterdiğinde Ree göğsünün
içinden birtakım tanrıların ona seslendiğini duymuş, onların
bahçeye çıkması, güneşli tepenin ardından ağaçlara karışması
yönündeki isteklerini yerine getirmişti. İçinde toplanan tan-
rıların salyalı sevgisiyle yapış yapış bir duygusalılık hissetmiş,
zamanını yüzünde bir gülümsemeyle ormanda kelebek ara-
maya adanmıştı. Onları süt verene kadar besleyecek veya belki
teninde Çin’i hissedene kadar toprakta yuvarlanacaktı.

“Onu bulmak zorundayım, sahip olduğumuz her şeyi
ipotek ettirmiş. Eğer kaçarsa sokakta kalacağız, dostum.”

“Görürsem bunları söylerim. Ama onu uzun zamandır ‘görmedim.”

Küçük Arthur, tepede arkasından gelmiş, bir süre ormanın gölgesinde birbirlerine gülümsemişlerdi, sonra sarılıp onu yere yatırmıştı. Ree vücudunun muazzam bir hisle eridiğini, biçimden biçime girdiğini, Küçük Arthur’un ona sarılıp diz çöktürdüğünü hissetmişti. Derken, eteği kaldırılmış, Küçük Arthur diz üstünde, onun balçık tanrıları ve mucizelerine kavuşmuştu.

“Bakmam gereken iki kardeşim ve bir de annem var, dostum. O eve ihtiyacım var benim.”

Küçük Arthur paketinden bir sigara çıkarıp bir kibrit çaktı.

Megan, “Ah, zavallı küçük kız,” dedi, “baban bütün bu işleri sana yıkıp gitti, öyle mi?”

“Öyle yapması gerekiyordu, öyle icap etti,” dedi Ree.

“Ama sen tek başına kalmışsın.”

Küçük Arthur, “Belki bir kızla tanışmış, Memphis’e gitmiştir,” dedi. “Hatırlıyorum, Memphis’i seviyordu. Orada bir sokak vardı, eskilerden disko müzikleri falan çalarlardı. Veya bir dakika, başka nereyi severdi? Teksas! Teksas dedin mi gözü bir şeyi görmezdi. Belki Teksas’a gitmiştir. Veya Montana’ya ya da kovboy çizmelerinin sırtımayacağı başka bir yere.”

Ree ormanda dizlerinin üstünde yaşadıkları o balçıklı tanrısal andan hiç kimseye bahsetmemiştii, Küçük Arthur da

öyle. Yırtılan donu olmasaydı Ree böyle bir şeyin gerçekten olduğuna bile inanmayacaktı. O donu Baba'ya gösterse, bunu yaparken de küçük bir damla gözyaşı dökseydi, o gün güneş batmadan önce Küçük Arthur'un işi bitmiş olurdu.

“Başka çizimleri de var, dostum,” dedi Ree.

“O zaman onlarla herhangi bir yerde geziyor olabilir, güzelim. Biraz kristal çekmek ister misin?”

“Hayır.”

“Sigara içmek?”

“Hayır.”

Küçük Arthur sigarasını tart kalıbına söndürüp masadan kalktı.

“O zaman burada işiniz kalmadı, güzelim. Kapı orada. Aman diyeyim, o kaygan tepeyi inerken tatlı kışlarınızın üstüne düşmeyin.”

Ree ve Megan evi terk etti, tek söz etmeden kaygan, dik tepeyi indiler. Köpekler onları beklemişti, onlar karda yürüyüp buzda kayarken, dengede durmak için ağaçların gövdelerine tutunurken, bacaklarına dolanıyorlardı. Aşağıya indiklerinde Megan, Ree'nin omzunu kavradı, onu durdurup kendine çekti.

“Başına hiç olmadık çoraplar örülmüş senin, öyle değil mi?”

Ree geri çekildi, sendeleyerek karda hafifçe kaydı. Dizleri iki yana ayrılarak düştü, eteği kızarmış bacaklarından sıyrıldı,

başını önüne eğdi. Yüzüne gelen karları temizlemek için iki élini birden kullanmak zorunda kaldı. Soğukta dudakları titredi, yüzünü sertçe sildi. Ellerini indirdiğinde, erimiş kar kirpiklerine, kaşlarına, burun deliklerine ve dudaklarına yapışmıştı. “Galiba ne halt döndüğünü anlamaya başladım,” dedi. “Birileri babamı öldürdü ve bunu ben hariç herkes biliyor.”

“Kalk şuradan,” dedi Megan.

“Babam parayla döneceğine söz verdi, ama hep söz verir zaten.”

“Bak kızım, senin için üzülüyorum, gerçekten... ama bunları karda otururken düşünemezsin.” Megan içini çekti, yakınlardaki evlerin pencerelerine baktı, sonra eğildi, kollarını Ree’nin koltuk altlarından geçirdi ve onu ayağa kaldırdı. Eteği ve bacaklarındaki karları silkeledi. “Haydi bakalım, işte oldu.”

“Umut taciri,” dedi Ree. “Başına buyruk takıldığı sürece her türlü sözü verir.”

Kürenmemiş yolda Megan’la beraber yürüdüler.

“Sana bunu benim söylediğimi söyleme, olur mu?” dedi Megan. “Ama galiba tepeyi tırmanıp Güm Milton’la konuşman gerek.”

“Güm Milton mı?”

“O tepeyi tırmanman ve seninle konuşması için dua etmen gerek. Genellikle kimseyle konuşmaz.”

“Ah, hayır, hayır. Hayır. O adam beni hepsinden fazla korkutuyor.”

“Eh, korkutucu olmak zorunda. Başka çaresi yok, hayatım. O benim öz büyükbabam. Ömrüm onun yanında geçti ama hâlâ onun tepesini attırmayacağım diye imanım gevriyor. Çünkü onun neler yapabildiğini gördüm. Çok dikkat et, sakın seni benim yolladığımı söyleme ama sana bilgi verebilecek tek kişi o olsa gerek. Bunu ancak Güm yapabilir.”

Megan’ın gözleri aniden doldu, iri gözyaşları düştü düşecekti, belki de doyasıya hapşırması veya öksürmesi gerekiyordu. Beraber Hawkfall yolunda yürürken adımları beyazlığa gömüldü ve eve ulaşana dek Megan başını kaldırmadı, sonra durdu. Kolunu Ree’nin omzuna attı. Diğer eliyle, yıkık duvarların ardında, tepenin üstünde, çıplak ağaçlarla çevrili boz taşlardan yapılma güdük bir evi işaret etti. “Bu kahrolası insanların değışeceğı yok,” dedi. “Böyle gelmiş böyle gider. Sen de Güm’le görüş. Git, yavaşça kapısını çal ve bekle.”

Bulutlar ırak tepelerin üstünde parçalanıyor, dağ zirvelerinin etrafında çakan sert şimşekler mayı göğü amansızca parçalıyordu. Buzul su gökten inmeye başladı; kar veya yağmur taneleri değil, küçük beyaz tomarlar olarak inerken parçalanan, karın üstüne düşer düşmez cam gibi donuveren damlacıklara ayrılıyorlardı. Sürükleyici rüzgâr ormanı zangırdatıyor, dalları titreterek birbirine sürtüyor ve her yanı yabani bir tıkırtı sesi sarıyordu. Arada bir titreyen bir ağaç dalı pes edip ağacın gövdesinden ayrılıyor, son nefesini verircesine inleyerek yere iniyordu.

Ree eski yıkık duvarların bulunduğu çayırdan geçti, Güm Milton'ın evine tırmandı fakat kapıyı çalmasına gerek kalmadı. Araziye girdiğinde bir kadın onu bekliyordu. Kısa kollu basma elbisesinin üstüne bir önlük takmış olan kadın

ellerini ovuşturarak kapının önünde durmuş, Ree'nin yaklaşmasını izliyordu. Kadın orta yaşını aşmıştı fakat yanakları pespembeydi ve dinç görünüyordu, beyaz saçlarını da tepesinde iyice kabartmış ve yerine sabitlemek için spreylemişti. İriyariydi, tıknazdı ve kıpırdadığında etleri sallanıyordu. “Herhalde yanlış geldin,” dedi. “Kimsin sen?”

Tavuklar bahçenin ilerisindeki kısa binanın etrafında bir velvele koparmıştı. Kümesin içinde bir ışık yanıyordu; orasıyla evin arka kapısı arasından karı ezen ayak sesleri yükseldi. Ev pastel renkte hafif taşlarla yapılmıştı, koyu renkli ve sağlamdı. Kapı eşiğindeki kadının tepesinde alçak bir tavan vardı.

“Ben Dollylerdenim,” dedi Ree. Islak yeşil kapüşonu gitgide ağırlaşp kafatasını hamur gibi yoğururken, rüzgâr eteğini derisi çatlamış bacaklarına sarıyordu, gözleri çamur püskürten rüzgâra karşı kısılmıştı. “Babam Jessup Dolly. Benim adım Ree.”

“Hangi Jessup?”

“Rathlin Vadisi’nden. Gözyaşı’nın kardeşi. Yani Haslam’ın. Gözyaşı’na da doğduğunda Haslam adı verilmiş.”

“Gözyaşı’nın kim olduğunu biliyorum sanırım. O zaman senin Jessup da Bromontların güzel kızıyla evlenen adam olsa gerek.”

“Doğru. Annem Connie Bromont’tur.”

“Jack’in kız kardeşi. Jack’i tanırım.” Kadın, Ree’ye basamakları çıkıp içeriye girmesini işaret etti. Ree’nin başındaki kapüşonu çekti, yüzüne baktı. “Sorun çıkarmaya gelmedin, değil mi?” diye sordu. “Buster Leroy yeğenimdir, bir zamanlar babanı vurmuştu, değil mi?”

“Evet ama bu beni ilgilendirmez. Onlar aralarında halletti diye biliyorum.”

“Silahı çekip vurunca halloldu tabii. Ne istiyorsun?”

“Bayan, Güm Milton’la çok acil konuşmam gerek.”

“Hayır! Olmaz! Git buradan hemen. Hemen!”

“Bunu yapmak zorundayım, gerçekten yapmak zorundayım, Bayan. Lütfen, ben *Dollylerdenim*! Az da olsa kan bağımız var. Bunun bir anlamı olmalı, her zaman öyle olduğu söylenmez mi?”

Kadın “kan bağı” sözlerini duyunca tereddüt etti, içini çekti, kollarını önünde kavuşturdu, dudaklarını sımsıkı ke-netledi. Uzanıp Ree’nin saçlarına dokundu, serin ıslaklığı parmak uçlarında hissetti. Ardından, elini Ree’nin soğuktan kızaran yanağına koydu. “Bunu yapacak erkek bulamadın mı?” diye sordu.

“O kadar bekleyemem.”

“Onun ağzından bir iki laf bile zor çıkar, anlıyor musun? Konuştuğunda da dediğinden bir şey anlaşılmaz. O konuştuğunda ne demek istediğini bileceksin, yoksa işin zor. Ve ayrıca kadınlarla da pek konuşmaz.”

“Hâlâ küçük bir kız olduğumu söyleyebilirsiniz.”

Kadın hüzünle gülümseyip yeniden Ree’nin yüzüne dokundu.

“Öyle bir şey söyleyemem. Kendisi yanına gelir. Sen kümesin orada bekle, geldiğini ona söylerim.”

Kümesin yanında sığınılacak bir yer yoktu. Duvarın yanında iki gövdeli bir mimoza rüzgârı hafiften kesiyordu ve Ree gövdelerin kuru tarafına çöktü. Eteği yere değdiğinde bir çadıra, vücudu da çadırın direğine dönüştü. Tavuklar sıcak kümesin içine koşturdu ve eriyen kar ardında buzdan bir iz bırakarak duvarlardan aşağıya indi. Mimoza sert rüzgârı engellese de ani sapmalar Ree’ye iki yanından çarpıyordu; havada dağılan beyaz tomarlar üstünü kısa süre sonra donan bir buğuyla kapladı.

Neredeyse bir saat sonra pencerede farklı bir yüz gördü. Kadın ona birkaç kez bakmıştı fakat şimdi temkinli parmakların araladığı perdenin arkasından üçgen biçimli gümüşü sakallı, uzun çeneli bir adam belirdi. Perde öyle hafif kapandı ki, Ree onun az evvel açık olduğundan bile emin olamadı, belki de öyle görmek istemiş, gözlerine bu yalanı yutturmuştu.

Nefesinin göğsüne düştüğü noktada buzun kırağısı kalınlaşmıştı.

Sulusepken hışırtyla gökten iniyor, her şeyin üstüne soğuk bir parıltı örtüyordu. İkinci göğü loşlaştı, evden bah-

çeye süzülen ışık huzmeleri buzun üstünde kaydıkça uzadı. Ağaç dalları gümüşü yükünü yüklendikçe boyun büktü. Köpekler verandaların altına sığınmak için evlere döndü.

Kadın siyah bir palto giymiş, bir şapka takmış halde tekrar belirdi ve ayağında gevşemiş, kar püskürten galoşlarla ona doğru yürümeye başladı. Bahçeye girdi ama ona yaklaşmadı. “Sana ayıracak vakti yokmuş, evladım.”

“Onunla konuşmak zorundayım.”

“Hayır. Konuşmak demek şahitler demektir ve bunu istemiyor.”

“Beklerim.”

“Eve dönsen iyi edersin.”

“O bıkana kadar burada bekleyeceğim. Onunla konuşmak zorundayım.”

Kadın tam bir şey söyleyecekken vazgeçti, ardından başını iki yana sallayıp eve döndü.

Ree çadırının içinde üşüyerek bekledi. Zihnini meşgul etmek için Miltonları teker teker saymaya başladı: Güm, Sarı, Karabalık, Örümcek, Hayta, Horoz, Serkeş... Solak, Kurt, Zimba, Pembe, Derbeder... Keten, Domuz, Jeton, Kalibre... Yeter. Miltonlar bu kadar yeter. Pek gerçek isim kullanmamak eski kavga zamanlarından kalma bir taktikti; bu kurallar ta İncanın Meyvesi Haslam zamanında konulmuş fakat asıl büyük ihtilaf patlak verince ve kutsal duvarlar birer

birer yıkılıp döküldükten sonra benimsenmişti. Bir şerif veya aynasız, Dolly erkekleri arasında bir sürü Milton, Haslam, Arthur veya Jessup varken onların izini kolayca süremezdi. Arthur ve Jessup en ender isimlerdi, muhtemelen beşten fazla yoktu, Hasamlar ise onların iki katı kadardı. Fakat Dollylerde en çok Milton isminden bulunurdu. Ree'nin dünyasına yirmiden fazla Milton girip çıkmıştı. Eğer oğlunuza Milton ismini verirsiniz, henüz adım bile atmadığı dünyasının nasıl olacağı baştan belli demektir, çünkü Dolly ailesinde bu isim birtakım beklentileri ve tarihi beraberinde getirirdi. Bazı isimler istedikleri yöne, istedikleri yola gitmekte özgürdü fakat Jessuplar, Arthurlar, Hasamlar ve Miltonlar yalnızca engeli Dolly patikasından yürüyebilir, karanlık bir yere varır, alabildiğine sert uygulanan aile geleneklerinin gerektirdiği şekilde yaşar ve ölürdü.

Ree ve annesi, Harold'a Milton ismi verilmesi ihtimaline direne direne bir hal olmuştu, çünkü Sonny çoktan bir Jessup olmuştu bile. Direnmiş ve kazanmışlardı. Ree zamanında Sonny için daha fazla mücadele verebilmeyi isterdi; onu bir Adam, Leotis veya Eugene yapmaları, seçeneklere sahip bir isme kavuşturmak için.

Ree'nin dişleri takırdıyordu ve bu seslerden bir tempo devşirmeye, titremeleri bir tür zangırdama şarkısına dönüştürmeye çalıştı. Dudaklarını araladı ve ilkokulda söyledikleri, herkesin

bir arada yaşadığı sarı bir denizaltıyla ilgili o aptalca ve neşeli şarkıya ritim tutarak dişlerini birbirine çarptı. Dişlerini çarptı ve buzun vücuduna sardığı beyaz kefenin içindeyken bile neşeliymiş gibi başını salladı. Başını hareket ettirdiğinde kapüşonu çıtırtılar çıkardı ve yerinden doğrulduğunda çatladı.

Kadın yeniden bahçeye gelmişti. Elindeki dumanlar çıkararak büyük kupayı Ree'ye uzattı. "Çorba, deli kız. Sana getirdim. İç şunu ve yola koyul artık."

Ree kupayı dudaklarına götürüp uzun uzun içti, çiğnedi, hepsini bitirdi.

"Teşekkürler."

Kadının şapkasına ve omuzlarına kar düştü, ıslaklık etrafa sıçradı. Kadın, Ree'nin kapüşonuna dokundu, buz tabakasını eklemleriyle kırdı ve parçaları silkti.

"Buradan önce vadiye gittiğini biliyor, evlat. Megan'la ve Küçük Arthur'la konuştuğunu da. Ne sormak istediğini biliyor ve bunu dinlemek istemiyor."

"Yani benimle tek kelime bile konuşmayacak mı? Hiçbir şey söylemeyecek mi?"

Kadın boş kupayı ondan aldı.

"Beni dinlediysen cevabını almışsındır, evlat. Şimdi git, burayı terk et... ve sakın bir daha gelip onunla konuşmayı deneme. Sakın yapma."

Kadın, Ree'ye arkasını döndü, ağır adımlarla eve doğru

ilerledi. Ree onun uzaklaşmasını izledi. “O zaman işler boka sardığında kan bağı onun için yalanmış. Doğru mu anlıyorum? Kan bağı *koca adam* için bir halt demek değilmiş. O zaman *koca adama* benim adıma de ki, umarım hastalıktan başını kaldıramadığı, *uzun mu uzun* bir ömür geçirir. Anladın mı? *Ree Dolly* böyle söyledi dersin.”

Kadın aniden döndü, şapkasının altından hiddetli bakışlarla ona baktı, derken çorba kupasını Ree’nin kafasına fırlattı. Kupa onu sıyırıp geçti, cam gibi karda sekti, kümese çarptı. Kadın parmağını sallayarak tekrarladı: “Sakın yapma.”

Ree yürürken buza dönüştü. Beyaz tomarlar başının üstünde parçalanıyor, omuzlarına damlayıp donuyor, sertleşiyordu. Yeşil kapüşonu artık buzdan bir şapka, omuzları soğuk, sert bir boyunduruktu. Kazınmış yol öyle bir buz tutmuştu ki aşması imkânsız gibiydi, uzakta veya yakınlarda araba farı görünmüyordu; böylece Ree demiryolu raylarına doğru kış tarlalarından iki büklüm halde yürüdü. Botları buzları parçalıyor, alttaki kara batıyordu. Her adımı güçlü indir-diği sürece buzları kırarak yolunu açabiliyordu; rayların ilerisindeki dik yamaca geldiğinde poposunun üstüne oturdu ve raylara doğru kaydı.

Raylarda etrafına bakmadan yürüyebilirdi. Başını önüne eğerek parçalanan damlacıkların yaydığı buğudan korundu. Uzun bacakları büyük adımlar atıyor, botları olabildiğince

sert bir şekilde yere iniyordu. Sulusepken, art arda küçük pırtıların yankılarını bırakıyordu. Sulusepken pırtılar çıkarıyor, Ree'nin botları kara saplanıyor, başka da çıt çıkmıyordu.

Ree eski yıkık duvarların bulunduğu çayırı aşır Hawfall'u terk etti ve hiddetle dağıtılmış o taşları düşündüğünde, eski Dollyler haykırarak kavgaya ederken, feryat figan ve yumruk yumruğa dövüşürken zihnine doluşuverdi. Bir zamanlar kutsal olan o duvarların içinde patlayan eski acı hesaplaşmayı etraflica bildiği söylenemezdi, fakat akrabalar arasına böyle bir hiddetin nasıl girebildiğini ve sonsuza kadar kaldığını bütün kalbiyle anlıyordu. Hiç bitmeyen çoğu kavgada olduğu gibi, her şey bir yalanla başlamış olmalıydı; koca bir adam ve bir yalanla...

Haslam, yani İnancın Meyvesi, denizin en doğusundaki kara ırmakta yüzen parlak bir balığın iç organlarında yazılı Tanrıların Yumruğu'ndan mesajları bulan peygamber ve koca adamdı. Parlak balıklar ona, yalnızca ona işaretler göstermişti ve o da minicik altın iç organlara oyulmuş haritayı takip etmiş, hal-kını binlerce kilometrelik meşakkatli bir yolculuktan sonra taşlı topraklardan oluşan bu bitkin, yalnız ve engebeli araziye Tanrıların Yumruğu'nun ona özel yolladığı bağırsak haritasında, kaderinde yazan o cennet, o mükemmel bahçe olarak selamlamıştı.

Ree raylardan ayrıldı, düz bir alanı aşarak mağaraların

bulunduğu tepeye ulaştı. Otlar ve çimler buz tabakasıyla kas-katı, parlak ve kırılıyordu, botlarının altında ezilip çatlıyordu. Parlak çimler o, adımını yere indirdikçe çınlayıp sonsuza ka-dar susuyordu. Mağaraları aşağıdan görmek kolay ama onla-ra ulaşmak zordu. Ree hırçın rüzgâra karşı kendini korumak için fidanlara tutunarak en iyi bildiği, ağzında taştan bir du-varın bulunduğu eğimli mağaraya doğru tırmandı.

Haslam, bir tanrının suyunu bir süprütünün tohumuna at-masından doğmuş, firari bir dinle olgunlaşıp erkeklığe adım atmış ve onları toplayıp tamir etmek için Yürüyen Halk'ın ara-sına gönderilmişti. Oluşturduğu yeni halkı Yumruk'un seçti-ği, parlak balığın içine haritasını işlediği o cennetsi bahçeye götürecekti ve orada, tam altı bin yıllık yürüyüşten sonra, ayaklarını dinlendirip yerleşik hayata geçeceklerdi.

Taş duvar, mağaranın ağzını yarı yarıya kapatıyor, rüz-gâra karşı sağlam bir kalkan görevi görüyordu. Sayısız ateş-ten kalma yanık kalıntılar tozlu mağara zeminine dağılmıştı. Ree eğildi ve ateşlerden artakalanları hızla topladı. Tamamen yanmamış odun parçaları, alazlanmış ağaç dallar. Mağaranın en dibinde küçük odunlardan oluşan küçük bir yığın buldu. Odunlar uzun zamandır kupkuru durmuşlardı, onları ellerine aldığı anda tıpkı saç öbekleri gibi dağıldılar. Fakat odunlar yine de tutuşabileceğinden, Ree parçaları topladı.

Bu cennetin bir haritasına sahiplerdi fakat yerleşik tanrı-

larla Yürüyen Halk'a bir şey oldu ve otuz yıl sonra yeni hayatın çatısı üzerlerine çökuverdi. Duvarlar yıkılıp saçıldı, yıllardır hor görülen eski kurallar gözleri dönmüş bir halde geri döndü, Tanrıların Yumruğu bulutların üstüne oturup yüzünü astı ve uzun uzun düşündü. Ree din veya yıkım hakkında pek bir şey bilmiyordu. İnancın Meyvesi Haslam'ın kehanetleri, koca adamın hiç makul gelmeyen ve bir yere varmayan, küstahça uydurduğu bir yalanın boğuk tanrısal mırıltılarıyla nesilleri aşır ona ulaşmıştı. Eski acı hesaplaşmanın nedeni de muğlaktı ve gerçeği bilen bazı Dollyler hayatta olsa da, hiç kimse bunları duyabileceği şekilde konuşmazdı. Tek söyledikleri şey, meselenin bir kadınla ilgili olduğuydu.

Ree paltosunu, kapüşonlu eşofman üstünü ve ıslak eteğini çıkarıp attı. Kıyafetler yere ağır ağır inerek buzla kaplanmış bir kumaş yığını oluşturdu. Taş duvarın köşesinde hiç de azımsanmayacak sayıda ufak odun vardı ama çıra yoktu ve Ree o havadan sıcağa girince gerisingeri çıkmaya isteksizdi. *Her şafak vakti dünyasının üstüne yeniden doğan ve Dollyleri babanın kalbinden kan akıtmaya, bedenini yerden de gökten de gizli bir yere atıvermeye iten, işte o zalim eski kural-lardı.* Botları tıpkı demir gibi kaskatıydı fakat onları çıkarmadı. Donunu sıyıırıp çıkardı, ardından fanilasını kafasının üstünden geçirip çıkardı. Botları haricinde çınlıçplak halde odun yığımına eğildi ve kuru kıyafetleri en uygun alazlı dalların, saç öbekleri-

nin altına tıktırdı. Paltosunun cebinde bir kutu kibrit ve yarım sigara vardı. Kibriti çakarken nefesini tuttu, alevi dikkatlice donunun kenarına tuttu. Donu insafa gelip yavaşça yanmaya koyuldu. Derken, alevler saçmaya başladı.

Ateş, anlaşılan hep doğmayı beklemişti çünkü bir iki alevken, bir anda kükremeye başladı. Alevler mağara ağzına sıçrayarak içeriği aydınlattı. Işık Ree'ye yansıdı, teninde parlayarak gölgesini düşürdü. Ree ayaklarını yere vurdu ve mağaradan dışarı, buzun altına gömülmüş orman manzarasına baktı. Bazı ağaçlar neredeyse kırılacak kadar karla yüklenmiş, bazıları da çoktan kırılmıştı.

Ree hayvanlara içeride olduğunu bildirmek için girişe işedi.

Acı hesaplaşmadan sonra pek çok Dolly, Hawkfall'dan mağaralara gitmişti ve bu tepe, toplaşıp o ilk sürgün kışını geçirdikleri yerdi. Onun Dollyleri bu Dollyler arasındaydı. Onun akrabaları zalim bir kış ve ilkbahar sonu boyunca bu mağaralara sığınmıştı. Çocuklar hırıltıyla nefes alıp veriyor, büyükanneler rutubetten mahvoluyor, erkekler aldıkları her nefeste Haslam'ın vaazlarıyla kalplerinden ve alışkanlıklarından söküp almaya çalıştığı o yakıcı kabile öfkelerini tazeliyordu.

Ree ateş cılızlaştığında onu dallarla ve köklerle canlandırdı ve alevler dizlerini açtı. Isınınca hareket etti, kollarını

kaldırarak ayaklarını sürüdü, ellerini yumruk yaparak iki kez direkt vuruş, sonra bir kroşe ve tepeden sağ yumruk attı, geniş gölgeleri mağara duvarına indi. *Sol yumruklarını arka arkaya salla, karşındaki açılsın kızım. Sonra sağ üstten indir ki yere yapışsın.*

Mağara uzundu ve derinlerinde en az iki soğuk oda daha vardı fakat duvarın arkasındaki alan hemen ısınıyordu. Ree kıyafetlerini salladı, buzlarını silkti ve ateşin yanına serdi. Yarım kalan sigarayı yaktı. Mağarayı son yıllarda avcılar ve âşık-lar kullanmış, katılaştırmış çöplerini ve ezdikleri bira kutularını arkalarında bırakmışlardı, fakat yükselen alevlerin görünür kıldığı atalarından kalma çöpler de vardı. Birkaç kırılğan beyaz tabağın ve fincan kulplarının parçaları, iki dişli uzun ve paslı bir çatal, çatlak mavi iksir şişeleri ve zamanla bir parmağın girebileceği kadar incelmış teneke kutular.

Muhtemelen onu yakınlarda bir yere gömdüler.

Eğer gömdülerse.

Belki de onu dipsiz kara bir deliğe attılar.

Gece olunca sulusepken durdu. Gökyüzü bütün o buz örtüsünün tepesinde alçak ve süt renginde yayıldı. Ree arada bir Büyükanne'nin paltosunu giyip bayırda odun aramaya çıktı. Süt gökyüzü ve buz, ölü odunları görmesini sağlıyordu. Ree onları ateşe sürüklüyor, alevlere can veriyor, sonra paltoyu kuruması için asıyordu. Duvarın köşesi çok ısınmıştı.

Ree orada çırılçıplak oturuyor, tuhaf bir huzur içinde, isimlerini hiç bilmediği pek çok akrabasının, yaşamları üzücü bir girdaba kapılıp onları var gücüyle savurduğunda, kendilerine gelmek için tam da buraya çöküp oturduğunu biliyordu.

Çakallar ona şarkı söylerken uyudu, sonra ateşi canlandırdı, uzaklardan kar küreme araçlarını duydu.

Karnı guruldadı, homurdandı ve açlıktan canı yanarak iki büklüm oldu.

Su onu uyandırdı. Gün ışığının lütfu, ona daha sıcak bir dünya gösterdi. İncecik çaylar tepeden aşağı akıyordu. Şafak vakti hava bu hafta hiç olmadığı kadar sıcaktı. Arazi biraz yumuşuyor, fakat büsbütün erimiyordu. Arazinin ortasında bir yük treni raylardan geçti ve yolu tertemiz süpürdü.

Babası geldiklerini bilseydi direnirdi ve belki bir başkasının da canı yanardı.

Ree gün ışığının altında oturup gerindi. Bir mağaranın ağzında eğilip bükülen uzun ve solgun bir bedendi. Mağaranın tepesindeki kayadan damlayan suya gitti, ellerini damlaların altında birleştirdi ve düşen taze suyu uzun uzadıya içti.

Yamaçlar eriyen karla dantellendi. Buz her bir yerden, daldan, kökten, kütükten, kayadan kayıyor ve şakır şukur yere dökülüyordu. Sis aşağıdan kalkarak yollara taşmış, ama Ree'nin tepesinde büsbütün dağılmıştı. Sis yanaklarında pelteleşen yaşları yaladı. Göğü görebiliyordu ama ayakları bulutlardaydı. Yerdeki iri dallar ıslanmış, katran kokusu yayıyordu ve Ree, havadaki katran kokusunu koklayarak ve ağaçlardaki buz çanlarının düşüp parçalanmasını dinleyerek ıslak dalların üstüne basıp geçti. Yanaklarında gözyaşlarına benzeyen buğuyu sildi ve kapüşonunu başına iyice geçirdi. Daha büyük buzlar patır kütür düştü. Eriyerek akarsuya dönmüş kar tepeden aşağıya incecik oluklar açarak aktı. Buz sesleri, damlama sesleri ve Ree'nin botlarının sesi... Donmuş bir derenin üstündeki köprüyü geçerken durup aşağıya baktı. Ka-

barcıklı buz katmanının altında akan suyun derinliklerini görmeye çalıştı. Tuhaf bir hareketsizlik içinde durdu, baktı, durdu, baktı; ta ki gözlerinin o buzun altında bir beden aradığını fark edene kadar. Ardından dizlerinin üstüne çökerek ağladı. Gözyaşları göğsüne inene dek ağladı...

Eve varınca uyudu. Uyandığında güneş batıda kırmızıya dönmüştü ve herkes yemek istiyordu. Mutfak lavabosunda yüzüne su çarptı, lekeli bir havluyla kurulandı. Ocağın üstünde, ne olduğu belirsiz, tuhaf görünümlü bir yemek duruyordu; belli ki oğlanlar deney yapmışlardı. Yemek çorba gibi kokuyor fakat kan bulaşmış patates püresine benziyordu. Annesi elinde tahta bir kaşıkla sallanan koltuğunda oturmuş, oğlanlar ise yorganlara sarınmış, devlet kanahında asla yiyemeyeceğiniz zarif bitkilerin yetiştirilmesiyle ilgili tavsiyeler veren bir bahçıvanlık programı izliyordu.

“Baksanıza,” dedi Ree, “ocaktaki tencerenin içinde ne var?”

Harold yorganı kafasına çekmiş, yüzüne siper etmiş olarak yanına geldi. Tencereye baktı, kokladı, dudağını büktü, yüzünü astı.

“Bu, akşam yemeğiydi,” dedi. “Sen eve gelmeyince Sonny’yle beraber yaptık. Annemin dediğine göre, fazla pişirmişiz.”

“Bu ne?”

“Spagetti.”

“Gerçekten mi? Nasıl yaptınız?”

“Domates çorbası ve erişteyle.”

“Yapış yapış görünüyor. O erişteleri ayrı mı haşladınız, yoksa çorbada mı?”

“Çorbada. Neden iki tencere kullanalım ki?”

“Spagetti öyle yapılmaz. Erişteleri ayrı haşlayacaksın.”

“Ama o zaman bulaşık çıkacaktı.”

Ree onun yanağından bir makas aldı, mutfak dolabını açtı, birkaç tenekeyi sağa sola itti. “Buradakilerle o bulamacı düzgün bir şeye çeviremem. Barakanın arkasına dök.”

Ree büyük siyah tavayı ocağın üstüne koyup ateşi açtı. Buzdolabının alt rafından domuz yağını çıkardı ve tavaya birkaç kaşık koydu. Patates ve soğan soydu, doğradı, onları yağın içine attığında bir tıslama yükseldi. Tuz ve karabiber ekledi, koku ön odaya kadar ulaşıp Sonny’yi mutfığa davet etti.

Sonny gelince, “O bana bile anca yeter,” dedi.

“Şunu al, olduklarında çevir.”

Verandadan gelen hızlı adım seslerinin ardından kapı açıldı ve Sarı Milton kapıda dikilerek parmağını Ree’ye uzattı. “İn-

sanlar *çeneni kapatırsan* iyi olacağını söylüyor.” Sarı Milton yaşını başını almış bir büyükbabaydı ancak bu, halinden pek anlaşılmazdı; geniş omuzlu, düz karınlı, sarı saçlı, al yanaklıydı ve genellikle sertçe ve titizlikle ütülenmiş kolalı kot pantolonun üstüne havalı kovboy gömlekleri giyerdi. Neredeyse hep sinekkaydı tıraşlı, saçları uçlardan düzeltilmiş, pudralı gezer, defne romu kokar, iki tabanca taşırdı. “Üstelik de bunlar dinlemen gereken insanlar.” Kapıyı aralık tuttu ve Ree’ye dışarı çıkmasını işaret etti. Ree paltosunu kaptı, arkasından verandaya çıktığında Sarı Milton onu basamaklardan iterek geceleyin saçaklardan düşen buz parçalarının üstüne düşürdü. “Ayağa kalk ve kıcını kamyonete taşı. Çabuk ol.”

Ree güçbela doğrulurken, Harold ile Sonny de kapı eşiğinde onu izliyordu. Harold’ın ağzı açık kalmıştı, Sonny ise gözlemini irileştirmişti. Öne çıkarak, “Ablama vuramazsın,” dedi.

“Sana mı vurayım istersin, Sonny? Eğer istersen yaparım.”

“Çocuklar!” diye haykırdı Ree. “İçeri girin. Patatesleri kahverengileşene kadar çevirin. Kahverengi olsunlar, Harold, sonra ocağı kapatmayı unutma. Haydi gidin.”

Sonny iki basamak indi. “Kardeşi değilse hiç kimse ablama vuramaz,” dedi.

Sarı Milton, kendi tohumu Sonny’yi yumruklarını sıkmış, çenesini kasmış, meydan okurcasına dikilirken görünce

yüzü hafifçe aydınlandı. Çarpık, gururlu bir tebessüm takındı, ardından yanına gidip Sonny'nin yüzüne bir tokat attı. Sonny tokatla birlikte poposunun üstüne oturdu. Sarı Milton şöyle dedi: "Taşaklı olman iyi, Sonny... ama taşaklarının seni bir beyinsize çevirmesine izin vereyim deme sakın."

Sonny'nin burnundan kan kabarcıkları çıktı ve patlayıp dudaklarını lekeledi.

Ree, Sarı Milton'a, "Babam bunu öğrenince seni öldürecek," dedi.

"Haydi oradan, ben babanı *çocukluğundan* beri yılda iki kez bir güzel benzetirim."

"Onu bir kez bile *erkekçe* benzetmedin! Yumruğu yiyecek kadar dağılmış olduğu zamanlar hariç."

Sarı Milton, Ree'nin kolunu kavrayıp kamyonetine doğru çekti.

"Geç artık içeri, aptal kız. Sana bir yer göstereceğim."

Engibeli yolda gaza bastı, asfalt yola ulaşınca batı yönüne döndü.

Defne romunun kokusu içeriye yayılınca Ree camı biraz araladı.

Kamyonet kırmızı bir ek kasası olan büyük beyaz bir Chevy'ydi. Ek kasada bir döşek vardı. Sarı Milton kasasında döşeği olan bir kamyonet sürse de bir kez olsun kamp yapmaya gitmemişti ve karısı ona bunu hiç söylememiş olsa da

bu kahrolasıca kamyonetten nefret ediyordu. Sarı Milton aralarında genellikle Jessup'un da bulunduğu esrar yetiştiricileri ve kristal aşçılarından oluşan ekibin başındaydı. Cebinde da-ima parası vardı ve insanlar, yıllar önce Kansas City'den çıkıp gelen ve ürkütücü motosikletleriyle buranın fakirlerini sindirip kontrolü ele geçirebileceklerini zanneden o iki Gypsy Joker'ı vuran Dolly'nin o olduğunu söylerdi.

“Nereye gidiyoruz?”

“Yolun aşağısına.”

“Neresine?”

“Görmek gereken bir yere.”

Gür ormanın ve kar silsilelerinin önünden geçtiler. Güneş tepelerin ardındaydı, batının son ışığı semayı mavinin dört tonuna boyamıştı ve dağ yamaçlarındaki cılız ağaçlar çıplak ve huzurluydu. Dalların üstüne tünemiş kargalar, alacakaranlığa karşı siyah düğmeleri andırıyordu.

Egypt Creek'in üstündeki tek şeritli köprüyü aşar aşmaz Sarı Milton gaza basarak dalga siperini tırmandı ve virajlı bir yoldan ilerledi. Hemen sonra bir evin önüne yanaşarak durdu. Ev yanıp kül olmuştu. Üç duvar ve çatının bir kısmı hâlâ ayaktaydı fakat duvarlar kararmıştı ve çatının ortası uçmuş, bazı kısımları her yöne eğilmişti.

Ree, “Neden buraya park ediyorsun?” dedi. “Dostum, o kasanın içine girmiyorum!”

“Derdim seni *becermek* mi sanıyorsun?”

“Öyleyse ancak ölümü becerirsin! Tek yolu bu.”

“Tanrım, çeneni bir açtın mı bir daha kapatmıyorsun, farkında mısın? İki dakika rahat dur da dinle beni.” Sarı Milton dönüp ona baktı. “Bu evi sana göstermek için durdum.” Karanlık iyiden iyiye çökmüştü fakat karla kaplı arazi ışığı yakalayıp hapsettiği için ev net görülebiliyordu. “İşte bu ev benim ve diğer herkesin Jessup’u gördüğü son yer. Diğer adamlar başka işler halletmeye gitmiş ve döndüklerinde karışılarda bu manzarayı bulmuşlar. Tek fark, o sırada yangının devam ediyor olmasıymış.”

Ree harap olmuş eve, parçalanmış çatıya, alazlanmış ahşaba, alevlerin yalayıp kapkara ettiği duvarlara baktı.

“Babam daha önce hiç laboratuvar havaya uçurmamıştı.”

“Biliyorum. Ama bu kez bir şeyler yanlış gitmiş olmalı.”

“Babamın *hiçbir zaman* laboratuvar patlatmadığını ve kötü mal çıkarmadığını herkes bilir. Onun işinin ehli olduğunu herkes bilir.”

“Uzun zamandır kristal yapıyorsan önünde sonunda olur bu.”

Ree kapıyı açtı, bir ayağını sarkıtarak, “Yani babamın içeride yanıp kül olduğunu mu söylüyorsun?” diye sordu.

“Benim ve diğerlerinin onu en son burada gördüğünü söylüyorum. Söylediğim bu.”

Ree dışarı çıktı, gözleri eve kilitlenmiş, botları kara saplanmıştı.

“Bir göz atacağım,” dedi.

“Bir saniye, ağır ol bakalım!” dedi Sarı Milton. “Öyle bir şey yapmayacaksın! Hemen buraya gel. O bok *zehirdir*, kızım. *zehir*. Derini kemiklerinden sıyrır ve kemikleri kurutur. Ciğerlerini kâğıt çuvallara çevirir ve üstüne *delikler* açar. O kahrolasınca evin yanından yöresinden geçeyim deme.”

“Eğer babam içeride cansız yatıyorsa onu alacak, gömmek için eve götüreceğim.”

“O evden uzak dur dedim!”

Eve uzanan yolu örten karda ne bot, ne toynak, ne de pençe izi vardı. Ree küçük yokuşu aceleyle tırmanırken başını çevirip Sarı Milton’a bir bakış attı. Sarı Milton’ın peşine düşmediğini görünce adımlarını yavaşlattı. Duvarlarla arasındaki mesafesini koruyarak yoğun karda yavaşça daire çizmeye başladı. Duvarlardan biri bahçeye uçmuştu. Camlar patlamıştı, çerçeveler sallanıyordu, üstlerinde kalmış cam parçaları kapkara olmuştu. Alazlanmış ahşap kokular yayıyordu. Başka keskin kokular da geliyordu insanın burnuna. Ree kar yığınları içinde daire çizerek arka tarafa gitti. Tepesine kar birikmiş bir çöp yığını vardı; büyük, kahverengi cam sürahiler, çatlamış huniler, beyaz plastik şişeler, bahçe hortumu. Ree çöp yığını ile ev arasında yavaşça ilerledi. Epey iyi

görebiliyordu. Mutfak lavabosu, toprağa çökmüş döşemelerin üstüne uçmuştu ve kararmış ahşabın ortasından eğrilmiş bir musluk fırlamıştı. Beyaza dönmüş çakal otu, döşemelerin çukurlarından çıkıp çene hizasına kadar uzanıyordu. Bir zamanlar mobilyaların durduğu yerlerde kül tepecikleri vardı. Yuvarlak bir duvar saati yanıp kapkara olmuş, sıcağa dayanamayıp düşerek ocağın üstünde bir birikintiye dönüşmüştü. Ocağın bir kısmı yerdeki çukurun içine sıkışmıştı. Çakal otu na gelince... Beyaza dönmüş çakal otu, döşemelerdeki çukurların içinden çene hizasına kadar uzanıyordu.

Ree ağır adımlarla evden uzaklaştı, arkasını döndü ve Sarı Milton'a doğru hızlıca ilerledi.

“Gidebiliriz.”

“İçeri girmemekle en doğrusunu yaptın.”

“Bana evi gösterdiğine göre artık gidebiliriz.”

“Bu mekânlar havaya uçtuğunda her zaman çok kötü bir manzara olur. Jessup'la zaman zaman takışmış olabiliriz ama sonuçta o hâlâ benim kuzenim. Senin için elimden geleni yapacağım.”

Ree eve dönüş yolunda hiç konuşmadı. Konuşmamak için kendini sıktı. Konuşmamak için ahırları, direkleri, kamyonet olmayan araçları saydı. Dudaklarını ısırды ve dişlerini birbirine kenetleyerek, ağzına gelen hafif kan tadından dikkatini ayırabilmek için saydı.

Sarı Milton derede kendi evinin olduğu yöne giden engebeli yola girdi. Üç evin önüne park etti. İkisi de arabadan inip kamyonetin yanında durdu. Sarı Milton, “Biliyorum,” dedi. “Jessup’u kaybetmek hepinizin canını yakıyor. Üstesinden gelmek çok zor. Hatta belki imkânsız.”

“İdare ederiz.”

“Sonya’yla durumu konuştuk. Sonny’yi yanımıza alabiliriz. Harold olmaz ama Sonny’yi alabiliriz. Sana bir yardımımız dokunur.”

“Ne dedin?”

“Senin için Sonny’yi alıp yetiştirebiliriz.”

“Öyle bir halt edemezsiniz.”

“Benimle konuşurken ağzını topla kızım. Oğlanı senden ve o annenden daha iyi yetiştireceğimiz kesin. Belki ileride Harold’ı da alırız.”

Ree eve gitmek üzere öfkeyle dar köprüye döndü. Sarı Milton arkasından kolunu yakalayınca Ree ondan kurtuldu. Köprünün üstünde durup bağırdı. “Orospu çocuğu. Umarım cehenneme gidersin de kendi yağında kızarırsın. Sonny ve Harold senin evinde tek bir kahrolası gece geçireceğine o pislik mağarada benimle ve annemle beraber *ölür*, daha iyi. Lanet olsun, Sarı Milton. Herhalde benim beyinsizin teki olduğumu sanıyorsun... o evde *çene hizasına* kadar çakal otu var!”

Ree arkasından kapıyı çarptı, sert adımlarla oğlanların yanından geçti ve ayaklarını yere vura vura odasındaki dolaba gitti. Askılardan sarkan etek ve elbiselerin arkasına, dipteki gizli köşeye uzandı ve iki uzun tüfek çıkardı. Büyükanne'nin paltonun cebine kutu kutu mermi koydu. Tüfekleri kollarıyla sardı, kendisini izleyen oğlanlara bir baş işareti yaparak yan verandaya çıktı. Verandanın ışığını açtı ve tüfekleri tırabzana yasladı. Sonra da onları yüklemeye başladı.

“Ateş etmeyi ne zaman öğrenmeniz gerektiğinden emin değildim. Artık neye ateş etmeniz *gerekliyorsa* ona ateş etmeyi öğrenmenizin vakti geldi. Şu yamaca teneke kutular falan koyun. Dikine koyun ki hedefi tutturduğunuzda düşsünler.”

Sonny ve Harold neşeyle işe koyuldu. Çöp yığınına he-

vesle eşelediler ve buldukları cisimleri kar kaplı yamaca dizmeye başladılar. Verandanın parlak ışığı hedeflerin arkasına uzun, tehditkâr gölgeler düşürüyordu.

Ree, “Şişe olmaz,” dedi. “Cam parçaları ilkbaharda eriyen karla bahçeye saçılır, sonra bütün yaz boyunca ayaklarınıza pansuman yapmam gerekir. Teneke, plastik, işte ona benzer bir şeyler getirin.”

Tüfeklerden biri kahverengi-sarı kundaklı, çift namlulu, 20 kalibre ve çarpıcı güzellikte bir aile yadigârıydı. Diğeri pirinç vidalarla tutturulan kırık kundağıyla, on altı kısa mermi alan, eski ve yıpranmış bir 22 kalibreydi. Ree işte bu silahlarla atış yapmayı öğrenmiş, babası tarafından tarlalarda eğitilmişti; bu sebepten onlara derin bir sevgi duyuyordu. Çifte, sahip olduğu en güzel şeydi ve onu tavşan, güvercin ve bıldırcın vurmak için kullanıyordu. 22 kalibre ağaçlardan sincap, göletlerden kurbağa avlamak ve bahçede delikler açan armadilloları vurmak içindi.

Ree çifteyi kaldırdı. “Şu tetik üstteki namluyu ateşler, şu da alttakini. Genelde aynı anda iki namluya birden ihtiyacınız olmaz ama vurmanız gereken *büyük ve saldırgan* bir hayvansa, ikisini de çekin ve lanet olasıca yaratığın işini bitirin. Ama bu tenekeler için sadece tek namlu kullanın.”

Oğlanlara çifteyi nasıl tutacaklarını gösterdi. Kollarını sabitledi, parmaklarını tetiğin üstüne yerleştirdi. Oğlanların ateş ettiği yerde kar patladı ve her bir patlama sesiyle beraber

nişancı geriye yalpaladı.

“Çifteyle hedefi hep tutturabileceğini sanırsın ama bu yanıştır. Adam gibi nişan alacaksın.”

Harold, “Vay anasını, amma gürültülü!” dedi.

“Değil mi?”

Oğlanlar karlı yamacı mermi yağmuruna tuttu. Teneke-ler, süt kutuları, karton kutuları patlattılar ve her bir patlama havaya kar ve toprak saçtı. Oğlanlar *bam, bam* ve *pin, pin* sesleri arasında ateş açtı ve ateşin kokusu rüzgârla dağıldı. Ree öğütlerde bulundu, kafalarını okşadı, tüfeklere mermi doldurdu. Kovanları saydı ve her iki tüfek için birer avuç dolusu mermi kalıncaya dek oğlanlara ateş ettirmeyi sürdürdü.

“Tamamdır, oldu,” dedi en sonunda. Akşam havasında kollarını iki yana açtı ve tüfeklerin çıkardığı kokuyu içine çekerken başını salladı. “Şimdilik bu kadar patırtı gürültü yeter.”

Sonny yamaca gitti ve patlamış hedefleri tekmelemeye başladı. Delik deşik tenekelerin üstüne basıp onları dümdüz etti ve karanlıkta tekmeledi; bir kurbandan diğerine sekerken ve sert tekmelerle yaralıları tekmelerken mırıldanıyordu.

“Of, ateş etmek çok zevkliymiş!” dedi Harold.

“Evet, öyle olabiliyor,” dedi Ree.

“Ne zaman devam edeceğiz?”

“Yakında Bawbee’den mermi almaya çalışacağım.”

Sonny bir tekme daha savururken donup kaldı, evin yan

tarafına doğru baktı ve birden, oraya doğru yürümeye başladı.

“Hey, şu gelen kim?”

Ree elinde tüfekle verandadan indi, Harold da diğer tüfekle onu takip etti. Yaklaşan adımların çıkardığı hışırtı devam ediyordu. İki büklüm bir siluet yavaşça evin yan bahçesine yaklaşıyor, elinde de büyük bir şey taşıyordu.

Siluet Ree’yi, oğlanları ve tüfekleri görünce durdu, kollarını kaldırmaya çalıştı fakat taşıdığı büyük şey yüzünden bunu yapamadı. “Yok artık, canımın içi! *Benim*, bebek de yanımda! Ne halt etmeye tüfekleri kuşandınız?”

Ree sesi duyunca gergin adımları yumuşadı, sonra neşeyle Gail’in yanına koştu. Tüfeği yanına indirmişti, uzanıp Gail’in alnını öptü. Dudak büktü, güldü, şaka niyetine dirseğiyle dürttü. “Zevzekliğe devam edemeyeceğini *biliyordum*. Bunu bilecek kadar iyi tanıyorum seni. Kendini toplayıp buraya gelceğini *biliyordum*. *Biliyordum* işte.”

Gail boştaki eliyle tüfeğe dokundu, namluyu gökyüzüne doğrultup, “Neler oluyor?” diye sordu.

Gail'in dudaklarından dökülen leziz sözcükler toplanmalı ve yavaşça tadı çıkarılmalıydı. O sesi, mükemmel, hafif peltekliliği, nemli tonu, yöre halkına has bir biçimde uzatarak söylediği sözcükleri dinlerken, Ree'nin duyguları şimdiki andan sıyrılabilir, duyuları içinde pek çok özel ve farklı ana gidebilirdi. Siyah tavadaki patateslere çatalını dalgın dalgın daldırırken başını sallayarak onu dinledi, kendini koyverdi. Çatal tam dudaklarıyla kızartma tavaasının arasındayken durdu.

Gail devam etti. "Avcı kulübesini kontrol etmeye gidecekmiş. Sen bu saçmalığa inanır mıydın? Bu karda kıyamette karanlıkta direksiyon sallayıp Lilly Ridge'e gidecek ve ko-kuşmuş avcı kulübesine bakacak. *Yine.*" Gail mutfaktaki sandalyelerden birine oturdu, Ned ise masanın üstündeki ince saplı plastik bebek taşıyıcının içinde sessizce duruyordu.

Yerde içi bebek eşyalarıyla dolu omuz askılı pastel mavi renkte büyük bir çanta duruyordu. “Ne zaman *avcı kulübesi* dese Heather’ı becermeye gittiğini biliyorum. Başka nereye gidecek? Kim haftada iki kez avcı kulübesini kontrol etmeye gider ki? Hem de *geceleyin*. *Avcı kulübesi* dediği anda... sonuça o, yıllar boyunca kız arkadaşıydı. Aslında sevdiği kız o. İsteddiği kız o. Ben sadece elinde olanım.”

Çatal Ree’nin dudaklarına en sonunda ulaştı, içini çekerek patatesi yuttu. Tavanın dibine yapışmış kahverengi patates artıklarının üstüne daha fazla ketçap döktü, iyice kazıdı. “Bence seninle evlendiği için çok şanslı, canımın içi. Hep böyle düşünmüşümdür.”

“Heather’ı seviyor. Ben ve Ned istediği değil de almaya mecbur kaldığı telafi ödülü gibiyiz.” Gail başını kaldırıp omzunu silkti, ardından hafifçe güldü. “Ama Floyd kötü biri falan değil, sadece sindirebileceğim yalanlar bulmaya tenez-zül etmeyen bir yalancı, o kadar.”

“O tür yalancılar en beterleri. Tek nefeste, aynı sözlerle, sana hem yalan söylüyor hem de aptalsın diyorlar.”

“Biliyorum, biliyorum. O da, kokuşmuş avcı kulübesi de yerin dibine batsın. Senin durumlar ne âlemde?”

Ree çatalını yalayarak pırıl pırıl etti, tavaya attı, iki parmağıyla dudaklarını sildi. Eliyle oğlanları göstererek başını iki yana salladı. “Burada söylemek istemiyorum.”

“Hâlâ Reid’s Gap’e mi gitmen gerekiyor?”

“Aynen. Göz atmaya değer son yer orası.”

Gail bir anahtarlığı kaldırıp sallayarak sıırttı. “Kayınpe-
derin eski kamyoneti bende.”

Ree’nin yüzü aydınlandı, gülümsedi. “Sen hep tanıdı-
ğım o Gail’sin, canımın içi. Hep aynı kaldın.” Öne eğilip bot-
larının bağcıklarını çözmeye koyuldu. “Kuru çorap giyeyim
de çıkalım.”

Oğlanlar televizyon izliyordu; süslü at arabaları, şato
gibi evleri ve tuhaf aksanları olan züppelerle ilgili önemli bir
filmdi. Anne sallanan koltuğunda oturmuş, tedirgin bakışlarla
Gail’in bebeğini süzüyor, perişan bir halde kafa patlatıyordu.
Sanki her nasılsa çoktan hafızasını terk etmiş bir bebek daha
doğurmuş olabileceğini düşünüyor, hatırlamak için kendini
zorluyor, yorgun yüzü yakıcı bir şüphe ve suçluluk arasında
gidip geliyordu. Gail mavi çantadan çıkardığı hayvan şekilli
krakerlerden yiyordu. Çiğnerken bir yandan da Anne’nin yü-
zünü inceliyordu. Onun dikkatini çekmek için uzanıp koluna
hafifçe vurdu.

“Bu benim oğlum, Ned.”

“Öyle mi? Çoğu gün aklım hepten gidiyor.”

“Hı hı, evet. Benim oğlum. Seni görmeyeli epey oldu,
Anne. Nasılsın? Nasıl gidiyor bakalım?”

“Aynı.”

“Hâlâ aynı mı?”

“Aynı ama farklı.”

“Eh, saçların güzel görünüyor.”

Ree yerinden doğruldu, sert adımlarıyla bir ritim tutturarak sobaya gitti. “Anne,” dedi. “Anne, bizim Reid’s Gap’e uğramamız gerek. Biriyle görüşeceğiz.”

Anne’nin yüzündeki ifadé sakinleşti, ardından bakışlarını bebekten çekip televizyona çevirdi. Bir sürü av köpeği çok eski bir kilisenin önünde, ıslak arnavutkaldırımın üstünde toplanmış, bitkin fakat geveze bir rahip tarafından birazdan çıkacakları av için kutsanırken, kırmızı paltolu erkekler de kıpırdaşan güzel atların sırtında asilce oturmuş, amini bekliyordu. Anne, “İyi eğlenceler,” dedi.

Gece soğuğu basamakların üstünü ince bir buzla kaplamıştı. Gail, Ned’le beraber evden çıktı, Ree kamyonete giderken onun kolunu tutarak yardım etti. Kamyonet, kocaman oynak vites kolu ve uzun koltuğuyla tam bir antikaydı. Koltuklar yıpranarak yırtılmış, içinden tüylü dolgu malzemesi ve sivri kablolar fırlamıştı. Gail, bebeği ortalarına yerleştirdi, Ree de onun yanına geçti. Motor yüksek bir *pof* sesiyle hayata döndü, egzoz borusundan çıkan siyah dumanlar püfleyerek karla kaplı zeminin üstüne hayalet gibi çöktü.

Ay, karamsar bulutların arkasında parlayan mavi bir noktaydı.

Gail, “Anne neler olup bittiğini biliyor mu?” diye sordu.

“Sanmıyorum.”

“Sence ona söylemen gerekmiyor mu?”

“Hayır.”

“Neden?”

“Öyle yaparsam ona kötülük ederim. Tam da böyle şeylerden kaçmak için delirdi zaten.”

“Herhalde bir yardımı olmazdı.”

“Aynen. Bunu benim halletmem gerek.”

Kamyonet engibeli yolda sarsılarak ilerlerken, bir o yana bir bu yana eğildi. Kar daha sıcak saatlerde iyice sıkışmış ve üstü buzlanmıştı, fakat taş ve toprağın üstünde kamyonun altını çizmemek için yavaşça aşılması gereken çukurlar beliriyordu. Onlardan daha küçük bir sürü başka çukur da arada bir ortaya çıkıyor, ilkbaharın sel suları jant kapağına çizikler atıyordu. Ree, bebeğin taşıyıcısını sol eliyle sımsıkı tutuyordu. Gail, “Bu yol artık öyle kötüleşmiş ki yol demeye bin şahit ister,” dedi.

“Bunu üçüncü sınıftan beri söylüyorsun.”

“Eh, üçüncü sınıftayken de aynıydı, o zamandan bu yana doğruluğu katmerlendi.”

“Biz halimizden memnunuz. Böylece turistler uzak duruyor.”

“İlk kez arabayla bu yoldan geldiğimde baban da bu espriyi yapmıştı.”

“Bence bunu espri niyetine söylememişti.”

“Öyle olsa gerek,” dedi Gail. Asfalt yolda kamyonetin frenine basıp tiz bir ses çıkarmasına neden oldu. “Ne taraftan gideceğim?”

“Dorta’ya doğru git, sonra güneye doğru Strawn Bottoms’dan geçen yola gir. Hangisi olduğunu biliyorsun, değil mi? Sonra o yol üstünde biraz daha ileride.”

“şimdi düşünüyorum da, sanırım oraya daha önce gitmiştim. Yabancmersinlerinin olduğu yer değil mi orası? Hani kendin topluyorsun.”

“Aynen. Araziler dolusu yabancmersini var orada. Ama ben gittiğimde hiç toplamadım.”

Ned aguladı, guruldadı, sanki okula gidecekmiş gibi gözlerini ağır ağır açtı, sonra aynı hızla kapattı. Çenesinin altından bağı küçük bir beresi vardı ve gök mavisi bir battaniyeyle iyice sarmalanmıştı. Kamyonetin içinde bebek pudrasının, battaniyenin üstüne aktıktan sonra kurumuş sütün ve kül tablasındaki bayat izmaritlerin kokusu birbirine karışıyordu. Ters şeritten bir çift far geçtiğinde ve Gail ışık yüzünden gözlerini kıstığında, Ree’nin eli koruma içgüdüleriyle hemen bebeğe uzandı.

Gail, “Dün babam uğradı,” dedi. “Bana birkaç parça kıyafet falan getirmiş, ona babanın nerede olabileceğini sordum. Sorduğumda yüzüme bakmadığından, bir daha sordum. Sadece, ‘Git oğlunu emzir’ dedi.”

“Tahmin ederim, canımın içi.”

“Öyle deyince içimi pis bir duygu kapladı.”

“Muhtemelen baban haklı.”

Ree eli bebekte, gözleri Gail’de, öylece durdu. Gelip geçen arabalar kesik, tutuk parıltılarla direksiyonun arkasındaki yüzünü, buruk ve kıvrımlı dudaklarını, çilli yanaklarını ve o acı dolu kahverengi gözlerini aydınlatıyordu. Yol yukarıya çıkıp aşağıya inerken, karanlık araziden akarken, Gail’in elinin direksiyondan vites kaymasını izledi. İskelet gibi demir bir köprüden Twin Forks Nehri’nin üstünden geçerken ve soğuk suyun güney yönünde uğuldayarak akışını dinlerken, Gail’in elinin Ned’e uzanmasını ve bebek burnuna dokunmasını izledi.

Gail, “Bu yol, değil mi?” diye sordu.

“Aynen.”

Ree ilk kez bir erkeği öptüğünde, öptüğü bir erkek değil, erkek kılığına girmiş olan Gail’di. Erkek taklidi yapan Gail onu çam iğnelerinden oluşan bir battaniyeye yatırıp dilini ağzının içine sokunca, Ree kendini o hayal ettiği erkeğin kıpırdanan dilini emerken buldu. Hayalindeki adamın dilini, sabah kahvesi, sigara tadını alıncaya, dudaklarının arasından çenesine doğru tükürük akıncaya dek emdi. Sonra gözlerini açıp gülümsedi ve hâlâ erkek taklidi yapan Gail, onun göğüslerini kavrayarak, çimdikleyerek hırpalarken, boynunu öperken

ve mırıldanırken Ree, “İşte böyle! Aynen böyle istiyorum!” dedi. Üç mevsim bu şekilde kıkırdayıp pratik yaparak geçti. Ne zaman yalnız kalsalar birbirlerinin üzerine atlıyorlardı. İkisi de kâh erkek, kâh kadın, kâh üstte, kâh altta, homurtularla sürtünüyor, iniltilelele birbirlerine cevap veriyordu. Ree ilk kez kız olmayan bir oğlanı öptüğünde, oğlanın dudakları yumuşak ve çekingen, kuru ve tembeldi. Ree-dayanamayıp, “*Dilini* kullan, canım, *dilini*,” dediğinde oğlan, “*İğrenç!*” diyerek arkasını dönmüştü.

Reid’s Gap’te beş sokak ve iki dur tabelası vardı. Kar ilkokulun otoparkını büsbütün kaplamıştı ve Get’n Quick isimli dükkân ışıkları yanan tek binaydı. Kaza yapmış arabaların kapladığı bir arazi anayolun yanında uzanıyordu ve bazıları yüz yaşındaki bu kötü şans kupaları, yokuş aşağı azalarak gözden kayboluyordu. Bahçe satışı tabelaları köşelere dikilmişti. Ash Flat’te Siska Ted’in Salı Günlerine Özel Meydans Dansları’nı duyuran el ilanları, telefon direklerine yapıştırılmıştı. Kentin iki yanında kiliseler, merkezinde de pençeresiz bir huzurevi dikiliyordu.

Ree, “Evin rengi sarı, hemen şu yolun aşağısında. Uzak değildi diye hatırlıyorum. Böyle şirin, küçük bir yer. Dur, buradan dön.”

“Sarı demiştin.”

“Herhalde boyamış.”

April Dunahew'un bahçesinin önünde, yolun kenarında bir çit uzanıyordu. Kardan temizlenmiş kaldırımın kenarında bir asma çardak vardı ve evin ışıkları parlaktı. Ev şimdi sıradan beyaz renkteydi ve yeşil panjurları vardı. Hep yeşil kalan eğri büğrü çalılar duvarların dibinde bitmişti. Küçük bir araba ve yan tarafında bir şirket ismi yazan uzun bir kamyonet garaj yoluna park etmişti. Kapı zili dört ayrı zil sesinin oluştuğu bir melodiyle çaldı.

Veranda ışığı yandı ve kapı yavaşça açıldı. April'in üstünde ayak bileklerine kadar uzanan bol siyah bir elbise vardı ve parlak zincirli bir gözlük takmıştı. Sarı kıvrıkcık saçları dağınıktı ve yüzünde huzurlu bir gülümseme vardı. "Yoksa sen..." dedi.

"Benim, Ree."

"Saçlarını kesmişsin!"

"Kıçıma kadar uzadığından zorluk çıkarmaya başlamıştı."

"O deli saçlarına *bayılıyordum*. Tek kelimeyle bayılıyordum."

"Her gece dışarıdaki yaprakları tırmıkla temizlemek zorunda olan sen değilsin tabii. Ayrıca ilkbahardan beri epey uzadı. April, bu, arkadaşım Gail Lockrum. Bu da oğlu Ned."

"Artık Gail *Langan*... hep unutuyorsun."

"Tüh, yine aklımdan çıkmış. Evlendi de. Langan soyadlı biriyle."

April, “Bebeğin olunca evlilik güzel şey,” dedi. “Ben hâlâ öyle düşünüyorum. Naçizane görüşüm. Haydi içeri girin de oturalım.”

“Babamı aramaya geldim.”

“Orasını anladım.”

Ev, Ree’nin şimdiye kadar girilmesine izin verilen en güzel evdi. Her şey olması gereken yerde ve temizdi. Mobilyalar lükstü, şöminenin üstünde şık gömme kitaplıklar ve her yerde bir sürü küçük eşya vardı. Oymalı bir ahşap dolap duvara yaslı duruyordu ve üstünde bir sürü değişik renkte ve biçimde minik cam biblolar bulunuyordu. Üst kata kıvrımlı bir merdiven çıkıyor ve ahşap basamaklar en yukarıya kadar parlıyordu. Oturma odasında televizyon açıktı ve kanepede oturan bir adamın başı yukarıdan görülüyordu. April, televizyonun sesini engellemek için çift kanatlı kapıyı çekip kapattı.

“Jessup’la görüşmeyi bırakalı uzun zaman olduğunu biliyorsun.”

“Biliyorum ama belki bir şeyler biliyordur diye düşündüm.”

“Şey, biliyor olabilirim diye korkuyorum. Bir süredir düşünüyordum.” April kanepenin altına uzandı, üzerinde küçük bir ot yığını ve pipo bulunan metal bir kurabiye tepsi-sini çekip çıkardı. “İleride bundan pişman olacağımı biliyorum, Ree. Fazla üstüme gelme.”

Burada kalıp April'a baktığı o zamanlar şimdi uçucu, aydınlık bir şarkı gibi geliyordu. April'ın kafasında o zamanlar başboş fikirler uçuşuyordu. Sürekli kusuyor, sabahları idrarını kaçırmıyordu; ta ki bir gün yatağımdan güçbela doğrulup evdeki hasta ruhları adaçayıyla kovmaya karar verene dek. Kendisini iyileştirmek için evi iyileştirecekti. İçi kum ve bir tomar adaçayı dolu, is kaplı bir çanakla gezerek dumanı köşelere, kapı eşiklerine tutmuştu, gözlerini yummuştu ve ilahilere has bir esraren-gizlikle bir şeyler mınıldanarak dumanın gücüne güç katıyordu. Ev duvarlara sızan yaşlı gölgelere tutunan öfkelerden, acılardan, kötü fikirlerden temizlensin diye hortlakları dumanla kovmuştu. Kendisi iyileşebilsin diye dumanı sallayarak evi iyileştirmişti. Ev taze adaçayı kokusuna teslim olunca, sağlık duvarlardan onun karnına sıçramıştı ve ertesi sabah ne kusmuş ne de idrarını kaçırmıştı. Öğlene doğru kahve fincanından votkasını yudumlamaya başlamıştı bile.

“Hâlâ çok içiyor musun?” diye sordu Ree.

“Hayır. Hayır. Bıraktım. Bu aralar sadece bira ve biraz bundan içiyorum.”

Televizyon izleyen adam horlarken ve Ned uyurken, pipo birkaç kez el değiştirdi. Duman tavana doğru kıvrıldı ve ışığın altında sakın düz bir katmana yayıldı. April, “Bu son sefer yakalandığı sırada Jessup’la yine ufaktan yakınlaştık,” dedi. “O sırada aylardır Hubert’la görüşüyordum. İyi adam, ikimiz bir-

birimize çok uygunuz falan da, senin de bildiğin gibi baban hep beni deli gibi etkilemiştir. Jessup’la Rockbridge’deki balıkçıda tesadüfen karşılaştık ve beni güldürdü. Derken, eski hisler canlandı, birkaç gün sonra da yine çekti gitti. Bir süreliğine sırta kadem bastı ama belki üç veya dört hafta önce eyalet sınırında Cruikshank’s Tap’e uğradığımda onu içerken gördüm. Yanında ondan bile sert görünen üç herifle oturuyordu. Eğleniyormuş gibi bir halleri veya böyle bir niyetleri yokmuş gibiydi.”

“Aralarından biri ufak tefek, aksi bir piç miydi?”

“Hepsi epey aksi tiplere benziyordu.”

“Babam bir şey dedi mi?”

“İşte işin o kısmı biraz tuhafıma gitti çünkü direkt gözümün içine bakmasına rağmen beni tanıımıyormuş ve daha önce hiç görmemiş gibi davrandı. Sonra apar topar kalktılar, ben kapının önünde duruyordum ama Jessup bir selam bile vermeden yanımdan geçip gitti. O heriflerde bir tuhafılık vardı. Ciddi bir mesele vardı. O akşamdan beri düşünüp duruyorum ve Jessup’un bana neden bir selam bile vermediğini sanırım en sonunda anladım. Beni görmezden gelerek korudu. İşte o an babanın beni sevdiğini anladım. Başını çevirip gitmesinden anladım bunu.”

Yamacın uzun zamandır tuttuğu kayalar eriyen karın altında serbest kalıp kaydđ, aşağıya doğru inerek bir domuz ahırının kőşesine düştü, elli domuz geceleyin canlandı ve ahırda bir anda beliren boşluktan yola fırladı. Büyük ve meraklı domuzlar köprüye giderek öylece durup trafiği engellediler. Twin Forks Nehri soğuk ve siyah sularıyla telaşla akıyordu fakat farların ışıkları üstünde dans ederken yüzeyinde sarı çizgiler belirmişti. Üç veya dört araç köprünün iki yanında durmak zorunda kalmıştı. Bir çiftçi ile karısı el fenerleriyle, sopalarla ve bir köpeklerle domuzları döndürüp ahırdaki boşluğun içinden geçirmeye çalışıyordu.

Gail, “Hatırlıyor musun?” dedi. “Biz küçükken Karabalık Milton’ın domuzları vardı ve bir keresinde bizden onlara mısır vermemizi söylemişlerdi, ama biz domuzların elleri ol-

madığı için mısırları koçanından ayırmayı başaramayacaklarını düşünmüştük ve kıcımızın üstüne oturup o koçanları *teker teker* soymuştuk. Hatırladın mı?”

“Evet.”

“Güya mantıklı bir iş yapıyorduk. Parmaklarımın ağrısı bir ay boyunca geçmemişti.”

“Bu yaptığımız şey yüzünden bize yıllarca güldüler.”

Kamyonet köprünün güney tarafında ilk sıradaydı. Domuzlar hantal bedenleriyle homurdanarak köprü boyunca ve şarampolde yürüyordu. Birkaç şoför, çiftçiyle karısına yardım etmek için inmişti fakat domuzlar gecede taze bir şeyin kokusunu aldıklarından kolay kolay dönecekleri yoktu. Ned ağlamaya başlayınca Gail, “Meme istiyor, değil mi?” dedi. “Oğlan süt ister çünkü annesi ona meme vermekte gecikti.”

“Onu burada mı emzireceksin?”

“Neden olmasın? Yeterince sütüm yokmuş ama bebek ne kadar varsa o kadarını alır, şimdi de acıkmış.”

Gail bluzunun düğmelerini açıp iyice yukarı çekti. Sutyenini açtı ve göğsünü çıkarıp göbeğine kadar sarkmasına izin verdi. Ned’i sepetinden çıkardı, bebeğin minik pembe dudakları meme ucuna yapıştı. Ree meme ucunu emen bebeğin dudaklarına ve kocaman çıplak memelere bakmak için iyice eğildi. “Dostum, senin şeftaliler amma da büyümüş!”

“Böyle kalmayacaklar.”

“Bunlar böyle karşımdayken kendimi bir marangozun rüyasındaymış gibi hissettim!”

“Çok geçmeden sönüp gidecekler.”

“Hazır böyleyken bir fotoğraflarını çek.”

“Çeksem iyi olur. Bir kere söndü mü çok fena düzleşecekler.”

Ree, Gail’in Ned’i bir insan ne kadar sıkı sarılabilirse o kadar sıkı sarmasını, kendi vücudundan ona akşam yemeği yedirmesini ve önünde bir gelecek ihtimalini canlandırmasını izledi. Pusuya yatıp onu bekleyen ve istemediği o geleceği... Ned’in bebek dudakları, Gail’in posasını çıkarmaya kararlıymış gibi memesini emdi de emdi. “Gidip şu domuzları yoldan çıkarmalarına yardım edeyim,” dedi Ree. “Yoksa bütün gece burada kalabiliriz gibi görünüyor.”

“Dikkat et de seni yemesinler.”

“Tadımın o kadar güzel olduğunu sanmam.”

Domuzlar köprüde dolanıp duruyor, homurdanarak uca kadar ilerliyor, sonra sopalarla geri kovalanıyordu. Sopayı yediklerinde çığlık atıyor, bir süre başıboş koşuyor, birbirlerine ve tırabzanlara çarpıyor, insanları yere düşürüyordu. Ree yavaşça köprüye yaklaştı ve domuzları *kışt*, *kışt* diyerek ahıra doğru kovaladı. Köprünün iki yanından gelen far ışıkları yüzünden doğru düzgün görmek zordu. Işık huzmeleri arasında ciyaklayan kambur gölgeler telaşla koşturuyordu. Ree siyah tırabzanın ya-

nında durdu ve domuzların bacaklarına çarptığını veya yanından geçtiğini hissedince tekme savurup onları yüksek sesle kışkırladı. Köprü biraz açılınca birkaç lider domuz en sonunda yoldan yavaşça çıkıp ahıra ilerledi, diğerleri de onları takip etti.

Çiftçi ahıra dönen domuzlara bakarken yüzündeki teri koluna silerek içini çekti. “Hay canına yandığım!” dedi. “İki tanesi yine köprüye kaçmış.”

Ree, “Arkalarından yaklaşır, onları bu yana kovalarım,” dedi.

“Çok makbule geçer, Bayan.”

Kaçak domuzları köprünün kuzey ucunda duran küçük bir grup kasaba halkı karşıladı. Domuzların toynakları yolda kaydı. Tamamen durup bir sürü kör edici araba farına baka-kaldılar. İnsanlar sigara içiyor, gülüyor, etrafta bu kadar çok beleş pastırma ve sucuk dolaşırken kimsenin birini kapıp da eve götürmemesiyle ilgili espriler yapıyordu. Domuzlar yavaşça köprü tırabzanına ilerledi ve insanların olmadığı bir noktaya doğru yürüdü. Ree ne yapacaklarını anlayınca hemen önlerine fırladı, döndü ve burunlarına yavaş birer tekme savurdu. “Kışt! Haydi diğer yana!”

Başını çevirip bakmasına neden olan şey, bir motorun sesiydi. Ömründe sayısız gün ve ondan da çok gece boyunca bu motoru dinlemişti. Baba’nın Capri’sinin toprak yoldan eve gelirken çıkardığı, ezberindeki o tıngırtılı sesi ve gıcırtıyı

duyduğunda öyle büyük bir rahatlama içini kaplardı ki, artık bedeni ve ruhu bu sese otomatikman tepki verir olmuştu. Ree'nin karnında kelekler uçuştı ve gözleri ışıkları tararken kısıldı. Şimdi kuzey tarafında yedi-sekiz araç vardı ve Ree elini gözlerine siper ederek aile arabalarının ezberindeki tıngırtısı ve gıcırtısına doğru ışık havuzunda ilerledi. Kollarını kaldırıp araba farlarından oluşan labirente bakarak salladı. Domuzlar onun peşinden köprüden inmişti fakat Ree onlara dönüp bakmadı bile. Bunun yerine hızlı adımlarla araçların arasında ilerlerken bir yandan da ellerini sallamayı sürdürdü. Doğru düzgün görülebilmek için kuzey yönüne dönüp dimdik durduğunda, Capri'yi sıranın sonunda gördü. Derken, araba alelacele geri geri gidip döndü ve yokuş yukarı, Bawbee'ye doğru hızla ilerlemeye koyuldu.

Ree bir süre durup tepeyi tırmanan kırmızı stop lambalarını izledi, kırmızı ışık gecede ve arazinin beyazında keskin bir ışık yayıyordu. Ree kırmızı noktaların tırmanmasını izlerken tereddütlü, kısa nefesler alıp verdi, ardından eski demire inen asker botlarıyla koşarak köprüye döndü ve kamyonetin kapısını açtı. Gail koltukta eğilmiş, mavi çantadan çıkardığı bir bebek beziyle Ned'in altını değiştirmeye uğraşıyordu. Henüz bluzunun düğmelerini iliklememiş, Ned'in poposunu silmemiştir. Bebek sarı dışkısının üstünde yatarken, annesinin göğüsleri yüzünün üstünde sallanıyordu. Kapı hızla açıldığında başını kaldırıp baktı ve, "Ne oldu?" dedi.

“Babam! Babamın Capri’sini köprüde gördüm! Baw-bee’ye doğru gitti. Şu farları görüyor musun?”

“O olduğuna *emin misin?*”

“O *bizim* arabamız.”

“Ree, hâlâ kafamız iyi. O olduğuna *emin misin?*”

“Kendi arabamızı gördüğümde tanımayacak kadar iyi değil kafam! Ve onu gördüğüme eminim, *takip edelim.*”

Gail gömleğinin düğmelerini iliklemeğe başladı.

“Ned’in bezini yolda değiştirirsin. Sen onunla uğraşırken ben arabayı takip ederim. Yoksa ben bunu hallederken biraz beklemen gerek.”

Ree, bebeğin yaydığı kokuyu kokladı. Sarı dışkıya, çaresiz, salya akıtan o yüze baktı. Ardından bebeğe uzandı ve pis bezi çekip kucağına koydu.

“Ben hallederim.”

Gail vitesi kavrayıp köprüde ilerlemeye başladı. Hâlâ kaçmayı sürdüren iki domuzun ve sürücülerini dışarı çıkarmış arabaların yanından yavaşça geçti, ardından gaz pedalına bastı ve pedal dümdüz olunca ince virajlı yolda kendi farlarını kovalamaya koyuldu. Eski yüksek kamyonetin virajları gevşekçe ve yana yatarak aldığı yolda gitgide süratlendi. Burada yoldan çıkan, şarampol olmadığından dosdoğru aşağıdaki ıssız, ağaçlıklı derelere düşerdi. Gail ayağını gaz pedalının üstüne iyice bastı ve sert dönemeçlerde diğer şeride geçti.

“Farları görmüyorum,” dedi.

“Şu virajı geçersen belki onu aşağıda görürüz.” Ree bir yandan Ned’in poposunu karanlıkta pis bezin lekelenmemiş tarafıyla silmeye çalışırken, bir yandan da dönemeçlerde yan yatan süratli kamyonetin içinde sallanıyordu. Titreyen parmaklarıyla bebeğin altını temizlemeye niyetlenmişti ama eli kaydı ve parmak boğumlarının pisliğe daldığını, yumuşak tende kaydığını hissetti. Parmaklarını bebek bezine sildi, Ned’i biraz havaya kaldırdı ve bebek poposunu karanlıkta az biraz temiz görüne kadar sildi. “Artık hiç far görmüyorum.”

Kamyonet virajlarda gıcırtilı metal dilinde uyarıya benzer sesler çıkarıyordu. Uzun vites kolu öfkeyle titredi ve siyah başı Gail’in elinden kayınca, gaz pedalındaki ayağını biraz çekmek zorunda kaldı. “Dostum, bu kadar hızlı gidemem!” Kamyonet hız kaybederken öksürdü resmen. “Bu eski şey bu kadar hızlı gidemez.” Karanlık yol gözü yanıltıyor, sürekli kıvrılıp duruyor, uzun ve karanlık bir ilmek gibi keskince aşağıya iniyordu. Kamyonet yoluk ağaçlı kasvetli ormanlardan ve kan pıhtılarını andıran titrek çam ağaçlarının arasından geçti. “Bu lanet olasıca tepeden kayıverirsek biteriz.”

“Temizi nerede?” diye sordu Ree.

“Neyin temizi?”

“Bezin.”

“Yere, ayaklarının dibine düştü.”

“Böyle sallanırken bezi iğnelerle tutturmam zor.”

“Bunlar hazır bezlerden. İğneye falan gerek yok.”

Yolun aşağıya inen kısmını kararmış buz kaplamıştı ve kamyonet birden yana doğru kayıverdi. Neredeyse bir daire çizdikten sonra yeniden kuru asfalta çıktı ve Gail çığlık atan tekerleri güçlkle düzleştirdi. Gail bir çığlık savurdu ve yürüme hızına kadar yavaşladı. Ardından titreyerek, fundalıklarla kaplı dik bir tepeden donmuş bir gölete bakan bir yerde tamamen durdu. Beyaz elleri direksiyona yapışmış halde kalakaldı. Göletin ardında kesilmiş ağaçların kütükleri ve karla kaplı çıplak araziler uzanıyordu ve güçlü rüzgâr düşmüş ağaç yığınları arasında kar biriktirmişti. Gail başını direksiyona eğdi. “Canımın içi, bunu yapalım diye sigara içmedik.”

Kısa patinajları sırasında Ree çıplak popolu Ned’e yapışmış, onu göğsüne bastırmıştı. Onu iki eliyle sımsıkı tutarken, araba döndüğü sırada omzunu hızla kapıya vurmuş, yanağını cama çarpmıştı. Bir eliyle bebeğin kafasını göğsüne yaslariken, diğeriyle kucagındaki bebek bezini açınca yüzünde tuhaf bir kızarıklık belirdiğini hissetti. Rahatlayarak ve gülerek, “Eh,” dedi, “*ne için* sigara içtiğini hiçbir zaman bilemezsin ki. Zaten tam da bu yüzden sigara içiyorsun.” Ned’in idrar lekeli poposuna bezi sakince sarmaya ve sabitlemeye koyuldu, bebek dişsiz ağızıyla kocaman bir gülümseme takındı. “Bence ondan çok, sana benziyor. Ne dersin?” diye sordu Ree.

“Bence de.”

“Hele ki saçları kızıl çıkarsa.”

“Floyd’un annesi böyle bir şey olmasın diye her gün dua ediyor.”

Daha düşük hızda giderken kamyonet arada bir homurtular çıkararak hantalca sallandı. Nehrin yanındaki vadilerde bölgenin en iyi toprağı bulunurdu. Bu biçimsiz, uzun arazilerin yanındaki evler iriyarı ve kırmızıydı, garaj yollarında genç kamyonetler ve ahırlarında taksitleri bitmiş traktörler vardı. Kesilmiş mısır sapları kardan fırlamıştı, faydasız koçan ve püsküller rüzgârda tel çitlere uçup dikenli tellere takılmıştı.

Çakallar aya doğru ulumaya başladı.

Ree, Ned’i göğsüne bastırarak, “Haydi eve dönelim,” dedi. “Faydası yok. Sonuçta beni el sallarken gördüyse neden kaçsın ki?”

Ree'nin uyuduğu yerde gecenin gölgeleri asla değışmiyordu. Derenin diğerk tarafından bir bahçe ışığı buzla kaplı penceresinden her zamanki açısıyla içeri vuruyordu. Yatakta oturmuş, *Sakin Suların Sesleri*'ni dinlerken, bir yandan da eski tanıdık gölgeleri ve kendi sıkıcı nefesinin bir hayalet gibi havaya yükselmesini izliyordu. İki yorganı kaldırıp omuzlarına atarken, akarsu kayalıklı bir eğimden aşağı mırıldanarak akıyordu. Ree onun ne kadar karanlık ve yalnız olabileceğini düşünüp durdu.

Ree'nin kalbinde daha fazlasına yer vardı. Gail'le geçirdiğı akşamlarda, sanki uykusunda gelen o özlem dolu hikâyeler uyanikken gerçekleşiyordu. Hislerini kaplayan biriyle yaşamın basit yanlarını paylaşıyordu. İyice gerindi ve düğmeyi döndürerek akarsuyun sesini kıstı. Gece yarısına ve kavradığı yastığına sığınarak en sonunda uykuya teslim oldu.

Kapı sertçe vurulduğunda uyandı. Sobadan bu kadar uzaktayken sıcaklık ona ulaşmıyordu, Ree soğuk tahta döşemelerin üstünde durup pencereden baktı ve külüstür kamyoneti gördü. Çalınan kapıya yürürken, buz gibi hava tüylerini diken diken etti.

Gail, “Eğer *bu saate* kadar dışarıda kalıyorsam,” dedi, “*bütün geceyi* dışarıda geçirsem de olurmuş. Ned’i ailesine götürdü ve beni de dışarı attı.”

Ree ona eliyle içeri girmesini işaret etti ve karanlıkta el yordamıyla yatağına ilerlerken ağır yorganların altında esnedi. Gail sandalyeye oturup soyunmaya başladı. Nefes alışverişleri havaya özlenen hayaletleri salıyordu. Botları gümbürtüyle yere indiğinde kuru çamurlar etrafa saçıldı. Kot pantolonu ve çorapları botların üstüne yığıldı. Gail çıplak ayaklarının üstünde, çıplak omuzlarını ve kollarını ovuşturarak yatağa baktı.

Ree yorganları iyice açtı, yatağa hafifçe vurarak, “Tek odunla ateş yakılmaz,” dedi.

Gereken yetenek, sessizlikti. Budaklı dalların arasında gri sincaplar doğan güne karşı kollarını kıpırdatmadan duruyordu. Her sestten ürüyor, ama uzun süre ürkek kalmıyorlardı. Şafak havası gecenin soğuşunu muhafaza ediyordu fakat rüzgâr yoktu ve sincaplar çok geçmeden yeni günden duydukları korkuyu kaybediyor ve dalların arasında yürüyordu. Sırf sessizlik ve küçük bir mermiyle masaya gelen kolay yemekler.

Ree ve oğlanlar kesilmiş büyük bir meşeye sırtlarını yaslamış, yaprak yığınının üstüne oturmuş, botlarını ince kar yamalarının üstüne uzatmışlardı. Ağaçların alt dalları hâlâ gölgeler içindeydi fakat taze gün ışığı üst dalları ısıtıyordu. Ree yüksekteki güneşli bir dalda bir sincap gördü, yavaşça tüfeği kaldırıp ateş etti. Sincap can havliyle çığlık attı ve

dalda bir kere döndü, arka pençeleri son bir kez ağacın gövdesine tutunmaya çalıştı, sonra da gevşekçe yere düştü. Harold, sincabı kapmak için fırladığı anda Ree onu çekti. Başını iki yana sallayarak şöyle fısıldadı: “Bırak kalsın. Silah sesini duyunca hepsi bir yerlere girer ama sessiz durursan birkaç dakika sonra dışarı çıkar. İki tane daha vurmamız gerek.”

Tüfeği Sonny’ye verdi, sonra arkaya yaslanıp beklediler. Oğlanların burunları kızarmıştı. Ree onlara sümküklerini çekmek yerine burunlarının iyice dolmasına izin vermelerini, ardından tek bir hareketle dışarı sümküklerini söyleyip bunu nasıl yapacaklarını gösterdi. Sonny kalın bir dalda duran bir sincap gördü fakat çok aşağıya ateş ederek ağaç kabuğundan parçaların etrafa saçılmasına neden oldu. Yüzünü buruşturup tüfeği Harold’a verdi. Güneş doğdu ve ağaç gölgeleri açık araziler boyunca esnemeye başladı. Harold’ın atışı ne sinca- ba ne de ağaca isabet etti. Boşa giden mermi bir vızıltıyla uzaklarda kayboldu. Ree bir başka sincap daha vurdu. Hayvan çığlık atarak çaresizce havaya tutunmaya çalışırken Harold irkildi. Bu seferki sincap dalların arasından sekerek indi ve bir kütüğün üstüne düştü. Sonny bir sonraki atışında hedefini arkasından vurdu, sincap pat diye düştü, karın ve kış böğürtlenlerinin arasında can çekişmeye başladı.

Ree, Harold’ı dürttü. “Onu yakalayabilirsin. Pençeleri ve dişleri nedeniyle onları tutarken eldiven giymen gerek.”

“Hâlâ yaşıyor!” dedi Harold.

“Başını iki parmağın arasına alıp çek... tavuklara yaptığın gibi.”

“Annesini istiyor!”

Sonny ayağa kalktı, karıncalanan bacaklarını salladı, ardından sarı deri eldivenlerini giydi ve karın üstünde debelenirken etrafa kan saçan yaralı sincaba doğru ilerledi.

“Ben yaparım, onu ben vurdum zaten.”

Sincap öfkeyle nefes verdi. Çılgılığı cüretkâr veya çaresizce, belki de ikisi birdendi. Sonny çömeldi ve sincabın küçük kafasını vücudundan ayırdı, fakat kafatası kürkün içinde kaldı. Hayvanın göğsünün son kez inişini izledi, ardından diğer sincapları da topladı ve hepsini kuyruğundan tutarak getirdi.

Ree, “Çok fazla vurunca ipe dizmenin imkânı yoktur. Şu kemikler var ya, şu ayak bileğine benzer şeyin arkasındakiler. Oraya, kemiklerin arasına bir delik açar, balıklarla yaptığın gibi oradan bir ip geçirebilirsin ama bugün, bu kadarcık sincap için gerek yok.”

Harold, “Ben de bir tane taşıyacağım,” dedi.

Güneş daha da yükselmişti ama ışık henüz zemine düşmemişti. Kuzey yönündeki tepede patika dar ve buzla kaplıydı. Bu engebeli araziler Bromont topraklarıydı ve şimdiye dek kereste için yerle bir edilmemişti; bu yüzden bölgenin en yaşlı

ağaçları işte burada yaşıyordu. Dalları güzelce gövdelerine doğru kıvrılmış bir sürü devasa, şişman ve uzun meşe ağacı vardı. Ceviz, çınar ve başka ağaçlar da burada yaşırdı. Bölgedeki son yerli çam ağaçları art arda diziliyordu ve pusuya yatmış testereli adamların gözleri bu balta girmemiş ormanın üstündeydi. Satılırsa bu orman belki ciddi para kazandırabilirdi ama Bromontların atası böylesi bir satışın yuvalarını harap etmek olacağını baştan anlamış ve bu bilgiyi kendinden sonraki nesillere aktarmıştı. Güçlüklerle geçen parasız pulsuz yıllara karşın hiçbir Bromont çıkıp da ailenin arazisine kıyamamıştı. Büyükbaba Bromont'un sinsi kerestecileri pek çok kez silah zoruyla kovaladığı söylenirdi ve Baba hiçbir zaman ağaçları korumak niyetiyle silaha sarılmaya heves etmemiş olsa da, gerektiği yerde mermileri takıp bunu yapmayı bilmişti.

Sonny, “Baksanıza,” dedi. “Küçük parmağım deliğe giriyor. Yapış yapış oldu.”

“Sakin o parmağı yalamaya kalkayım deme.”

“Galiba mermiye dokunuyorum.”

Kuyruğundan sallanan kahvaltılılarıyla tepeye vardılar ve aşağıdaki eve yürümeye koyuldular. Bacanın dumanı rüzgârda savruluyordu. Derenin diğer yanında Miltonlardan biri küfrederek inatçı bir kamyoneti çalıştırmaya uğraşırken, bir diğer Milton da İngiliz anahtarıyla motora vuruyordu. Ree gözlerini derenin kendine ait tarafına sabitledi ve oğlanların önünden ilerleyerek dönemeçli ıslak yoldan eve indi.

Harold, “Ree, bunları kızartacak mıyız, yoksa yahnisini mi yapacağız?” diye sordu.

“Hangisini istersiniz?”

İki oğlan aynı anda, “Kızartma!” diye bağırdı.

“Tamamdır o zaman. Kızartıyoruz. Belki evde malzeme varsa çörek de yapar, hatta üstüne reçel koyarız. Ama önce onları temizlememiz gerek. Sonny, sen deri yüzme tahtasını getir. Galiba arkadaki barakanın duvarına yaslamıştım. Harold, sen bıçağı getir, hangisini istediğimi biliyorsun.”

“Hiç dokunmamam gerekeni.”

“Aynen öyle.”

Deri yüzme tahtası, üst üste kesiklerle ve türlü kan izleriyle kaplı, yıpranmış bir ahır suntasıydı. Sonny tahtayı Ree’nin ayağının dibine koydu, Ree bir sincabı tahtanın üstüne yerleştirdi ve diğerlerini de kenara dizdi. Harold bıçakla döndüğünde, Gail de kahvesini yudumlarırken onun arkasından verandaya çıktı.

Ree, “Selam, canımın içi,” dedi. “İyi uyudun mu?”

“Mis gibi.”

Sonny dirseğiyle Ree’yi dürterek, “Bana da öğretsene,” dedi.

“İkinize de öğreteceğim. Harold sen de yaklaş.”

Ree sincabı boylu boyunca koyup bıçağı boynuna soktu.

“Bunlar tavşanlardan daha zordur ama çok da fazla

değil. Sincaba bir elbise kestiğınızı düşünün ama elbiseyi *ondan* yapıyorsunuz, *onun için* değil. Boynundan giriyorsun, şuradan, bilekleri serbestçe kesiyorsun, kollarda yarık açıyorsun, sonra rahatça ayak bileklerini kesiyorsun, bacakları yarıyorsun, sonra onları ortadan ayırıyorsun ve bütün kesikler birleşiyor. Bunların derisi tavşanlardan daha zor çıkar; bu yüzden iyice çekmeniz gerek, çekerken de bıçağı kürkle etin arasında kaydırırsanız işiniz kolaylaşır. Harold, şuradan tutup bağırsakları çıkar.”

“Bağırsaklara dokunmam!”

“Korkma, hayvan ölü. Korkacak bir şey yok.”

Harold yavaşça, verandada duran Gail’e doğru geriledi.

“*Korkmuyorum, sadece yapmak istemiyorum.*”

Sonny deri yüzme tahtasına çömeldi ve elini sincabın içine sokup çıkardığı bağırsakları tahtaya koydu. Yüzünü buruşturdu, başını iki yana salladı. Bağırsaklar koyu kırmızı, mat kırmızı, kahverengi ve siyahlardan oluşan karanlık bir yığındı. Sonny önce bağırsaklara, ardından Harold’a baktı. “Kusmuk temizlemekten daha kötü değil. Sonrakini sen yapmalısın.”

“Ama kusmuk temizlediğimde hep kusasım gelir.”

Sonny sonraki sincabı keserken Ree dikkatle onu izledi. “Korkunu bastırmanı gerektiren başka bir sürü şey var, evlat.”

Gail, “Harold,” dedi, “sende bunu yapacak yürek var, değil mi?” Oğlanın kahverengi saçlarını okşadı, oğlan ona

baktığında eğilip yanağını öptü. Harold kızardı, başını onun karnına yasladı ve kolunu beline sardı. Gail, “Senin cesur bir velet olduğunu biliyordum zaten,” dedi.

“Zor işleri hep Sonny’ye bırakamazsın, biliyorsun. Bu doğru değil.”

“Bence sorun değil,” dedi Sonny, “o benim tek erkek kardeşim.”

“Bence sorun. Harold, hemen kıcını buraya getir. Seni zorla getirmemi istemezsin. Gerçekten istemezsin. Hemen buraya gel ve yanıma çömel. İstersen gözlerini yum ama o lanet olasıca parmaklarını hayvanın içine sok ve bağırsakları çıkar.”

Harold kıpırdamayınca Ree ayağa kalkıp onu bileğinden tuttu. Veranda basamaklarından aşağı sürükleyerek deri yüzme tahtasının başına getirdi. Harold dizüstü çöküp gözlerini sımsıkı yumdu ve Ree onun parmaklarını sincabın içine soktu. Harold genellikle gözyaşlarının takip ettiği o yüz ifadesine büründü fakat yine de elini sıkıp çekti, ta ki bağırsaklar tahtanın üstüne çıkana dek. Sonra, “Aslında *hiç de* zor değilmiş,” dedi. “İçi elimi güzelce ısıttı.”

Gail, “Harold’a bakın hele!” dedi. “İşte o bildiğim cesur velet.”

Harold utanmıştı ama halinden memnundu. Başını önüne eğerek, bağırsaklara bakmayı sürdürdü. “Zaten o kısımları hiç yemiyoruz, değil mi?”

“Hayır,” dedi Ree.

Sonny ve Harold işleri bitince neşeyle koşturmaya, kanlı elleriyle birbirlerine vurarak şakalaşmaya koyuldu. Bir süre kıkırdayarak durdular, kıvırdıkları kırmızı parmaklarıyla birbirlerinin yanaklarına özenle savaş boyası sürdüler. Onlar gülerken, karın biriktiği bahçede hoplayıp zıplayarak birbirlerine kanlı ellerle vururken, Ree de geri kalan sincapları deri yüzme tahtasına atıp elbiseleri kesmeye koyuldu.

Karınlar doyunca hepsi huzur doldu ve Ree koltuğa yayıldı. Sırtüstü uzandı, uzun bacaklarını koltuğun kolluğuna yerleştirdi ve gözlerinin üstüne bir bulaşık bezi koydu. Şimdi kafasının içinde oynayan resimler karanlıkta parlayıp sönüyordu. Küçük mor bir halka patlayıp daha büyük mavi bir halkaya dönüştü. Gitgide büyüyen bir kovanın ağzına benziyordu ve kovanın içinde sayısız ateşböceği kıvılcımlar saçıyordu. Kıvılcımlı ışıkları insan beyninin bildiği bütün renklerdeydi ve hiç durmadan bir renkten diğerine dönüyordu. Kırmızı bir sis bulutu kovadan yükseliyor, sonra büzüşüp bir tepede duran sıradan, cılız, eğri büğrü bir ağaca dönüşüyor, tepesinde de yaşlı ve buruşuk bir gökyüzü beliriyordu. Kırışıklıklar açıldığında gökyüzünün sürekli göz kırpan mavi bir göz olduğu ortaya çıkıyor, ardından Ree ayaklarını sarkıtarak o ağaçta otu-

ruyor, aşığıda açılan dalgalı bir okyanusun üstünde ayaklarını sallıyordu. Okyanusun dalgaları kıvrak dansçılar gibi ayaklarına doğru zıplıyordu. Bir iki inek okyanustaki dansçıların arasından sıyrılıyor, fakat diğer pek çoğu şişip dalgaların erişemediği yerde korkunç bir biçimde yanlamasına batmaya başlıyordu; ta ki bir yerlerden aniden çıkan dirgen dişleri ineklerin şiş göbeklerini bir anda delene dek... Sonra o şiş ineklerden çıkan osuruk rüzgârı Ree'yi ağaçtan devirip hassas, yeşil bir ormana uçuruyordu. O koşarken orman arkasında tuzla buz olup dumana dönüşüyordu. Ree koşarken tanıdığı, en azından tanıdığını hissettiği insanları görüyordu fakat insanlar dönüp ona bakmıyor, selam vermiyor veya yönlendirmiyordu. Ree'nin bütün hisleri kaybolmaya dairdi ve çılgın sözcüklerini hiç kimsenin duyuyormuş gibi görünmediği bir dilde haykırıyordu. Tıpkı yarın kadar engin ve sarı bir yaprağın altına sığınıp küçüklüğünden başlayarak bütün benliğini kurnazca büzüşerek öpebilecek zamanın devasa dudaklarına düşüyordu. Sanki o hâlâ ve ebediyen bir çocukmuş gibi, dudaklar onu tatlılıkla öpmeyi sürdürüyordu. Buna karşın, bu bayat ve ısrarlı öpücük ona yanlış geliyordu. O sırada, Ree'nin elbisesi perde misali bir çırpıda açılıveriyordu. Şimdi cırılçırıplaktı, bir kadındı ve...

Bulaşık bezi gözlerinden düştü ve yanıp sönen bu görüntüler, Ree onları yanında tutmak için parmaklarını uzattı-

ğını hissetse de, en son dudaklar olmak üzere ışığın ardında kaybolup gitti. Gözlerini açtığında Gözyaşı'nın yüzü sadece birkaç santimetre ötedeydi ve bu kadar yakından bakıldığında erimiş tarafı dünya haritasında bir kıta kadar büyük duruyordu. “Seni unuttuğumu mu sandın?” dedi.

Volkanik dağları, engin boş arazileri olan ve engebeli kahverengi dağlık bölgelerin üstüne ebediyen üç mavi damlanın yağdığı bir kıtaydı bu. Ree onun yüzünü iyice süzdü, sonra yan dönüp koltuktan yuvarlandı, dizlerinin üstüne indi ve zeminde aceleyle emekledi. “Unutmaktan kastın ne? Ha?”

Gözyaşı, yırtık birkaç yeri kalın deri ip kullanılarak dikilmiş kahverengi bir deri ceket giymiş, yeşil mevsimler için yapılmış kamuflaj kumaşlı bir kasket takmıştı. Koyu renk ve kırışmış saçları mat ve cansızdı. Siyah kot pantolonunun yamaları beyazlamıştı ve bağcıklı koyu renk botlar giymişti. Bir yerinde muhakkak bir tabanca da olmalıydı.

“Seni ve burada olanları unutmaktan bahsediyorum.”

Ree diğer taraftaki pencerenin yanında durup gözlerini ondan kaçırırdı.

“Senin bileceğin iş, istersen unutursun.”

Gözyaşı hafifçe başını salladı, dönüp sakince ona baktı.

“Jessup sana asla vurmazdı. Gerçekten, bunu neden hiç yapmazdı bilmiyorum ama gerektiğinde sana bir temiz dayak atmadığı için birilerinin mutlaka bir bedel ödeyeceğini ona hep söyledim.”

Gail, Ree'nin yatağında kestiriyor, oğlanlar yan bahçede bağıra çağıra koşturuyor, Anne sallanan koltuğunda sessizce oturuyordu. Ree duvara yanaştı; böylece Gözyaşı ona bir hamle yaparsa mobilyalar onu yavaşlatacaktı.

“Bilmişlik taslamaya çalışmıyordum, Gözyaşı. Yani amca.”

“Çalışmana hiç gerek yok ki, kızım. Bilmiş laflar ne zaman çeneni açsan kendiliğinden çıkıyor zaten.” Yan bahçeye bakan pencereye gitti. Sonny ile Harold daireler çizerek birbirini kovalıyor, birbirlerine kartopu atarken bir yandan da gülünç tehditler savuruyorlardı. Gözyaşı kollarını önünde kavuşturarak onların oyunlarını izledi. Sanki ileride oğlanları alacağı için gözlem yapıyordu. Öyle uzun süre sessiz kaldı ki, sessizliği Ree'yi endişelendirmeye başladı. Derken Gözyaşı, “Sarı Milton'dan bin kat daha hızlı,” dedi. “Fırlattığı şeylere vurmayı da beceriyor. Sarı Milton hep boğa gibi güçlüydü ama iş, taş veya top falan atmaya geldiğinde, gözlüklerini takmayı unutmuş ihtiyar bir büyükanneye dönerdi. Ne hızlı yüzebilir, ne nal atma oyunu oynayabilir, ne de doğru düzgün bir şey yapabilirdi. Sonny şimdiden ondan daha kontrollü. Tabii Sarı Milton istediğini *vurabileceğini* kanıtladı. Bu da bir şeydir.” Pencereye yaslanıp oğlanları bir süre daha izlerken, gözleri onların bütün hareketlerini takip ediyordu, sonra homurdanıp omuzlarını silkti. “Ama şu Harold yok mu, silahları sevse iyi eder.” Yaslandığı

pencereden çekilip arkasını döndü. “Polis bu sabah Jessup’un arabasını Gullet Gölü’nde buldu. Biri dün gece onu yakıp kül etmiş, geriye neredeyse hiçbir şey kalmamış.”

“Peki o...”

“İçinde değilmiş.”

Sabahın son saatlerinin gölgeleri aşınmış ahşap zeminin üstünde şekiller oluşturuyor, bu şekiller gökyüzünde hareket eden güneşin hızına göre açı ve biçim değiştiriyordu. Anne’nin gözleri sanki bir şey duymuş gibi kapandı, sonra tanıdık gelen düz ve kısa bir melodi mırıldanmaya başladı. Gözyaşı’nın yeşil kamyoneti bahçede duruyordu. Oğlanlar onun etrafında koşuyor, avuçlarında eriyen kartoplarını birbirlerine fırlatıyordu. Ree kemikleri ve kalbi arasındaki sıvıda ince bir titreyişin keskinleştiğini hissetti. “Gitti, değil mi?”

“Bu sizin için.” Gözyaşı ceketinin iç cebinden katlanmış kâğıt paralardan oluşan kare biçiminde bir tomar çıkararak kanepeye fırlattı. “Jessup’un duruşması bu sabahı ve gelmedi.” Elini kaldırıp yavaşça evin ardındaki araziye doğru salladı. “Yerinde olsam, hazır fırsat varken Bromont arazisini de satardım.”

“Hayır, olmaz. Öyle bir şey yapmayacağım.”

“Bu evi altından çekip aldıklarında yapacakları şey tam da bu, kızım. Gidip o ağaçları son fidanına kadar kesecekler.” Gelip Ree’nin önünde dikildi, çenesini tutup kaldırdı ve gözlerine baktı. “En azından para işini çözersin.” Geri çekildi,

gömleğinin cebinden bir torba dolusu kristal çıkardı, uzun tırnağına biraz aldı, burnuna çekti, sonra bir kez daha çekti. Burnunu ovuştururken boynunu çevirdiğinde gözlerindeki kara benekler kocaman ve kapkara açılmıştı. Torbayı Ree'ye uzattı. "Daha hiç tadına bakmadın mı?"

"Tabii ki hayır."

"Keyfin bilir, küçük kız." Gözyaşı torbayı katlayıp cebine kaldırdı, bir daire çizerek odayı kokladı. Sonra birden durup gözlerini kapamış, mırıldanmakta olan Anne'ye baktı. Gözlerini kısıp bir süre onun tuhaf şarkısını dinledi, ardından arkasını döndü. "Nisandan beri değişmemiş," dedi. Kapıya yürüdü, açtı, sonra yeniden dönüp Anne'ye baktı. "Şu döşeme var ya? Şu üstüne bastığın döşemenin, üzerinde bir sürü insan dans ettiği için kahrolasınca bir tavşan gibi zıpladığı zamanları hatırlıyorum. Millet bütün gece dans ederdi, kafaları bir milyar olurdu ve o zamanlar kafalar bir milyonken herkes mutluydu."

O giderken Ree kapıyı tuttu ve pervaza yaslanarak onun arkasından baktı. Üzgün ve yıkılmıştı. Tıpkı şiddetli bir rüzgâra yakalanıp sürüklenen bir kül tanesi kadar ufaktı. Gözyaşı yeşil kamyoneti çalıştırdı, gazladığı motoru kükretti, ardından dönerek yola çıkmaya hazırlandı. Oğlanlar toprak yolun yanında yan yana dikilip onu izliyordu. Yanlarından sarkan kollarıyla biraz ürkek görünüyordlardı. Kollarını kıpırdatmıyorlardı, yüzlerindeki ifadeler muğlaklıktı. Gözyaşı kam-

yonetin içinde yavaşça, çok yavaşça ilerledi, oğlanların yanından geçerken tek kelime etmeden, selam bile vermeden onları ısrarcı bakışlarla süzdü, ardından hızında hiçbir değişiklik yapmadan ilerleyerek gözden kayboldu.

Anne kalkması istenince kalktı. Ree ona yumuşak, kaygan, beyaz bir mont ile tepesinden bir ponpon sarkan sarı bir bere giydirdi. Ree yan kapıyı açıp onu bahçeye çıkardı. Anne evden nadiren çıktığından, yüzünde kaygılı bir ifade vardı. Önce ayağının ucuyla dokunduğu, ancak emin olduktan sonra topuğunu bastığı karda temkinlice adım attı. Ree onun kolunu tuttu ve kuzey tepesindeki dik patikaya doğru götürdü. Güneş uzak tepelerin ardına düşüyordu ve bu ışıktaki patikadaki buz donup kaskatı olmuş sütü andırıyordu.

Patikada attıkları her adımın ardından Anne duruyor, Ree'ye yaslanıyor, Ree de yeniden onu öne doğru itiyordu. Ree onu duraksaması yaslanmaya dönüşmeden bir saniye önce iteledikçe bu rutin hızlı bir ritim kazandı. Botlar yere indikçe ve parmaklar öne doğru bastıkça kırılğan buz çatlı-

yordu. Anne'nin nefesi geriye doğru uçuyor, Ree'nin suratına çarpıyordu. Anne'nin nefesinin sıcaklığı ve kokusunda hatıraları canlandıran bir tatlılık vardı. Bu kadar delirmemişken Ree'yle beraber çam ağaçlarının arasında bir örtünün üstünde oturan, *whiffle* kuşu, *galoopus* kuşu, *bingbuffer* kuşu ve bu ormanlarda pek nadir görülse de nesillerdir burada yaşadığı bilinen diğer Ozark hayvanları hakkında uzun hikâyeler anlatırdı. *Whiffle* kuşu, karanlıkta doğmayı bekleyen, yumurtadan çıkınca tıpkı bir sezgi kadar hızlı bir şekilde havada süzülen ve gökyüzünde bir bilmece gibi geri geri uçan şen tüylü bir gizemdi. *Galoopus*, bahçenizdeki kuyunun dibinde tüneyen ve su kovanının içinde sarı şeker renginde kusursuz kare biçimli yumurtalar bırakan, *bingbuffer* ise fırtınalı ve karanlık mı karanlık bir gecede sezdirmeden evinize yanaşıp kocaman kıvrımlı kuyruğunu açan ve siz yorganı tepenize geçirip güneşi beklerken pencerenize taşlar fırlatan oyuncu ve ürkütücü bir kuştur. Anne'nin sözcükleri insanı gıdıklar, nefesini yakında hissetmek ise yatıştırırdı.

Zirveye ulaştıklarında ağır adımlarla Bromont arazisinde yürümeye koyuldular. Ree, Anne'nin koluna girdi ve onu iriyarı ağaç gövdeleri arasında yürüttü, kalın kökler ve buz göletleri üstünden dikkatlice atladı. Beraber bir tepeliğin kenarına kadar yürüdüler; ağır ağaçlar omuzlarının üstüne kadar uzanırken, uzak vadideki muğlak benekleri görebiliyor-

lardı. Yükseklerde bir grup karga dallarda tünemiş, kadınlar aşağıdan geçerken onlara bir şeyler söylüyordu. Tepeciğin bazı kısımlarında yalnızca yassı çıplak kayalar vardı ve bunlar henüz üstünden geçilemeyecek kadar kaygandı. Ree gri kayaların arasından ilerlerken Anne'yi kâh o yana, kâh bu yana yönlendirmek için kolunu hafifçe çekiyordu. Yağmur suyundan bir derenin tepesinde, tehlikeli bir kayalıkta durup ilk Bromont evinin inşa edildiği yandaki tepeciğe baktılar. Duvarlar ve diğer kalıntılar uzun zaman önce arabayla götürülmüştü fakat kare biçimindeki kaya temel, bütün evi saran cüce meşe ağaçları ve sarmaşıkların hayhuyuna bir düzen görüntüsü katıyordu.

Ree döndü ve kuzey tepesi boyunca çam ağaçlarına doğru yürüdü. Anne bir köke takılıp dizlerinin üstüne düşüğünde yüzündeki ifade son derece şaşkıncı. “Bu kar ne zamandır burada?” diye sordu.

“Günlerdir.”

“Yağdığında gördüm.”

Çam ağaçlarının altındaki zemin düşen iğne yaprakları nedeniyle temiz kalmıştı, kahverengi iğnelerden yumuşak bir halı dalların altında yayılmış, koşuşturan küçük çocuklar için doğal bir oyun alanı oluşturmuştu. Çam ağaçları kolayca bir şatoya veya denizde seyreden bir gemiye benzetilebilir ya da hoş bir piknik alanı olarak kullanılabilirdi. Ağaçlar gelen her türlü rüzgârı kırıyor ve her mevsime güzel bir koku yayıyordu.

Anne bir dalı kavrayıp duraksadı. “Eskiden burada oynardım,” dedi.

“Ben de öyle.”

“Bernadette de oynardı.”

Ree, Anne’yi iyice yanına çekti, çam ağaçlarının sivri iğnelerinin ve hışırdayan dallarının arasından yürüdüler. Ardından tepeden inerek yağmur suyu deresi boyunca ilerleyerek bir sonraki tepeciğe çıktılar. Karda rakunların, tavşanların ve şöyle bir koklamak için sinsice yanaşan bir çift çakalın ayak izleri vardı. Ree, Anne’yi tepeden yukarı, gür meşe ormanına doğru çıkardı. Tepeye ulaşmadan evvel defalarca durmaları ve derin nefes almaları gerekti. Ağaçlar devasa, ulu ve sadıktı. Kesilmiş kocaman bir meşe kütüğü vadiye tepeden bakan bir oturağa dönüşmüştü. Kütük aşınmış ve çürüyerek delinmiş olsa da manzarası hoştu.

Anne kütüğe oturdu, Ree de yanına geçti. Ree birden, Anne’nin elini tuttu, ardından kütükten kalkıp diz çöktü. Elini iki elinin içinde sıkarak, Anne’ye bakmak için başını kaldırdı.

“Anne, sana ihtiyacım var. Anne, bana bak. Bana bak anne. Anne, yardımına ihtiyacım var. Nasıl halledeceğimi bilemediğim şeyler oluyor. Anne? Bana bak, anne. Anne?”

Kaybolan güneş tepelerde muazzam kırmızılıklar bırakıyordu. Kırmızı ışığa bulanık ufuk, ulu ağaçlardan süzülerek kar kaplı vadiye pembe huzmeler düşürüyordu.

Ree birkaç dakika boyunca diz çökmüş halde beklerken yükselen umutları makul umutlara, zayıf umutlara, muğlak umutlara dönüştü; ta ki hissettiği bütün umutlar avuçlarının arasında bir hiçe dönüşünceye kadar. Sonra Anne'nin elini bıraktı, doğruldu ve kütüğün arkasındaki gölgelere yürüdü. Biraz sonra döndü ve ona yaklaşarak tepeden baktı, sonra yeniden kütüğe oturdu. Anne'nin teni solgundu, yüzü ifadesizdi ve ruhu büyük bir sadakatle sessizliğe ve kavrayamamanın sunduğu derme çatma sığınağa sığınmıştı. Anne günbatımına baktı, ardından dizlerini göğsüne çekti, kollarını kendine doladı ve sımsıkı sardı.

“Anne?”

Sonraki birkaç dakika boyunca Ree birkaç kez eğilip onun yüzüne baktı. Anne'nin bakışı parlayan uzaklara sabitlenmişti, çenesi dizkapaklarında, elleri bacaklarının etrafından birbirine kenetlenmişti. Ree eski kütükten uzaklaşıp yandan Anne'nin yüzünü, yuvarlaklaşan hatları ve sarkık yanakları inceledi. Ardından içini çekti ve batı yönüne baktı. Gün ışığı büzüşüp dağın ardında kırmızı bir noktaya dönüştü. Çıkagelen gece, bu noktayı tek bir hamlede yuttu ve manzara gözden kaybolmaya başladı. Ree kalktı, Anne'yi ayağa kaldırdı ve kol kola girip karanlığa gömülen tepeden aşağıya, evlerine yürümeye koyuldular.

Floyd karanlık çöktükten sonra bebekle beraber çıka-
geldi. Gail öğleden beri Ree'ye en az üç kere göğüslerinin
biraz ağrıdığını söylemişti. Sonra sanki ilaç bulmuş gibi Ned'
in üstüne atlayıp onu kanepeye götürdü. Arkasına yaslandı,
el çabukluğuyla bluzunu açtı ve hevesle beklediği meme ucu-
nu bebeğe verdi. Ree en dipteki pencerenin yanında duran
sandalyeye oturdu, karıkoca konuşurken onları dinlememeye
çalıştı fakat her şeyi duydu. Floyd, Gail'in eve dönmesini is-
tiyordu. Annesi, Ned gibi küçük bir bebeğe bakmayı bilmiyor-
du. Üstelik karavan Gail'in oğlana söylediği ninniler veya "ce"
oyarken çıkardığı sesler olmaksızın çok sessizdi. Ayrıca kata-
loğu postayla gelmişti ve ilkbahar için oradan hoş bir şey seçe-
bilir, muhtemelen seçtiği her şeyi alabilirlerdi. Gail, Ned'e diğer
meme ucunu verdi, bebeğin emdiği her damlayla daha az acı

hissediyormuş gibi görünüyordu. Floyd'a bir şeylerin değişmek zorunda olduğunu söyledi. Kocasını her gün, her dakika ona ne yapacağını söyleyemezdi. Floyd buna razı geldi. Ama en önemlisi de şu kahrolasınca Heather'dı. *O adı batasınca Heather'ı bırakacaksın.* Floyd tek kelime etmedi. Sonny ile Harold bebeğin emdiği memeyi görebilmek için yavaşça yanaştı, bebeğin emme sesleri şimdi evdeki tek sestiydi. Floyd bir sigara yaktı, ardından kalkıp dışarı çıktı. Gail, bebeği sallayarak, "Geçti, geçti," dedi. *Geçti, geçti.* Kapı açıldı ve Floyd siyah valizi ve içinde bebek malzemeleri olan mavi çantayı yere koydu. Ardından geriledi ve kapıyı çekerek kapattı. Öğlanlar koltuğun kolundan uzanıp Gail'in memelerine bakıyordu. Floyd uzaklaşırken, kamyonetin far ışıkları pencereden içeri sızdı. Ree koltuğa gidip Gail'in boynunu ovmaya koyuldu. *Geçti, geçti. Döner nasılsa. Seni almaya dönecek. Hem de bahse girerim ki çamaşır gününde... Bizim Heather'ın bir anda şişmanladığını ve suratsızlaştığını söyleyecek ve Tanrı aşkına dönmeni, seni deli gibi özlediğini söyleyecek. Evine dön, tatlım. Deterjan lavabonun altında.* Gail'in tek söylediği ise sadece şuydu: *En azından bu kez yalan söylemeye kalkmadı. Fark ettin, değil mi?*

Ree, Bawbee adlı süpermarkette inatçı bir alışveriş arabasını itiyordu. Ned sepetinde, Gail de yanındaydı. Ned konusunda kabarcıklı salyalarını akıtırken, Ree ve Gail alışveriş yapıyordu. Tekerleri şaşı göz gibi iki yana açıldığından, araba istenilen yöne doğru kolayca gitmiyor, ciyaklayarak koridorun kenarına doğru yarım ay çiziyordu. Ree eğri büğrü bir araziye sabanla sürüyormuş gibi arabanın üstüne eğilmiş, onu sımsıkı kavramış, gitmek istediği yere doğru zorla ittiriyordu. Arabanın içine erişte, pilav ve kuru fasulye koydu. Çoktan konserve çorba, domates sosu ve tonbalığı, kocaman bir parça sucuk, üç somun ekmek, iki kutu yulaf ezmesi ve gevrek, ayrıca üç aile paketi kıyma almıştı bile. Durup parmağını dudagina götürdü ve aldıklarına baktı. Ardından pilavı rafa geri koydu ve biraz daha erişte aldı. “Ne yanlış yaptığını bilmiyorum. Emin değilim.”

Gail, “Bu eriştelerle serpme peynir de istemez misin?” diye sordu.

“Çok pahalı olduğundan aldığına değmiyor. Biz peyniri hep atlıyoruz.”

“Ya çaldı ya da konuştu. Ancak bu sebeplerden adam öldürüyorlar.”

“Babamın polise öteceğini sanmıyorum. Ondan muhbir olmaz.”

“Burada sıradan peynir çok pahalı değil.”

“Yok, boş ver.”

“Tadı diğeriyle aşağı yukarı aynı.”

“Yok. Oğlanlar tadını aldı mıydı sürekli tuttururlar. Çok pahalı. Etten bile pahalı.”

“Ah, Tanrım,” dedi Gail, “şimdi kafama dank etti. Herhalde ben çocukken zengindik çünkü buzdolabında *hep* serpme peynirimiz olurdu.”

Ree gülerek Gail’in omzuna elini attı. “Ama yine de düzgün bir yetişkin olmuşsun, canımın içi. Gördüğüm kadarıyla, parıltılı hayatın seni hiç şımartmamış.”

Gail arabaya iki kutu serpme peynir atarken, “Bunları ben ödeyeceğim,” dedi. Sonra karşıdaki rafa uzanıp bir kutu konserve aldı. “Şunu da.”

Sabah güneşi yolu kör edici bir ışıltıyla kaplamıştı. Eve dönüş yolunda ikisi de gözlerini kısıyordu. Çamurlu çukurlar

kar örtüsünde kahverengi benekler halinde büyüyordu. Deliklerde su birikmişti ve kuşlar çamuru gagalıyordu. Bir çift fidanın kökü suya gevşekçe yayılmıştı. Bir yanları yola düşmüştü ve dalların ince uçları kamyonet tekerlerinin altında eziliyordu.

Eve giden engebeli yolda Ree dereye doğru baktı. Sarı Milton ve Karabalık Milton, yanlarında bir yabancıyla körünün yanında duruyordu. Bagaj tarafında uzun bir anten yükselen beyaz bir araba da vardı. İki Milton ve yabancı kamyonetin yaklaşmasını izledi. Yabancı parmağıyla işaret etti, omzunu silkti ve köprüde yürümeye başladı.

Ree, “Bu herif kim?” diye sordu.

Gail, “Kentten gelmiş belli ki,” dedi, “ayağındaki güzel ayakkabılara baksana!”

Ree torbaları alırken Gail de Ned’i aldı. Verandada durup yabancıya baktılar. Ree torbaları yere koyup, “Bu mesafe iyi, Bayım,” dedi. “Böyle iyidir. Ne istiyorsunuz?”

Adam yakası kürklü, kalm güderi paltosunun içinde dikiyordu. Belki otuzlarındaydı, aynalı gözlük takmıştı ve bacağında tabanca kılıfı vardı. Âdemelması boğazında kocaman ve hareketliydi, kahverengi gür saçları omuzlarına kadar iniyordu. Çenesinin ucundan yaklaşık beş santim uzunluğundaki bıyıkları sarkıyordu. Zarar verme niyetinde değilmiş, fakat sabrı sınıırırsa tepesi atabilirmiş gibi bir hali vardı. “Ben Mike Satterfield,”

dedi. “Three X Kefalet İşleri’nden. Jessup Dolly’nin kefaletname senedini biz yaptık. Belli ki firar etmiş.”

“Firar falan etmedi.”

“Mahkemeye gelmedi. Bu da firar ettiği anlamına geliyor.”

“Babam öldü. Duruşmaya gelmemesinin nedeni bir yerlerde ölmüş olması.”

Satterfield basamakların dibinde durdu, gözlüklerini çıkardı. Ela gözleri sakın fakat meraklıydı. Gözlerini Ree’den ayırmadan tırazana yan yaslandı.

“Benim duymak istediğim şey bu değil. Kesinlikle bu değil. Bu hiç kimse için iyi değil, hiçbirimiz için. Adamın peşindeyken buranın yasal olarak altını üstüne getirebileceğimi biliyor musun? Yani istersem içeri girer, dolapları ve tavan arasını kolaçan eder, yatakların altına falan bakabilirim. Bunu biliyor musun, evlat?”

“Bunu yaparsanız zamanınızı harcarsınız. Zamanınızı harcayıp beni sinir edersiniz, o kadar.” Gail kucağında Ned’le içeri girerken Ree basamaklardan indi. “Ne kadar vaktim var? Buradan atılana kadar ne kadar vaktim var?”

“Eh, bu, babanı enselememe bağlı.”

“Bak, dostum. Beni dinle. Mesele şu: *Jessup Dolly öldü*. Dandik küçük bir mezarda gömülü, bir domuz ahırındaki bokların içinde yatıyor veya parçaları dipsiz bir kuyuda duru-

yor. Belki öylece ortalıkta bırakılmıştır ve daha kimsenin fark etmediği bir kar birikintisinin içinde çürüyordur, ama şu an nerede olursa olsun, ölü olduğu kesin.”

Satterfield paketten bir sigara çekti, yaktı ve derin bir nefes aldı. Uzun saçlarını elinin tersiyle geriye yatırmak gibi bir alışkanlığı vardı. “Peki sen bunu nasıl biliyorsun?” diye sordu.

“Dollylerin nasıl insanlar olduğunu duymuşsunuzdur, değil mi, Bayım?”

“Duymaz mıymı hiç? Yani en azından *bazıları* hakkında bir şeyler duydum. Herhalde buralara yolu düşen hemen herkes bir şeyler duymuştur.”

“Ben doğma büyüme bir Dolly’yim ve işte bu yüzden babamın öldüğünü biliyorum.”

Adam derenin diğer tarafından tedirgin gözlerle onları izleyen Miltonlara bakıp başını iki yana salladı.

“Şu adamlar akrabam, değil mi? İkisinin de ağzından tek laf çıkmadı. Babam geçen yıllarda ikisinin de kefaletini hazırlamıştı oysa. Benim anladığım, güya Jessup Dolly veya ona benzer birini tanımıyorlar.” Ree’yi süzerken dumanı içine çekti. “Zaten bu iş ta en başından beri bir garipti. İnsanın burnuna kötü kokular geliyordu. Sizin ev adamın kefaletinin yarısını bile karşılamıyordu, bunu biliyor musun?”

“Kimse bana bir şey söylemedi. Her şeyi sonradan öğrendim.”

“Eh, parası çıkışmadı ama bir akşam ofise yanında kırış kırış paralarla dolu plastik bir torbayla bir herif geldi ve kalanını ödedi. Hapishaneye gittiğimde babanın kodesten çıkmak ister gibi bir hali yoktu. Mahkûmlar genellikle böyle değildir. Derken, bir de baktık ki onu alelacele çıkarıvermişler.”

“İyi bir kristal aşçısıdır.”

“Ben de öyle duydum. Belki de mesele buydu. Adamların acil bir parti mal çıkarması lazımdı.”

Ree, “Parayla gelen adamın bir ismi var mıydı?” diye sordu.

“Yok. Herhalde kimliğini diğer pantolonunun cebinde bırakmıştı.”

“Tipi nasıldı?”

Satterfield bahçeye, eve, tepenin üstündeki kerestelik ağaçlara baktı. “Sadece plastik torbayı hatırlıyorum, evlat.” Sigarasını kara attı, sık şehirli ayakkabısının cilalı ucuyla iyice ezdi. “Ev muhtemelen otuz gün sonra senden alınır, evlat. Tahminim bu yönde.”

Ree’nin kafasının içinde dünyanın bütün fermuarları aynı anda çekilmişçesine bir ses belirdi. Ne yöne baksa manzarası eğikleşiyordu. Dere gözlerinin önünde eğilip bükülüyor, gerilmiş lastik gibi uzuyordu. Ötedeki evler kaburga gibi incecik yamuluyor, kurdele gibi birbirine dolanıyordu. Gök-yüzü kuruması için lavabonun kenarına bırakılmış mavi bir

tabak gibi dönüyordu. Ree devrilecekmiş, her nasılsa damla damla yerlere akıp gözden ırak bir diyara gidecekmiş gibi hissediyordu.

Ree, Satterfield'ın üzerine atıldı ve paltosunun kürklü yakasını kavrayıp çekti.

“Bu kadar mı? Bu kadar mı? Yapabileceğim *hiçbir şey* yok mu?”

Adam onun parmaklarını gevşeterek çekti ve geriledi.

“Hayır. Hayır, yapacak bir şey olduğunu sanmıyorum.” Birkaç kez saçını geriye yatırdı, ardından kar ve çamurda dikkatlice adım atarak yavaşça köprüye doğru ilerlemeye koyuldu. Köprüde durdu ve aşağıda güneye doğru akan berrak suya gözlerini dikti. Ardından yine Ree'ye döndü. “Onun öldüğünü *kanıtlayamadığın* sürece yapacak bir şey yok. Bunu yapabilirsen başka ama. Ölü adamların duruşmalara katılması beklenemez.”

Ree, adam arabasına ulaşana kadar sallanan ruhunu dinleyerek öylece dikildi. Fırıl fırıl dönen düşünceleriyle verandanın basamaklarını çıktı ve kollarını önünde kavuşturmuş, açık kapının önünde duran Gail'i gördü. Oğlanlar tıka basa dolu torbaları heyecanla boşaltırken, dolaba teneke kutuları sertçe koyarken ve en sevdikleri yemeklerin kendilerine ait olduğunu ilan ederken çıkardıkları gürültü dışarıya taşıyordu. Gail'in yüzü endişeyle buruştuğundan, çilleri sanki koyulaş-

mış ve gözleri kısılmıştı. “Son konuştuğınızı duydum, canımın içi ve *sakın bunu yapma*. Senin nasıl biri olduğunu, işlerin altından nasıl kalktığını bilirim ve sana söylüyorum, *oraya sakın geri gitme*.”

Derenin diğer yanında beyaz araba hareket etti, evlerin arasından çamur tabakasına çıktı, bir daire çizip alelacele yola koyuldu. Yoldan evlerin önündeki verandalara çamur sıçradı.

Ree en üst basamağa oturmaktansa adeta düştü, bacaklarını iki yana açtı ve başını önüne eğdi. “Başka türlü nasıl olacak?”

Ree, Hawkfall Tepesi'nden aşağı yürüdü. Güneş dışında arkasından kimse bakmıyordu. Yol boyunca botlarını gürültüyle sürüdü ve aşağıdaki bacalardan yükselen ince duman kıvrımlarına baktı. İki kez eve bakmak için döndü ama eski kamyonet çoktan gözden kaybolmuştu. Kar yığınları hâlâ yol boyunca duruyordu. Onlar eridikçe araziler hızla parçalanmış beyaz sınırları olan çamur kaplı alanlara dönüşüyordu. Çitlerin yanı sıra yürüyen inekler, yoğun çamurda attıkları her adımla beraber ıslak sesler çıkarıyordu. Göz alıcı gün ışığı ineklerin derilerini parlatıyor, Ree'nin yüzünü terletiyordu. Büyükanne'nin paltosu ılıyan havada çok kalın geliyordu, ama Ree tepeden aşağıya yürürken mola vermedi ve eski yıkık duvarların olduğu çayıra çıktı.

Kaybolan kar, cılız kış bitkilerini ve her yana yayılan

çamurun ortasındaki eski fırlatılmış taşları çıplak bırakmıştı. Bazı taşlar üst üste yığılmış, bazıları da birbirine yakın kümeler halinde duruyor, aralarından da bodur meşeler büyüyordu. İnekler çayırdan otlanmış, çıplak patikalardan çimlere çıkmış, taşların etrafından gezmişti. İneklerin patikasındaki çamurda boyalı cam kırıkları şaşırtıcı renklerle parlıyordu.

Güm Milton'ın evine giden araba yolu iki arabanın sığabileceği kadar genişti ve ince çakılla kaplıydı. Çakıl, ayaklarının altında çöküyordu; bu nedenle her bir adım toprak kazandı kürek sesi çıkarıyordu. Yol boyunca ağaçlar diziliyordu ve ağaç dallarında çeşit çeşit kuş şakıyordu, ama şarkıları birbirinden farklıydı. Boz evin yanında iki araba ve iki kamyonet duruyordu. Ree yaklaşırken kamyonetin kasasında uzanan kahverengi bir av köpeği kalkıp havlamaya başladı.

Evin kapısı açıldı, Bayan Güm başını dışarı çıkardı. Kapıyı kısa süreliğine kapattı. Ardından, dumanı tüten bir kupayı dışarı çıkardı. O yürürken memeleri göbeğine çarpıyordu. Bayan Güm'ün arkasından iki kadın daha verandaya çıktı. Vücut yapıları ve çeneleri onun yakın akrabası olduğunu belli ediyordu. Bayan Güm'ün beyaz saçları sarımsı bir eşarbin sardığı büyük pembe bigudilerle doluydu.

Ree buharı tüten kupaya uzanıp gülümsedi. "Aslında pek üşüme..." Derken bütün dünya baş aşağı döndü, kulakları çınladı ve tökezledi. Ardından dünya tekrar tekrar sallandı

ve Ree çakılların üstünde sendeledi. Bayan Güm'ün bigudilerinden biri çıkmış, saç tutamından sallanırken, koca eliyle Ree'nin suratına bir tane daha geçirdi. Ree o kırmızı dudakların içindeki küt dişlere bir tane yumruk savurdu ama tuttu-ramadı. Derken, diğer kadınlar atılıp Ree'nin bacaklarına botlarıyla tekme atmaya başladı, bir yandan da yüzüne daha sert tokatlar indiriyorlardı. Ree eklemlerinin gevşediğini, oynadığını hissetti. Kara kanatlı melekler zihninde uçuşurken bir şekilde içi boşalıyor, çamura doğru akıyor ve kadınlardan kafesinden çıkmış canavarların homurtuları yükseliyordu. Sonra Ree iniltiyle dolu bir yere battı ve bir tekmeyle beraber sessizliğe itildi.

Sözcükleri işitiyordu işitmesine ama hiçbirini anlayamıyordu. Acı çok yoğundu, sersemleticiydi ve zonklayan dalgalar halinde tüm bedenine yayılıyordu. Ruhu karanlığa gömülmüşken küçük mat ılık parçaları kenardan farkındalığın merkezine doğru süzölmeye başlamıştı, fakat ilk parlak düşünceleri karman çorman ve anlaşılmazdı. Kürekler vardı, kürek sesleri duymuştu. Birkaç kürek etrafında toprağı kazıyordu. Derken, havaya kaldırılmış, ısırap içinde uçuyordu; ta ki saman ve yem çuvalı kokan yeni bir zemine düşene dek. İnerken çığlık atmıştı. Kulakları berbat uğultularla acıyor, burnu büyümüş gibi hissediyordu. Kan tadı alıyordu. Samana bilyeler tükürdü. Dili ağzının içindeki sıvıda gezinip eskiden iki dişin olduğı sızıntılı boşluğa ulaştı.

“Buraya gelmekle delirmiş olmalı. Sizce de öyle değil mi?”

Ree sadece tek gözünü açabildi.

“Annesi de deli. O yüzden herhalde kendi de delidir.”

Kadınlar tepesinde dikiliyordu; makyaj yapmış, eşarp takmış, tehditkâr kuleler... Ree'nin gözünün açıldığını gördüler. Ardından, Ree kaburgaları, bacakları, her yanı acı içinde doğrulmaya yeltendi. Ağzından saçılan dişleri, başları ve kökleri pislige bulanmış halde samanda duruyordu, Ree onlara doğru uzandı, ikisini de yoklayarak avucuna aldı, elini yumruk yaptı. “Deli değilim. Deli değilim,” diye mırıldandı. Bunu derken ağzından kan döküldü, dişlerini Büyükanne'nin paltosunun cebine koydu. Sözcükleri ağzının içinde yaralıydı. Kötürüm kalmıştı fakat dinen bir feryat gibi sertçe savruldu. “*Ve asla da delirmeyeceğim!*”

Bayan Güm yaklaştı, gözlerinin önüne dikildi. Saçları sıkı eşarabının altında düzeltilmişti. Zalim ve soğukkanlıydı.

“Seni uyardık. Güzelce uyardık ama laf dinlemedin. Neden?”

“*Dinleyemem de ondan. Dinleyemem.*”

Ree başını yavaşça çevirdi, sağlam gözünü odaklamaya uğraşınca ahırda başkalarının da olduğunu gördü. Açık duran çift kanatlı kapının orada dolanan, sigara içen, onları sessizce izleyen şapkalı gölgeler vardı. Şapkalardan biri onun yanına gitti. Megan diz çöküp Ree'nin yüzüne hafifçe vurdu ve şöyle dedi: “Seninle ne yapacağız biz, küçük kız? Ha?”

“Öldüreceksiniz herhalde.”

“Bu fikir daha önce söylendi. Başka fikrin var mı?”

“Yardım edin. Bu fikri söyleyen olmadı, değil mi?”

Görmeyen gözü şişip kapanmış ve iyice gerilmişti. Şişliğe dokundu ve gözkapagını zorla açmaya çalıştı ama o gözden içeri bir parçacık gün ışığı bile sokamadı. Tükürmek zorunda kaldığı kan ağır damlalar halinde çıktı. Onu, çenesine ve yanaklarına akan ince salyalar takip etti. Ree diliyle dudaklarının içinde parçalanmış etini hissedebiliyordu. Eteği yukarı çekilmişti, bacakları bakışlarının altında daha da iğrenç renklere bürünen yaralarla kaplıydı.

Megan, “Geçen gün sana yardım etmeye çalıştım ama rahat durmadın,” dedi.

Kapının yanındaki küçük kalabalık dağılmaya, yol vermeye başladı. Hiç kimse ismini zikretmemiş olsa da Ree, Güm Milton’ın ahıra geldiğini biliyordu. Şapkalı bir gölgenin kendisine doğru yaklaştığını, şapkasının da silindir tepeli, kulaklıkları, eski bir çiftçi beresine benzediğini fark etti. Megan yaklaşan şapkaya baktı, sonra da kalkıp hemen kenara çekildi.

Güm Milton, Ree’nin tepesinde belirdi. Hayali bir adamdı. Yüz çıkıntıları, köşeleri ve güneşin hiç dokunmadığı soğuk ve gölgeli yerleriyle, Ozark taşından bir anıttı. Üçgen sakalı yaşlılıktan kırılmıştı fakat hareketleri dinçti. Çömeldi, Ree’nin çenesini kavradı, yüzünü sağa sola çevirerek zararın

celedi. Ree'nin beklediğinden daha irikıymdı, elleri şiddetli sel suyu kadar güçlüydü. Gözleri teklifsizce insanın içine giriyor, istediğini alıp çıkıyordu.

“Söyleyecek bir şeyin varsa şayet, şimdi söylesen iyi edersin.”

Sesi, yargıç çekicini kaldırdı ve uzun gölgeler düşürdü.

Ree bacaklarında kuruyan idrarın yaktığını ve yoğun dışkının külotunda pelteleştiğini hissetti. Kirişlere tünemiş güvercinler onları izliyordu. Ter kokulu deri palto, dökülmüş yem ve ürkek buzağların kokusu her yana sinmişti. Ree yana dönüp kan ve yemek kusmak için bir yem kovaasına döndü, fakat hedefi tutturamadı. Başını kaldırıp Güm Milton'a baktığında kapının önündeki kadınlar ve diğer şapkaların gelip onun arkasında dikildiğini gördü. Ree, Küçük Arthur, Örümcek Milton, Ketten Milton, Buster Leroy ve Boshell erkeklerinden birini, Uykucu John'u tanıdı.

Başını önünden kaldırmadan, alçak sesle konuştuğunda sözcükleri ağzından fışkıran kırmızı ıslak kabarcıklarla sakatlandı. “Şimdilik kendilerine bakamayan iki küçük kardeşim var. Annem hasta ve hep... hasta kalacak. Çok yakında mahkeme evimizi alıp bizi kapının önüne koyacak... İtler gibi sokakta yaşayacağız; lanet olası itler gibi. Evi elimizde tutmamızın tek yolu... babamın öldüğünü *ispatlamak*. Onu kim öldürdüyse öldürdü. Bunu bilmeme gerek yok. Bunu asla bil-

meme gerek yok. Eğer babam hata yaptıysa, bedelini ödedi. Ama ben tek başıma hem oğlanlara hem de anneme bakamam. Ev olmazsa bunu yapamam.”

Sözcükleri, mutlak bir sessizlikle karşılandı. Ardından, Güm Milton ayağa kalkıp ahırın terk etti. Bayan Güm ile erkeklerden ikisi onun arkasından gitti. Diğerleri yeniden kapının önünde toplaşıp fısıldaşmaya başladılar. Sigaralar yakıldı, espriler yapıldı. Kalabalık, Ree'nin duyamadığı komikliklere güldükçe Ree'nin kulaklarında büyük çirkin kükremeler çınladı. Megan kalabalığın arasından belirdi ve sanki art arda iki kez Ree'ye bakarak bir baş işareti yaptı.

Ree midesinden boşalttıklarının acınası katmanını hissederek ahırın zeminine sırtüstü uzandı. Kirişlerdeki güvercinlerin çıtı çıkmıyordu. Uzun zaman öncesinden kalma açık-artırma satışı tabelaları saman kaplı zeminin alt tarafına çivilenmişti. Ree onlara baksa da, harfler bir türlü satılık eşyaları okumasına fırsat verecek kadar uzun süre sabit durmadı. Ree karnından çıkan ısıklık sesinden utandı ve kusmak için yan döndü ama kusamadı. Ağzının kenarından akan kan, kulakmemesine süzüldü ve Baba'nın da böyle yan dönmüş şekilde yatıyor olabileceğini veya belki farklı bir pozisyonda ve ölü olabileceğini düşündü.

Dışarıdaki av köpeği yeniden havladı ve kapının önündeki adam, “Kornaya basa basa gelen kim?” diye sordu.

Küçük Arthur, “O kamyonet yeşil mi?” dedi.

“Öyle görünüyor.”

“Lanet olsun, gelen Gözyaşı’nın kamyoneti. Geberesice herif, kızın amcası. Onu hangi pislik aradı?”

Adam, “Bilmiyorum ama arabamdan hemen bir şey almam gerek,” dedi. “O puşt buraya gelip kızın dayaktan serseme döndüğünü gördüğünde silahsız olamam.”

Ree doğrulduğunda iki kadın ona yaklaşıp tısladı: “Bak, ne yaptın!”

Kamyonetin kapısı çarpıldı ve Ree ince çakıllara bata çıka yürüyen ayak seslerini duydu.

Küçük Arthur, “Selam, Gözyaşı,” dedi, “burada ne...”

“Kız nerede?”

“Sakin ol bakalım.”

“İçeride mi?”

Kadınlar ve şapkalı adamlar Gözyaşı’nın yolundan çekildi. Sağ elini yırtık deri ceketinin cebine tıkmıştı. Güneş arkasından öyle bir açıyla vuruyordu ki, yüzü kendi gölgesiyle bulanıklaşıyordu. Kafasına bir şey takmamıştı. Gözleri hızlıca kalabalığı taradı. Ree’ye doğru birkaç adım attı, sonra bir anda durdu.

Küçük Arthur, “Daha önce söylemiştik, dostum,” dedi. “Ama dinlemedi.”

Gözyaşı, Ree’ye bakarken sanki daha da dikleşmişti

ama yüzündeki ifadede bir değişiklik olmadı. Bakışları onun yüzünde, bacaklarında, yanaklarında, çenesinde ve boynunu çaprazlama kesen taze ve kuru kan lekelerinde dolaştı. Küçük Arthur'a döndü ve ayaklarını iki yana açarak durdu.

“Ona vurdun mu?”

Küçük Arthur kolunu beline götürdü. Elini kemerine koyarken gömleği kabardı. “Vurmuşsam ne olacak?” dedi.

“Evet, de. Ne olacağını görürsün.”

Bayan Güm ahıra girip ellerini sallayarak araya girdi.

“Öyle bir şey yapmadı! O deli kıza hiçbir erkek dokunmadı!”

“Hiçbir erkek dokunmadı mı?”

“Onu ben kendim dövdüm.”

Gözyaşı, “Bunu tek başına yapmış olamazsın,” dedi.

“Ben ve kız kardeşlerim, onlar da buradaydı.”

Kalabalık yeniden kenara çekilip yol açtı ve Güm Milton ahıra girdi. Buster Leroy ile Uykucu John da yanındaydı. İkisinin de elinde tüfekler vardı, namluları havaya doğrultulmuş, parmakları tetikteydi. Güm Milton hiç tereddüt etmeden öne çıkıp Gözyaşı'nın yarım metre ötesinde durdu. Hızlı adımları ahırdan toz kaldırmıştı ve şimdi daireler çizen toz zerreciklerinin ortasında duruyordu. Direkt, Gözyaşı'nın gözlerine baktı ve şöyle dedi: “Anlat derdini, Haslam.”

Gözyaşı gözlerini kaçırmadı, başını eğmedi. Konuşurken sol elini ona doğrulttu. “Kardeşim hakkında ağzımdan

tek bir kahrolasınca laf çıkmadı. Ne birilerine onu sordum ne de onu aradım. Jessup'un yaptığı bizim âdetlere uymuyordu. O, bunu biliyordu, ben de biliyordum ve ona olanlarla ilgili bir kere bile hırgür çıkarmadım. *Ama kız, erkek kardeşim değil.* Yeğenim ve benim için aile namına geriye kalan tek şey... o yüzden şimdi onu alıp buradan çıkaracak ve evine götüreceğim. Bu sana uyar mı, Güm?"

"Ona kefil mi oluyorsun?"

"Eğer hata yaparsa benim hesabıma yazabilirsiniz."

"Tamam. Artık ondan sen mesulsün."

"Bu kız hiç kimseye tek söz söylemez."

Yakınlardaki bir ahşap direk işine yarar gibi görünüyordu. Ree ona doğru emekledi. Pürüzlü ahşap eline batarken ondan destek alarak kalktı ve baktığı her şey yumuşak daireler çizmeye başladı. Göğüs kafesinden inilti döküldü. Kül-otundan bok sızdı ve Ree, pisliğin bacaklarından oluk oluk süzüldüğünü hissetti. Toplanmış eteğini düzeltip aşağı indirdi. Ayaklarının üstünde sallanırken, Güm Milton ile Gözyaşı'nın dönüp ona baktığını fark etti.

Güm Milton, "Kızı, Haslam'ın kamyonetine koyun," dedi. "Gerekirse taşıyın." Yeniden Gözyaşı'na dönerek, "Artık bitti mi?" diye sordu.

Gözyaşı gözlerini Ree'den ayırmadan konuştu.

"Biri o kıza parmağını sürmeden önce beni vursa iyi eder."

Megan ile Örümcek Milton, Ree'yi omuzlayarak ahırdan çıkardı. Ree'nin ayakları tozları sürüklüyordu. Güvercinler saçaklardan uçtu. O çakılların üstünde yeşil kamyonete taşınırken kalabalık sessizdi ve ağaçlardaki o kuşlar hâlâ birbirinden farklı şarkılar söylüyordu.

Ree'nin gözünde bir yankı vardı. Hızlanan kamyonetten dışarı baktığında gördüğü her şey, ev, çit, direk, keçi, inek, kuş veya parlak güneş, hemen yanı başında bir kopyasına, bir ikize sahipti. Bütün ikizler biraz titrekti ve gerçek cisim hareket ettiğinde ikizi biraz arkada kalıyor, bir iki saniye gözden kayboluyor, derken yeniden diğerine yetişip dibine kadar giriyor, Ree'nin gözlerinde parlak yankılar oluşturuyordu.

Gözyaşı, kamyonet bir tepenin zirvesine ulaşana kadar dikiz aynasına baktı ve aşağı inerken frene bastı. Sonra da kaldırıma doğru gerileyip bir toprak yola çıktı. Nadasa bırakılmış bir arazide çapraşık teker izleri bırakarak diğer yöne doğru hızlandı, yıkık bir ahır geçti ve ölü elma ağaçlarının arasına daldı. Bahçede gün ışığında karanlık buldu; çürüyen

ağaçların arasında, Hawkfall yolu manzaralı gizli bir alan.

Kapıyı açtı, kamyonetten indi ve eğilerek oturağın altına iyice uzandı. Direksiyona döndüğünde, elinde katlanır kabız, uzun şarjörlü ve küçük, beyaz tutacaklı bir paraşütçü tüfeği vardı. Tüfeği Ree'nin yanına koydu, dizini parmağıyla iterek, "Eğer gelirlerse diye," dedi. Ona uzandı, yüzünü çevirdi ve ağzının içine baktı. Terliyor, kesik kesik nefes alıp veriyordu. "O Gail denilen kız postunu kurtardı." Ree'nin gömleğini kaldırdı, ucunu kalınca sardı ve kızın ağzına soktu. "Bunu kanayan tarafa koy ve ısır. Sakın konuşma, başka bir şey de yapma. Sadece onu iyice ısır ki kanı emsin."

Ree teninin altındaki yırtık yerlerden güçlü zonklamalar eşliğinde akan kanı hissedebiliyordu. Gözyaşı'nın yüzünde dört göz, iki kulak ve belli belirsiz mavi damlalar görüyordu. Eliyle tüfeğe uzanarak görmek yerine hissederek onu buldu. Parmağıyla soğuk namluya dokundu, kendisinden gelen dışkı kokusunu alınca çenesini kastı ve ağlayacak gibi oldu.

Gözyaşı torpido gözüne uzandı ve içi kristal dolu bir biberon çıkardı. Kapağını çevirerek açtı, ön panele koydu, şişeden iki kez burnuna çekerek direksiyona vurdu. "Her gün, ölmeye hazır olmalısın. İşte o zaman belki bir şansın olur." Kuru bir ağacın dallarının yaydığı gölgede oturarak yola baktı. "Artık bana sahipsin. Anladın mı? Artık resmen sahibimsin, kızım. Sen bir yanlış yaptığında benden sorulacak.

Büyük bir yanlış yaparsan bedelini büyük ödeyecek olan da benim. Jessup yanlış yaptı, zavallı salak herif. Jessup kodese girdi ve muhbir oldu. Bu da gelmiş geçmiş en büyük yanıştır, anlıyorsun değil mi? Hiç aklımdan geçmezdi... ama bu son baskını kaldıramadı, on yılın şokuyla yüzleşemedi. Üstelik bir de evde oturan, hiç değişmeyen, deli bir annen varken. Onu kafaya çok takıyordu. Oğlanları da. Seni de. O kahrolasınca Baskin'le konuşmaya başladı ama bilmeni istiyorum, Jessup, *Rathlin Vadisi erkeklerinden* hiçbirini gamlamazmayacaktı. Hayır, hayır, imkânsız. Yapmayacağım dedi. Yapmazdı da. Dedi ki... kahretsin, bir sürü şey dedi. Her şeyi sil baştan yapabilseydim, öldürdüğüm ilk piç şu anda hayatına devam ediyor olurdu. Ama... lanet olsun, hiç enselemedim ve ben... beni ifşaya zorluyorsun, evlat. Anladın mı? Beni tam da kaçınmaya çalıştığım durumlara sokuyorsun. Benim bir şey yapıp yapmayacağımı görmek için bekliyorlar. İzliyorlar. Bak... işler bu haldeyken... ben böyle *hissediyorken...* Jessup'u kimin öldürdüğünü *bilemem*. Bir-iki he-riften şüphe edebilirim, içimden bir ses öyle diyebilir ama küçük kardeşimi öldürenin *kim* olduğunu kesin olarak *bilemem*. Yanlış yaptıysa, ki yaptı, neden... kimi yolladıklarını öğrenirsem içim içimi kemirir. Ateş karıncaları gibi. Sonra... bir gece olur... hani hiç gerek yokken son bir kere daha burnuma çektiğim gecelerden biri, derken bir bakmışsın, kalkıp hangi puşt

bunu yaptıysa oraya gitmişim, onu birasını yudumlayıp makara yaparken bulmuşum ve... kahretsin! İşte o zaman film kopar. Ondan sonra hepsi peşime düşer: Buster Leroy, Küçük Arthur, Keten Milton, Hayta Milton, Kurt, Boksör, Domuz, Uykucu John denilen o sarkık gözkapaklı puşt. Söylemeye çalıştığım, sana yardım ederim, babanın kemiklerini bul diye arkamı kollarım ama mesele şu: Onu bulursan kardeşimi kimin öldürdüğünü bana *asla* söylememen gerek. Çünkü benim de çok geçmeden nalları dikmem anlamına gelir bu. Anlaştık mı?"

Ree elini çiftenin namlusundan Gözyaşı Amca'nın koluna kaydırıp sıktı. Gözyaşı başını çevirip motoru çalıştırdı. Ölü dallar kamyoneti çizdi ve kırılıp yere düştü. Gözyaşı bahçeden geçip engebeli bir araziden yola çıktı. "Berbat durumdasın. Seni eve atalım," dedi.

Ree gözünü kapayınca ve başının cama düşmesine izin verinceye kadar dünya dalgalanmayı sürdürdü. Gözyaşı eve kestirmeden gitmek için toprak yollara döndü, kamyonet engebeli yoldan zangırdarak inerken kornaya basmaya başladı. Ree gözünü açtı. Gözyaşı titrek tırabzanlı dengesiz verandanın hemen altında durup kamyonetten indi ve yolcu kapısını açtı. Gail veranda basamaklarından zıplayarak indi ve yankılanan çığlığıyla kamyonete koştu. Onun arkasından kapıya çıkan oğlanlar da dört kişi gücünde haykırarak onu takip etti. Ree'nin yüzünü görünce oldukları yere çakılı kal-

dılar. Gail hemen ağlamaya başladı. Gözyaşı'yla beraber Ree'yi kamyonetin koltuğundan kaldırdılar. Ree ağzındaki kanlı kumaşı tükürdü, başını Gail'in omzuna yasladı. "Yıkanmama yardım et," diye fısıldadı. "Kıyafetlerimi yak. Lütfen. Yıkanmama yardım et."

Bütün ağırları birleşerek teninden ve düşüncelerinden acı notalar söyleyen bir koroya dönüştü. Gail onu dimdik oturttu, soydu, vücudunu tıpkı bir bebeği temizlercesine temizledi. İdrarla ıslanan eteği kullanarak kıkından, bacaklarından ve dizlerinin arkalarından dışkıyı temizledi. Gail şimdi ortaya çıkan kemer izlerine, yaralara hafifçe dokundu ve titreyerek hıçkırdı. Ree hareket ettiğinde gevşeyerek çöktü. Derken, içindeki koro taze tiz notalara çıktı. İstirabı çok güçlüydü ve içindeki şarkıda çok fazla ses yankılanıyordu. Gail onu küvete indirince ve çenesine kadar ılık suya batınca içindeki şarkıcıların olmasa da koronun bir nebze sessizleştiğini hissetti.

Rathlin Vadisi'nin kadınları, Ree henüz küvetten bile çıkmamışken dereyi aşp onu görmeye geldi. Sonya, Betsy ve uzak kıyıdaki üç evin üçüncüsünün sahibi, Caradoc Dolly'nin dudu Permelia'yı yanına katmış, banyoya girmiş, kederli yüzlerle bekleyen solgun benizli oğlanların üstüne kapıyı kapatmıştı. Ree yüzeyinde yer yer sabun köpükleri beliren suyun içinde yatarken sağlam gözünü birazcık açtı. Kadınlar birbirinden ayrılmadan öylece dikilip beyaz ten üstündeki mor yaralara, şişmiş göze, dağılmış ağza baktılar. Hepsinin dudakları mühürlenmiş halde başlarını iki yana salladılar. Yaşlı fakat hareketli Permelia, bu sonu gelmeyen yaralara şahitlik ederken, "İnsan bunu düşmanına yapmaz," dedi.

Sonya, “Merab’ın şalteri çabuk atar,” dedi.

“Kızı silindir gibi ezip geçmiş.”

“Kız kardeşleri ona yardım etmiş.”

Karabalık, Milton’ın saçları erken beyazlamış ama güzel karısı Betsy, hislerine dayanamayarak titredi. Betsy hep sessiz sedasızdı fakat en tatlı kızını dingin, mavi bir günde durduk yere düşen bir ağaç dalı yüzünden kaybettikten sonra, arada bir geceleri bahçesinde durup canını çok sıkıldığı belli olan yıldızlara tehditler savurur olmuştu. Betsy küvetin yanına diz çöktü, avucunu Ree’nin karnına koydu ve çok yumuşak bir daire çizerek ovdu. Sonra da titreyerek doğruldu ve odayı hızla terk etti.

Salonda burunlarını çeken oğlanların sesi banyo kapısından süzüldü.

Gözyaşı Amca, *Susun be!* diye parlayınca dediğini yaptılar.

Permelia, “Ben diyorum ki, bu yanlış. İnsan düşmanına bile bunu yapmaz. Hele bizim aramızda,” dedi.

Sonya, “Bacağını ezmiş üç ayrı ayak izi var,” dedi, “bak işte, şurada. Onu böyle fena benzetmek epey zamanlarını almış olmalı.” Başını iki yana salladı, ardından turuncu plastik bir şişeyi Gail’e uzattı. “Betsy’nin rahim ameliyatından kalma ağrıkessiciler,” dedi. “Başta iki tane ver.”

“Sadece iki tane mi?”

“Daha fazlasını isteyecek ama başlangıç olarak sadece iki tane ver, sonra artık ne kadarı onu rahatlatıyorsa o kadar verirsin.”

Alacakaranlık bastığında Ree'nin yatağının başında, yerde duran dişlerinin yanında üç farklı ağrıkesici duruyordu. Ree hayalinde bir mağarayı düşüyordu. Dişleri barakanın arkasında, yeraltında büyüyen ve hâlâ kendisine ekli sert çatallı kökleriyle topraktan çekilmiş bitkilere benziyordu. Victoria gelip yatağının ayakucunda oturdu, Ree'nin tekmelerle çirkinleştirilmiş vücuduna ve yerdeki iki dişine baktı. Ree kanlı boşluğu diliyle yokluyordu. Beti benzi atan Victoria iki büküm oldu, Ree'nin tepesinde bir şeyler söyledi. Sonra, Gözyaşı Amca'nın haplarından iki kutu bıraktı ve bunlar Ree'yi sıcak pembe bulutlarla sarmaladı. Mobilyaları tepeye çıkarmak birinci güçlük olacaktı. Birkaç halat gerekecekti. Döşekleri mağaranın ortasına sererdi belki. Ateşten uzağa ama çok uzağa da değil. Oğlanlar şurada, Anne şurada otururdu.

Masa ve sandalyeleri, iki tüfeği, Bernadette Teyze'nin şifoniyerini alacaktı. Ama ya mağaranın nemi güzel ahşap eşyaları mahveder, kaplamayı kabartır, çekmeceleri bir daha asla doğru düzgün açılmayacakları şekilde yamultursa ne olacaktı?

Belki de iyi eşyaları satmak en hayırlısıydı.

Tabii dişleri de şehre götürmek gerekirdi.

Oğlanlar akşam karanlığında yanına gelip oturdular. Sanki ona hakkıyla dua edebilmek için en eski duaları bilmek istermiş gibi, başları önlerinde ve mahzunlardı. Harold, Ree'nin şiş gözünün üstüne serin bir bez bastırdı. Sonny yumruklarını sıkarak, "Kavganın sebebi neydi?" diye sordu.

"Herhalde ben böyle olduğumdan."

"Kaç kişilerdi?"

"Birkaç kişi."

"Bize isim ver. Büyüdüğümüzde halletmek için."

"Şimdi halim yok, çocuklar. Bırakın uyuyayım."

Şöyle kocaman bir halıyı mağaranın zeminine sererdi; böylece hem içerisi toz olmazdı hem de yumuşak zeminde yürümüş olurlardı. Sobayı almak gerekirdi. Fenerleri, çamaşır ipini, bıçakları... Mağaranın ağzına kayaları yığma işini bitirmek gerekirdi. Bütün lazımlıkları götürüp onları yatakların altına yerleştirmek. Üstünde yemek yapılacak bir şey... Konserve açacağı... El sabunu... Ah, Tanrım.

Gecenin karanlık saatlerine kadar uyudu. Arada bir ür-

kerek titredi ve rüyalarında uçuşan yumruklardan kaçınmaya çalıştı. Karanlığın içinden yumruk boğumları, hiç parlama-
yan botlar, neye vuruyorlarsa kendilerinde bu hakkı gören
kadınların iğrenç homurtuları. Güm'ün köşeli yüzü ve soğuk
elleri... Şapkalar... Bir ağaca baş aşağı asılmış ve kesik boğa-
zından akan kanı siyah bir kovaya boşalan Baba.

Ben asla delirmeyeceğim!

Kovanın içindeki kanda hıştırtıyla parlak sözcükler fısıl-
dayan altın kuyruklu bir Japon balığı yüzüyordu. Bu parlak
sözcükler öyle hızlı sıçrayıveriyordu ki, bir türlü anlaşılmı-
yor, balığın bunları söyleyerek ne demek istediğini ve kanda-
ki o parıltıların sebebini tahmin etmeyi size bırakıyordu.

Ben asla delirmeyeceğim!

Gail, “Canımın içi, biraz daha hap ister misin? Acıdan
sersemliyorsun,” dedi.

“Tamam. Mavilerden ver.”

“Su yok.”

“Zaten tuvalete gitmem lazım.”

“İki tane al.”

Ree ayağa kalktı, soğuk zeminde iki büklüm ve yavaşça
yürüdü. Etinin her yanında acı aylar parlıyordu ve o, hareket
ettikçe aylar birbirine vuruyor, onu sersemletiyordu. Ree ta-
bureye oturduğunda sertleşen bütün yerleri iyice esnedi ve
gevşeyen eti acıdı. Hapları yuttu ve birleştirdiği avuçlarıyla mus-

luktan su içti. Ardından, karanlıkta ayağını sürüterek ilerledi.

Tüfeğin namlusu yere gölge düşürüyordu. Ree, adamı görmeden önce onu gördü. Adam pencerenin yanında koltukta oturuyordu ve tüfeğini kolunun üstüne dayamıştı. Ree onun kendisini izlediğini hissetti fakat yine de karanlığa karışmak için hareketsizleşti. Tam da nefes almayı unutmuşken, Gözyaşı Amca konuştu. “Yatağa git, yat.”

“Ne... oluyor?”

“Kolay güvenen biri sayılmam, olan bu.”

Ree koltuğun diğer ucuna geçip oturdu. Sobanın kapısı aralıktı ve onun loş ışığında Ree iki oğlanın da başlarını dümdüz koydukları yastıkları, kurtulmaya çalışırken ayaklarına doladıkları örtüleri görebiliyordu. Ree, “İyi olacağım,” dedi. “Yarın değil tabii ama bir gün.”

“O dayakla, tanıdığım bir sürü erkekten daha iyi başa çıktın.”

“Hıh.” Ree başının koltuğa düşmesine izin verip gözünü kapadı. Pembe bulutunun içindeyken çok konuşası vardı. Çene çalmak, belki bir şeyler itiraf etmek istiyordu. “En... katlanamadığım şey... babam için bu kadar utanmak. Muhabirlikten beter bir şey yok.”

Rüzgâr, pervazları içindeki camları tıngırdattı. Yolun ilerisindeki bahçe ışığı camlara sıkışmış eski buzları parlatıyordu. Anne yankılanan tiz ve kısa horultular çıkararak uyuyordu. Dol-

muş bir kül tablasının kokusu havada asılı kalmıştı.

“Eh, sizi seviyordu. Zayıf noktası buydu.”

“Ama...”

“Bak evlat, hepimiz sert olabiliriz; hem de alabildiğine sert ve bunu uzun zaman boyunca böyle devam ettirebiliriz.” Anne’nin odasına doğru kolunu hızla ve dümdüz savurdu. “O içerideki Connie var ya? Connie de çok şeye katlandı. Bunu yaptı. Gerçekten yaptı. Jessup’un vurulmalarına ve hapse girip çıkmalarına, ondan evvel de bir sürü boka katlandı. Neden bilmiyorum ama bir kere akmaya başlayınca bütün aklı da sel oldu gitti.”

“Ama muhbirlik...”

“*Jessup hep muhbir değildi. Uzun yıllar boyunca muhbir değildi. Değildi, değildi, değildi, derken bir gün oldu.*”

Ree sobaya baktı ve Sonny’nin uyanmış olduğunu, sırtını duvara yaslayıp hayatı boyunca besleneceği sözcükleri dinlediğini gördü. “Herkesin bizi dışlaması bu yüzden, değil mi?” diye sordu.

Gözyaşı Amca’dan bir koku yükseldi; sanki elektrikli bir alet çok uzun süre fişte bırakılmış ve yanıyormuş gibi, keskin bir yanık kokusuydu. Bir sigara yaktı, Ree’ye uzanıp eğildiğinde donuk bir ışık huzmesi yüzünün erimiş tarafına çarptı. “Buradaki Dollylerin bir muhbirin ailesine göz kulak olduğu görülemez. Böyle şeyler bizim âdetlerimizde yoktur. Bizim kanımız eskidir. Bizim insanlarımız ve âdetlerimiz

daha bizim fiyakalı Jessup süt emip altına sıçmadan çok önce sağlamca konulmuştur. Anladın mı? Ama o dışlama zamanla az da olsa biter. Zaman gerek. İnsanlar senin ne kadar gözü pek olduğunu anladı, evlat.”

Ree uykulu gözlerle onun sigara i işini izledi. Gözyaşı Amca geriye yaslanıp kristal torbasını çıkardı, tozun içine parmağını daldırıp burnuna çekti, nefesi kesildi, sonra biraz daha çekti. Burnuyla tozu silip süpürdü. Ree esnedi. “Beni hep korkutmuşsundur, Gözyaşı Amca,” dedi.

“Bunun nedeni zeki olman.”

Mavi haplar Ree’nin içinde  i ek açtı ve karanlıkta birden çökmesine neden oldu. Gözyaşı onu parmağıyla d rtene kadar koltukta salya akıtarak uyudu. Sonra kalktı, ayaklarını sürüyerek yatağına gitti ve kalçası Gail’e dokunacak şekilde uzandı. Yastığını kabarttı ve kısa süre sonra yeniden uykuya daldı. Zihninde hiçbir resim belirmedi, hiçbir sözcük haykırılmadı. Sadece karanlık, uyku ve yorganların altında dipdibe yatan iki bedenin yaydığı parlak sıcaklık vardı.

Bütün sabah boyunca, sanki bir yerlere gizlenmiş kemancılar ağır, acıklı şarkılar çaldı ve evdekiler onları dinleyerek müziklerinin moduna kendini kaptırdı. Gail'in kara tavada yaptığı yağda yumurta ve sucuğu yiyen oğlanlar tetikte fakat dalgındı. Anne odasından çıkmadı, Sonny ona bir tabak götürdü. Ned masanın üstündeki sepetinde aguladı. Gizli kemancıların müziği, alçak notaların yatıştırıcı sisiyle havayı ağırlaştırdı ama arada bir gözlerin tavana yükselmesine neden olan asi ve tiz notalar da çıkıyordu. Ree çatalıyla yemeğini küçük parçalara ayırıp sağlam tarafıyla lokmaları ağır ağır çiğnedi. Kahve içince yaralı tarafı acı içinde zonkluyordu.

Sonny, “Şiş gözün yeniden görecek mi?” diye sordu.

“Öyle diyorlar.”

“Şu anda hâlâ kör gibi mi?”

Ree sarkık dudaklarının arasından pelte sözcüklerle konuşuyordu. “Güneş doğduğunda anlıyorum. Bir gölge geçince de.”

Harold, “Bizim sınıfta Hawkfall tarafından iki tane Milton var,” dedi. “Onlarla kavga etmemi ister misin?”

“Hayır, Harold.”

“Biriyle arkadaşız ama istersen yine de onunla kavga ederim.”

“Hayır. Öyle bir şey istemiyorum. Şimdi değil.”

Sonny, “Ne zaman isteyeceksin?” diye sordu.

“Eğer öyle bir zaman gelirse size söylerim.”

Oğlanlar otobüse yetişmek için çıktı. Sabah güneşi ahashabı altına çeviriyor, masanın üstünde yumuşak ve parlak sarı bir ışık birikintisi oluşturunuyordu. Ree birikintiye bakarken bir parça sersemlemiş hissetti. Masadan uzaklaştı, doğruldu ve Anne’nin rahat sallanan koltuğuna oturdu. Son rahim haplarını da yuttu ve kemancılara mırıldanarak eşlik etti. Müzik, sözleri kayıp fakat mırıldanması kolay bir balada aitti. Gail, Ree’nin lavabo başındaki yerini aldı ve omuzlarını düşürüp pencerenin ardındaki kireçtaşı ve çamur tepesine bakarak bulashıkları yıkadı. Ree onun güçlü sırtını, ovalayan ellerini izledi. Sonra kendisini sabah haplarıyla sersemlemiş, sobanın başına oturmuş, görünmez kemancılara mırıldanırken hayal etti ve bir anda Anne’nin sallanan koltuğunda titremeye başladı. Her tarafının güçten düştüğünü hissetti. Güçten düşen vücudu, tıp-

kı içeri doğru vuran ve katlanamadığı devasa hisler sıçratan sel sularının aşındırdığı çamurlu kıyılar gibi eriyordu. Koltuğun kolçaklarını sertçe kavradı, ayaklarını hissetmeye başlayana kadar itti. Masanın önündeki bir sandalyeye gitti, başını erimiş sarı ışık birikintisine koyverdi.

Ben asla delirmeyeceğim!

Gail bulaşık bezini musluğun üstüne atarak arkasını döndü. “Tamamdır.”

“Yardım ettiğin için sağ ol,” dedi Ree.

Gail, Ned’in başında durup battaniyesini düzeltti, yumuşak beresini rahatça çekti. “Seni bir yere götürmek istiyorum, canımın içi. Yaralarına iyi geleceğini söylüyorlar.”

“Bilmiyorum. Kaskatıyım.”

“Şunu al.” Gail köşeye uzanıp çok kullanılmaktan kısalmış eski, pis bir süpürge alarak Ree’ye uzattı. “Buna koltuk değneği gibi yaslanabilirsin. Arabayla gideceğiz ama *az da olsa* yürümek gerekecek.”

Süpürge işe yaradı. Ree samanlı tarafı koltuk altına koyup yaslandı. Süpürgeyi yere vurdu ve tahta bacak sesleri çıkarak Anne’nin odasının kapısına yürüdü. Pervaza yaslandı ve gölgelere bakarak gözünü kısıtı.

“Anne, bari odandan çık da şuna bir bak. Artık böyle dolaşıyorum. Beni görmek hoşuna gitmiyor, biliyorum ama hiç değilse odandan biraz çık da güneş al. Sallanan koltuğu

senin için ısıttım. Sadece bir süre böyle dolaşacağım, sonra büyük ihtimalle eski halime dönerim.”

Gail, “Hazır mısın?” diye sordu.

Gölgeler içindeki yataktan ses çıkmadı; ne sözcük ne de hareket... Böylece Ree arkasını döndü ve gıcırtilar çıkararak ön kapıya gitti. Büyükanne’nin paltosunu duvardaki çengel-
den alıp üstüne geçirdi.

“Tüfeğimi alayım mı sence?”

“Ben olsam alırdım. Eve gelecek zaman olmayacak.”

“Bugün ona ihtiyacım olmasa iyi olur. Birkaç hedef bel-
ledim bile.”

“Eh, umarım Ned yanımızdayken iş oralara gelmez. An-
cak bu kadarını söyleyebilirim.”

“Endişelenme, muhtemelen benimle işleri bitti.”

Ree tüfeği, Gail de bebeği taşıdı. Ree süpürgesine dayana-
rarak veranda basamaklarını inerken bir grup telaşlı kadının
onu derenin diğer tarafından izlediğini fark etti. Sonya, Betsy
ve Permelia, Haslam Springs’ten iki Tankersly kadınıyla du-
ruyordu. Ree onların yanındaki diğer iki kadını ise tam çı-
kartamadı. Gail kamyoneti çalıştırdı ve yavaşça engebeli
yola çıktı. Derenin diğer yanındaki kadınlarla göz göze ge-
lince el salladı.

Ree, “Bunların derdi ne?” dedi.

“Herhalde sen. Şu, Jerrilyn Tankersly, diğeri de galiba
Pam.”

“İkisini biraz tanıyorum, diğer ikisi kim?”

“Biri Boshell’lerden. Boshell’lerden olduğuna eminim. Diğeri de Miltonlardan biriyle evlenen Pinckneylerden bir kız. Uzun boylu kız Boshell. İkisi de Hawkfall tarafından gelmiş.”

“Sence benim hakkımda gerekli gereksiz şeyler soruyorlar mıdır?”

“Bence buradan bakılınca daha çok Sonya onlara bir şeyler *anlatıyormuş* gibi görünüyor. Kızların dudakları pek oynamıyor.”

Ree güldü, ardından yaralı dudakları esnediği için yüzünü acıyla buruşturdu. “Lanet olsun, vurmak istediğim hiç kimse aralarında yok. Eğer olsaydı, tam buradan oldukları yere zımbalayıvermiştim.”

Gail başını çevirip kadınların olduğu tarafa baktı.

“Bence Sonya seni koruyordur, canımın içi.”

“Hıh. Sonny’ye karşı zaafı var. Kendine engel olamamıştır.”

Sert yola çıkınca Gail doğuya doğru devam etti ve doğruca asfalt yolda ilerledi. Oradan tekrar toprak yola kavuştu. Eğri tahta direklere çivilenmiş dikenli teller, yolun batı tarafı boyunca gevşek bir çit çizgisi oluşturuyordu. Asfaltta ezilmiş bir armadillo çitlere doğru fırlatılmış, kuyruğu yukarı gelecek şekilde dikenli tele takılmış, yene yene rüzgârda hafifçe sallanan, gözleri yerinde birer boşluk olan bir kabuğa dönüşmüştü. Gail, “O biliyor mu? Sonny?” diye sordu.

“Bizden duymadı. Biliyorsa boşboğazın tekinden öğrenmiştir çünkü biz hiç konuşmadık.” Yolun doğu tarafı devlete aitti ve kenarında büyük ağaçlardan bir duvar vardı. Tepedeki dallar gün ışığını yapboz parçalarına bölüyor, bunlar karma-karışık parlak parçalar ve tırtıklı hilaller halinde yere düşüyordu. Bira kutuları, viski şişeleri ve ekmek torbaları yol ile ağaçlık arasındaki oluğu pisletiyordu. Ree, “Dişlerin tam olmasa da ordu seni alır, değil mi?” diye sordu.

“Bilmem ki,” dedi Gail. “Herhalde alırlar. Neden olmasın?”

Ned gerindi, mırıldandı, gözlerini açıp dudaklarını büzştürdü,. Sonra yeniden uykuya daldı. Kokusu tatlıydı, ağaçlar upuzundu, kamyonet engebeli yolda tekerlek izleri arasından sarsılarak ilerliyordu. Ağır bulutlar kuzeybatı yönünde toplanmıştı, keskin gri bir tehdit gibi berrak gökyüzüne sızıyordu.

“Sarı Milton, Sonya’yla beraber Sonny’yi alabileceklerini söyledi. Bunu biliyor muydun? Onu benim için büyütebilirlermiş.”

“Öyle mi? Bunun biraz faydası olabilir.”

“Ama Sonny onun yanında ona dönüşecek.”

“Tabii ki. Zaten bu yüzden onu istiyor. Bu yüzden hepsi oğlan ister. Peki ya Harold?”

“Harold’da gözü yok. Annemi de istemiyor.”

“Başka seçeneğin var mı? *Bunu* düşündün mü?”

Haplar acıyı Ree'nin bedeninden uzak tutsa da, acı verici düşünceleri için pek bir şey yapmıyor, onları yalnızca ağır çekime alarak yavaşlatıyordu. Tüfek Ree'nin dizlerinin arasında dik duruyordu, Ree iki eliyle çifte namluları tıkamıştı. "Herhalde annemi tımarhaneye götürür, basamaklarda bırakırım. Victoria ve Gözyaşı'na Harold'ı almaları için yalvarırım."

Gail başını yavaşça iki yana salladı ve iki parmağıyla Ned'in göğsüne dokundu.

"Ah, Tanrım. Umarım iş buraya gelmez, canımın içi. Umarım böyle olmaz. Harold'ın hapishaneye uygun bir tip olduğunu sanmam."

Ree engebeli toprak yolda ileriye bakarken, aşağıda tozun içinden beliren köpekler kamyoneti kovaladı. Yol genelinde düzdü ve devlet ağaçlarının yanında yumuşakça akıyordu. Kamyonet bir tepeyi tırmandı ve ilkbahar sularının oluşturduğu bir dereye doğru daralan çıplak bir vadiden aşağıya indi. Haşın kayalıklar yarı yarıya suya batmış, yüz yıllarca üstlerine damlayan sulardan siyahlaşmış, iri çakıllar ise suyun kenarında serilmişti. Kayalıklar öğleden hemen önce ve sonra iki saat boyunca dereyi gölgede tutuyordu. Akbalar kanatlarını açmış, dere yatağının en tepesinde gitgide daralan sabırlı daireler çiziyordu.

"Beni getireceğin yer *burası* mıydı?"

"Aynen. Bucket Pınarı. Bucket Pınarı'nı hatırladın mı? Buradaki su sana iyi gelir."

“Su buzdan da soğuk!”

“Zaten o yüzden iyi ya. Bütün yaralarına, şişliklerine iyi gelecek.”

“Bu su bir cadının meme ucu kadar soğuk!”

“Güven bana.”

Pınarın tepesinde park edecek bir yer vardı ve tepede uzunlamasına yerleştirilmiş odunlar tertemiz suya inen basamaklar oluşturmuştu. Suyun topraktan taşıdığı yer, serin mukaddes bir maviydi ve yükselen, yüzeyde zıplayan damlalarla beraber gürüldüyordu. Su aşağı akarken mavi renk matlaşarak kristal berraklığına kavuşuyordu ve parlak yeşil suteresi yatak boyunca büyümüşü. Pınarın yanında gelişigüzel kayalıklar vardı ve birkaçı mavi su havuzuna kadar ulaşmış, eğri büğrü oturaklar oluşturmuştu.

Gail, Ree’nin kamyonetten inmesine yardım etti. Ree süpürgeye dayanarak tahta kenarlı birkaç toprak basamağı inerken, Gail de Ned’in sepetini taşıdı. Havuzun yanındaki çakılların üstünde durdular.

“İslanacağımız için ben önce küçük bir ateş yakacağım. Ben ateşi yakana kadar sen dinlen. Olur mu, canımın içi? Sonra da seni bir güzel tedavi ederiz.”

“Tamamdır.”

“Ned’i buraya koyuyorum.”

“Tamamdır.”

Su, Ree'nin anlamlı bir yüzük için seçeceği mücevherin rengindeydi. Süpürgeye dayanarak eğildiğinde süpürgenin ucu çakıllara girdi, Ree haplardan ötürü sersemlemiş halde mücevher renkli suya baktı. Akıntının havuza aktığı yerde su öyle berraktı ki, Ree dibindeki taşları, salınan yeşil yosunları ve yüzeye doğru yüzen ürkek minik balıkları ayırabiliyordu.

Ned'in yanındaki kayalığa oturup suya baktı. Pınarın yanında bir fidandan sarkan bir halatta metal bir kepçe asılıydı. İhtiyarların hâlâ gelip pınara batırdığı ve suların en tazisini içtiği kepçeydi. Okulda öğretmenler artık bunu yapmalarını söylemişti. Toprağın kalbine bir şeyler sızmıştı ve en derin suları bile zehirlemişti, fakat bir sürü ihtiyar yine de buraya gelip çömelir, bu kepçeden içerdi. Bu pınar, bölge halkının genellikle direnemediği, kemiklerine, etlerine sızıp onları diz çökmeye, suyu içmeye, sonra kalkıp içine atlamaya davet eden kutsal bir koku yayardı.

Ateş bir türlü yanmıyordu ama Gail ilk çıkan minik aleve ince dallar atarak sabırla güçlü bir alev halkası oluşturdu. Duman rüzgârla beraber bükülüyor, akış yönünde derenin aşağılarına süzülüyordu. Ateş sanki iki kolunu açmış, sıcaklığı iki yönden alabildiğine yayıyordu ve Ned bu kollardan birinin ucuna yerleştirilmişti. Gail, "Ayaklan, canımın içi," dedi. "Soyunma zamanı."

"Başka insanlar da gelebilir, farkındasın değil mi?"

“Ah, Tanrım. Umarım gelmezler. Gelirlerse ikimizi de çıplak görecekler.”

Ree ayağa kalktı, Büyükanne’nin paltosunu çakıl alana düşürdü ve düğmelerini açmaya başladı. “En son ne zaman çıplak yüzdüğümü hatırlamıyorum.”

“Herhalde en son Bay Seiberling’in evinin arkasındaki gölette yüzmüşsündür. Orası epey güzel bir göletti; tabii Bay Seiberling sığırları orada gezdirmeye ve hayvanlar gölete pislemeye başlamadan önce.”

“Evet, en son o zamandı.”

Gail çabucak soyunuverdi, ardından eğilip Ree’nin botlarını çözdü ve çıkarıp ateşin yanına koydu. Ree rüzgâra karşı çıplak durmuş, uzun haşin kayalıklara bakıyordu. Yaraları adeta her saat başka renklere dönüşüyordu ve onlara bakmak acı vericiydi. Gail onun elini tuttu, birlikte Bucket Pınarı’na girdiler, bacaklarını iyice açıp soğuk suda durdular, titrediler, zangırdadılar ve birbirlerine kocaman gözlerle baktılar. Derken, ikisi de gülmeye başladı. Gail devam etti, Ree’yi daha derine, suyun merkezine doğru çekti. Ayakları aşağıdaki çakıllarda yer değiştiriyor, soğuk bacaklarını kalçalarına kadar uyuşturuyordu. Gail suyun içine çöktü, su boynuna kadar yükseldi. “Otur,” dedi.

“Bacaklarımı şimdiden hissedemiyorum.”

“Otur. Bir anda otur da şoku hemen atlat.”

Ree kendini suya batırdı, taşlarla dolu dibe bağdaş kurarak

oturdu. Yüzünü suya eğerek nefesini tuttu. Soğğun düğüm-
lenmiş kaslarını, ağırlı yerlerini sarmasına izin verdi. Soğuk
tıpkı rüzgâr gibi içini delip geçti. Başını kaldırıp, “Tanrım!”
dedi, “su resmen acıyı içinden söküp alıyor.”

“Değil mi? Şimdi çıkalım da biraz ısın. Sonra yeniden gi-
receğiz.”

Sudan çıktıklarında vücutlarını ovuşturdular. Bedenlerinin
pembesi kırmızıya, beyazı pembeye dönüşmüştü ve ıslak saç-
larının oluşturduğu halkalar boyunlarını örtüyordu. Ateşin ya-
nına oturdular, paltolarını pelerin misali omuzlarına attılar,
sıcağa eğildiler ve alevlerin kıvrılmasını izlediler.

Gail, “Eve döneceğim,” dedi.

“Ev mi?

“Karavana. Karavana döneceğim.”

“Öyle mi? Yine mi? Neden?”

“Ned’in bu hayatta benden başkalarına da ihtiyacı var,
Ree. Bunu sen çok iyi anlarsın. Ayrıca senin başında bir sürü
bela var ve ben bunların ortasında olmamalıyım; hele ki be-
bek varken.”

“Büyük ihtimalle benimle işleri bitti.”

“Neler olacağını bilemezsin. Ned’le beraber eve dönme-
liyim.”

Ree, Büyükanne’nin paltosunu üstünden çıkarıp kıyafet
yığınının üstüne fırlattı. Kamburlaşarak suya doğru gitti ve

kendini tamamen bıraktı. Suyun içinde nefesini tuttu, gözünü açtı ve yüzyılların cilalayıp parlaklaştırdığı kayaların temiz, puslu manzarasına kavuştu. Kulaklarında canlı damlaların mırıltısını işitti. Ebediyen akıp giden suyun mırıltılarını, şırıltılarını dinledi. Ayağa kalktığı anda soğuk rüzgâr başını sarıp sarmaladı ve Ree hemen sudan çıkıp ateşin başına gitti.

Gail, “Şimdiden daha iyi hareket ediyorsun,” dedi.

“Neremin acıdığını unuttum.”

“Giyinelim bari.”

“Onu gerçekten seviyor musun?”

“Bilmiyorum. İsmi ne zaman duysam kalbimde ke-manlar çalmıyor. Öyle bir şey değil ama Ned’i seviyorum. Ned’i fazlasıyla seviyorum.”

Ree giyinince süpürgesini kaldırdı ama ona yaslanmasına artık pek gerek yoktu. Yalpalayarak kamyonete gitti, kol-tuğa oturdu ve bir sarı, bir de mavi hap aldı. Gail tepenin zir-vesine sessizlik içinde ilerledi, vadiden çıktı, devlet ağaçla-rının arasından düz yola girdi. Şahinler yolun ilerisinde ezi-len tüylü bir şeyi almak için toplanmıştı ama kamyonet yak-laşırken ürkerek tiz çılgınlıklarla dağıldılar.

Ree, “Hoşuna gitmedi mi?” diye sordu. “Hoşuna gitme-diğini mi söyleyeceksin?”

“Gitti. Hoşuma gitti ama yeterince değil.”

Kuzeybatıdan gelen kasvetli bulutlar gökyüzünün bü-

yük kısmını griye boyamıştı. Huysuz rüzgâr ormanı sallıyor ve kopup düşen dallar bu homurtulara karışıyordu. Dönüş yolu sanki üç kat uzundu. Kükreyerek geçen bir kereste kamyonu Gail'i toprak yolun asfaltla kesiştiği noktada beklemek zorunda bıraktı. Odunların ucuna kırmızı bayraklar bağlanmıştı ve egzoz borusundan pis bir duman süzülüyordu.

Ree, "Sence Floyd'la babası bizim keresteleri satın almak ister mi? Ne dersin? Çünkü eğer satacaksak sizin almanızı tercih ederim," dedi.

"Gerçekten mi? Ciddi misin?"

Asfalttan eve giden engebeli yola çıktılar, Ree kendini camdan bakmaya zorladı. "Eğer o ağaçları satmam gerekcekse, sana ve sevdiklerine gitsinler isterim."

İki tür hapla öğleden sonra, akşam ve gece yatalak geçti. Gökyüzü karanlıktı ve rüzgâr ılık çalıyor, pencereleri ve ötedeki ufku zangırdatıyordu. Fakat Ree rüzgâra bağışıkmiş gibi kıpırdamadan yatıyordu. Oğlanlar eve erken dönmüş ve, “Yine kar tatili!” diye duyurmuşlardı ama Ree sadece homurdanmıştı. Sarı haplar da buna azımsanmayacak derecede yardım etmişti. Anlaşılan, sarı haplar acıyı güzelce dindiriyor fakat zihni açık ve aydınlık bırakıyor, maviler ise şalteri tamamen indirip mutlak ve yumuşak karanlığa gömüyordu. Burada zaman hiç de yaşanması gerekmeyen parçalar halinde geçip gidiyordu. Bazen zihninizin açık olmasını istiyordunuz. Zihin açık olduğunda içeride bir şeyler dans ediyordu. Belirli düşüncelerle çağırmaya çalıştığınız belirli hatıralar değil de, davetsiz dansçı hatıralar geliyor, dikkat çekmeye

alışıyor veya en azından arkalarında uçuşan hisler bırakıyordu. Beyazlıklar pervazda birikiyor, kar taneleri camlarını arkasında süzülüyor, sıçırıyor, uçuyordu. Ree yatağın kenarına eğilip bir mavi hap daha aldı ve geri uzanıp siyahın gelmesini bekledi.

Siyah, bir elin uzanıp omzunu birkaç kez itmesine, onu pazen geceliği ve dizine uzanan çorapları içinde kaldırmasına ve omuzlarına Büyükanne'nin paltosunu sarmasına yetecek kadar aralandı. Rüyada botları bağlamamış, bunun yerine bir kamyonet yolculuğuna çıkmıştı. Geceleyin beyaz bir tünelde gidiyorlardı, beyaz karlar ön cama vuruyor ve sileceklerin altında birikiyordu. Ree uykunun perdesinin altından bile Gözyaşı Amca'nın kokusunu alabiliyordu. Kokusu ve sesleri hemen şuracıktaydı ama Ree ağır çekimde düşündüğünden, o bacağına dokunana, tırnağı acıyan bir yarasını çizene kadar uyanık olabileceğine inanmadı. Hapların arasından sancıyı hissetti. Onun yüzünü, bacaklarının arasına sıkıştırdığı viski şişesini, paraşütçü tüfeğini ve aralarındaki kırık oturağa

kayan kısa namlulu tüfeği gördü.

Gözyaşı, “O halde biz bir şey yapalım, evlat,” dedi. “Bu bekleme işi bana göre değil. Gidelim de yaşadıkları kovayı biraz dürtelim. Bakalım neler oluyormuş.”

Ree belki bir şey söyledi, belki söylemedi. Bundan emin olamıyordu. Gözyaşı gözlerini ona dikmişti ve gözleri yanıp sönen bir yüzde yanık noktalardı. Gözyaşı başını salladı. Demek ki Ree’nin ağzından bir şeyler çıkmıştı fakat razı geldiği şeyi bir türlü yakalayamıyordu, devamlı onu şaşırtıyordu. Sonra birkaç olasılık bir araya gelip düşünceler oluşturdu ve onu korkuttu. Ree ürkerek biraz daha dikleşti. Camı aşağıya indirdi ve uyuşuk başını soğuk rüzgâra tuttu. Evler beyaz bir sürat içinde yanından geçip gidiyordu. Camı kapatarak ona döndü. “Ben az önce ne dedim?”

“Ne?”

“Az önce bir şeylere mi razı geldim?”

“Hop, ağır ol, küçük kız. Sakın zeki ayaklarına yatma. Çok geçmeden orada oluruz.”

Ree bir anda şaşkınlıkla, iki gözüyle de görebildiğini fark etti. Tek gözü sadece bir kesik gibi, anahtar deliği büyüklüğünde bir görüntü verebiliyordu, fakat bu bile manzarayı sabitleştirmeye epey yardım ediyordu. Beyaz, düşen beyaz ve zeminde biriken beyaz dışında görececek pek bir şey yoktu ya. Yol geçişlerinde Gözyaşı’nın onu götürdüğü yere dair ipuçları aradı. Ev

ve bahçe ışıkları parlak lekelerdi. Kamyonet bir köprüye çıkıp kaydığına ve tekerlekler kabarık izlerin üstünde sarsıldığında, Ree aşağıdaki suyu gördü. Su düşmekte olan kar tanelerini yiyor ve açılmış beyaz omuzlar arasında siyah bir boyunu andırıyordu. Ree bu köprü suyunu çok iyi biliyordu. Big Chinkapin Deresi'ni geçiyorlardı.

“Of, hayır,” dedi. Bu gerçekten iyi bir fikir mi?”

“Tek fikir.”

“Buster Leroy’un evine gidiyorsun, değil mi?”

“Bunu zaten söylemiştim.”

“Daha önce söylediğinde duymadım ki.”

“Şimdi duyduğun ya.” Gözyaşı viski şişesini kaldırıp onun ellerine tutuşturdu. “Bir fırt çek de canlan, evlat. Lanet olsun, günlerdir tek lokma yemeden kristal çekerek yaşıyorum ve bir bokların olmasını beklemekten sıkıldım.”

Ree genzinde ve göğsünde bir yanma hissetti, ardından şişenin kapağını kapatıp oturağa koydu. Gözyaşı kamyoneti sanki yol üç şeritliymiş fakat yine de yeterince geniş değilmiş gibi kullanıyordu. Yolun bir sağına, bir soluna, hem de hızla gidip geliyordu. Oldukları yer ile suyun dibi arasında bir yere uçabilirlermiş gibi düşünmesine yol açacak kadar dik ve uzun bir tepeden geçerlerken şişe bacağına çarptığında Ree onu açıp bir fırt daha aldı. Gözlerini yumdu ve sallandığını, kaydığını hissetti. Frenlerin çılgınlığını, vites kolunun homur-

tusunu ve Gözyaşı Amca'nın kahkahasını duydu. Gözlerini yumdu, viski ve hapa teslim oldu ve çabucak derinleşen o sığ iradeli uykuya battı. Gözleri yeniden açıldığında bir çiftlik evine gelmişlerdi. Yüzünün yaslandığı camın arkasında zıplayan bir köpek, ona dişlerini gösteriyordu ve köpük saçan ağzı ondan sadece birkaç santim uzaktaydı.

Gözyaşı, taş bir evin geniş verandasının basamaklarında oturdu, bahçe ışıkları parlaktı. Kar taneleri her yanda köpürüyordu. Köpek homurdanarak verandaya koştuğunda Gözyaşı onu karla kaplı fundalıklara doğru tekmeledi. Derken, köpek dönüp yeniden Ree'nin yüzüne atladı ve hırladı. Kırmızı tişörtlü biri kapıda durmuştu ve elinde Gözyaşı Amca'ya doğrultmadığı fakat hafifçe yukarı aşağı kaldırıp indirerek oynattığı bir tabanca vardı. Ree bunun Buster Leroy olduğunu tahmin etti. Tahmin etti... Kamyonetin tekerleklerinin taze karı ezdiğini duydu fakat gözlerini açmadı. Bir korna, bir köpek sesi, ürperici bir kahkaha duyunca da gözlerini açmadı; ta ki hareket sonlanıncaya ve farların önünde iki kadın ve bir adamın Gözyaşıyla bir şeyler konuştuğunu duyuncaya kadar. Kar taneleri far ışıklarının önünde uçuşuyor, şimdi tıpkı ön cama çarpan yaz böcekleri gibi sesler çıkarak daha küçük kar taneleriyle beraber yanlamasına uçuyordu.

Adam ışıktaki gülüyor ve abartılı el kol hareketleri yapıyordu. İki kadın ceketlerini saçlarının üstüne çekmiş ve bir-

birlerine sokulmuştu. Burası bir benzin istasyonunun, BB Otobanı ile Heaney Kavşağı'nın kesişiminde bulunan ve aynı zamanda rehinci ve süpermarket olan benzincinin otoparkıydı. Ree uykuya daldı, sonra kalkıp camı sertçe indirdi. İki kadın yüzüne yakından bakmak istemişti. Ree kendisine en yakın duranı tanıyordu. Ufak tefek olmasına karşın muazzam şarkı söyleyen Langanlardan Kitty Thurtell'dı bu. "Ah, zavallı yaralı çocuk. O Hawkfall hatunları seni gerçekten de patates çuvalına çevirmiş, değil mi?" dedi.

"Öyle hissediyorum."

"Öyle de görünüyor."

Diğer kadın daha iyi bakabilmek için kamyonete eğildiğinde, Ree onun Dollylerden Bawbeeli Jean Dolly olduğunu fark etti. Jean camları buğulanmış büyük gözlüklerini indirdi, Ree'nin dağılmış yanağını ve şiş dudağını inceledi. Başını iki yana salladı, sonra doğruldu. "O domuz karılar bir keresinde lanet pençelerini bana da geçirmişti. Tırsak olduklarından tıpkı ona yaptıkları gibi bana da topluca saldırmışlardı."

Kitty, Jean'in kolunu kavrayıp çekti. "Bunları böyle ortalık yerde söyleme sakın, anladın mı?"

"Ortalık yerde söylemek icap etti."

"Nerede, ne söylediğine dikkat et, güzelim."

"Doğruları istediğim yerde söylerim."

“Söz konusu onlar olduğunda doğruları fısıldamalısın.”

Kadınlar rüzgâra arkalarını verip gerideki benzin istasyonuna yürümeye koyuldu. Ree camı kapattı ve başını soğuk cama yaslayıp çabucak uykuya daldı. Siyahın içinde vızıldayan soluk bilinç kırıntılarıyla bölünen bir karanlığa gömüldü. Gözkapakları ağır ağır açıldığında, bir tür bulutun içindeydi. Bu, zemine çökmüş, gür ve bezgin bir buluttu. Camlar donmuş ve kaplanmıştı. Camların arkasında sis çökmüştü. Buz ve sisin arasında kırmızı ve yeşil ışıklar vardı ve Ree tırnağıyla bir anahatar deliği kazıdığına, beton tuğla bir binanın kapısında asılı bir bira tabelası gördü. Burası bu tabela haricinde çıplak, penceresiz ve isimsiz bir bardı. Ree buranın Ronnie Vaughn’un mekânı olduğunu biliyordu ve muhtemelen doğru düzgün bir ismi vardı fakat şimdi bir türlü aklına gelmiyordu. Otoparkta beş-altı araç kamyonetin yanında park etmişti.

Ree titreyerek ve burnunu çekerek viski şişesine uzandı. Viskiye içti ve geçirdi, sonra kapıyı iterek açtı ve uçuşan havaya çıktı. Büyükanne’nin paltosunu pazen geceliğinin üstüne attı ve bağcıkları açık botlarını sürüyerek bara yürüdü. İçeri girdiğinde kırmızı gözlü sekiz-on adam dönüp ona baktı. Tam da katlanamadığı tarzda hantal bir müzik sesi, müzik kutusundan yayılıyor ve ötede çakırkeyif iki kadın ıslak botlarıyla dans ediyordu. Gözyaşı barın diğer ucundan baktı, Ree’yi gördü ve ona işaret ederek barmene, “İşte geldi,” dedi.

“O kadar da berbat görünmüyor, dostum.”

“Vücudunu görebilseydin anlardın.”

Ree uyku sersemi, çocuksu yüzüyle, açılarak küçük pazen geceliğini ve yaralı bacaklarını sergileyen paltosuyla orada öylece duruyordu.

“Bu kızın burada olmaması gerek, Gözyaşı,” dedi barman. “Üç dakikaya kalmaz, bu sarhoş dingillerden teki onu gözüne kestirir...”

Ağır, bayat havalı sıcak oda Ree’yi sersemletiyordu. İçerideki hava sayısız kez solunmuş, zincirleme sigara içen ayyaşların dudaklarında büzüşmüş ve kokuşmuştu. Ree plastik sandalyeye oturmaya yeltendi fakat mekân, kokular, ışık ve müzik onu alt etti. Oturmak yerine dönerek sendeledi ve yeniden dışarı çıkarıldı. Rüzgâr tenini acıtıyordu. Ree kamyonette oturdu, cama yaslanarak gözlerini yumdu.

Kısa bir süre sonra kamyonetin motoru çalıştı ve Gözyaşı, “Kahretsin, evlat,” dedi. “Yüzün gözün dağılmış haldeyken bile içeriden seninle evlenecek üç herif bulabilirdim. İlgilenir misin?”

“Galiba kusacağım.”

“Ben de aynını dedim zaten.”

“Gerçekten... kusacağım.”

Gözyaşı, biriken karın altına gizlenmiş yolda kaygısız bir hızla ilerlemeye koyuldu. Ree’ye dönerek, “O zaman

lanet olası camı açıp kus. Yapabildiğin kadar yap bari,” dedi.

Ree başını soğuk havaya çıkardı ve midesinde lapaya dönmüş eski yemekleri kar kütlelerine doğru kustu. Fakat rüzgâr ağzından çıkan lapayı kamyonetin yan tarafına savurdu ve kusmuk parçaları çamurluğa yapıştı. Ree yanakları uyuşana ve gözlerinden süzülen yaşlar kirpiklerinde kalınlaşana kadar öylece durdu. Sonra başını içeri sokup camı kapattı. Başını cama yasladı ve gözlerini yumdu. “Evlenmek gibi bir niyetim yok.”

Gözyaşı yumuşak beyaz yolun ortasında frene basarak kamyoneti aniden durdurdu. Başparmaklarıyla direksiyonda kısa bir ritim tutarken dikiz aynasına baktı. Aynadan arkadaki bira levhasının ışıklarına bakarak parmaklarıyla ritim tutarken, “Söylediği bir şey hoşuma gitmedi,” dedi.

Gözyaşı yolda ters yöne dönüp gaza basarken kamyonet bir çığlık savurdu. Geri giderken kendi teker izlerini tuturmaya çalıştı ama yol boyunca savruldu. Bar otoparkına dönerken virajı süratli aldı, sonra kamyoneti durdurdu ve indi. Kapıyı da açık bıraktı. Bagajdan bir balta kaptı, ardından kar kitlelerinin arasından otoparkta duran araçlara doğru gitti. Bütün bu araçlar karla kaplanmıştı ve Gözyaşı iki kamyoneti geçip büyük bir Sedan’a ulaştı. Camı biraz silip arabanın içine baktı fakat emin olamadı. Sonra kaportaya uzandı ve kollarıyla karı yana itti, ön taraf tamamen temizleninceye kadar da devam etti. Sonra geriledi, ızgara ve kaporta süsünü inceledi, ardından baltayı kaldırdı

ve ön cama indirip bir şangırtı eşliğinde camda bir delik açtı. Kar ağırlaşp parçalanen camların arasından içeri battı. Gözyaşı ön cama yeniden vurarak karın iyice içeri girmesine neden oldu, sonra doğallıkla kamyonete döndü, baltayı bir pat sesiyle attı. Direksiyonun arkasına geçti. “Nonoş. Nonoş gibi konuşuyordu.”

Ree barın kapısının açıldığını, ardından üç adamın kara çıktığını gördü. Gözyaşı uzaklaşırken onlara baktı. Belki kamyonete bira bardaklarını veya başka bir şey atarlar diye düşündü fakat bu adamlar ne bir şey yaptı ne de duyulmasını istemeycekleri türden sözler haykırdı. Ree arkaya döndü ve gözden kayboluncaya dek onları izledi. Sonra önüne döndü, şişeyi açtı ve hızlıca bir fırt çekti.

“Eve gidebilir miyiz? Burası acayip soğuk dostum.”

“Victoria’nın sana verdiği haplar böyle çok uzun süre kafam iyi gezdiğimde dağ tepesinde beni uyutan tek şeydi.”

“Yanımda yoklar.”

“Kafam bir milyonken ölsem uyuyamam. Viski işe yarar ama sabretmek gerek.”

“Evde birkaç hap kalmıştı.”

Kar yağışı neredeyse dinmişti ama rüzgâr halen sert esiyordu. On dakika içinde yanlarından üç araç geçti ve Ree vadinin ötesinde anayolda ilerleyen kar küreme aracının sarı ışıklarını gördü. Gözyaşı bildik yollardan saptı, Ree’nin daha

önce hiç görmediği küçük ağaçlık yollara çıktı, tümseklerden sallanarak geçip virajları döndü. Her yerde sadece kamyonetin izi vardı. En sonunda eğimli kaya sütunları arasındaki düz beyaz araziye döndü, sütunların birkaç metre ötesinde durdu. Bu, birilerinin çiftliğinin arka tarafında, terk edilmiş bir aile mezarlığıydı ve karla kaplı mezar taşları sert ışıklarla aydınlanıyordu.

Gözyaşı, “Sevilen yerler vardır,” dedi.

Mezar taşları zamanla grimsiye dönüşen ve soğuk havada çatlayan o eski taşlardandı. Keskin açılarla çatlamış veya düşerek, yılların savurduğu parçalara ayrılmıştı. Düşenler, hâlâ ayakta olanlardan fazlaydı. Ree kamyonetten inip Gözyaşı’nın mezarlar arasında kıvrılan ayak izlerini takip etti. Geçen yıllar mezar taşlarının üzerindeki isimlerin bazılarını tamamen silmemişti ve Ree koca harflerle yazılı Dolly soyadını öyle çok gördü ki tüyleri ürperdi.

“Hangi cehenneme gidiyoruz?”

Gözyaşı aniden yön değiştirdi. Bir yana, sonra diğer yana paldır küldür ilerledi, Ree de gevşek adımlarla bir sarhoş gibi onu takip etti. Gözyaşı durdu, elini kulağına götürdü ve şöyle dedi: “Burası... burasının neresi olduğunu söylememeliyim.”

“Ne yapıyoruz?”

“Düzleşmemiş tümsek arıyoruz.” Mezarı tararken sert nefesi ağaç tepelerine kadar yükseliyordu. Bir mezar taşının

yanına diz çökerek bir sigara yaktı, sonra da dumanı en yakın taşa doğru üfledi. Taşa vurdu, parmaklarını silinmemiş harflerin üstünde kaydırды. “Burası terk edilmiş, eski bir yer. O yüzden en sevilen yerlerden.”

“Yani...”

“Halloldu, evlat.”

Ree geriye doğru sendeledi, Gözyaşı’nın parmakları taşın üstündeki harfleri şefkatle takip ederken onu izledi. Arkasını döndü ve kamyonete veya daha uzak bir yere koşmak için büyük bir istek duydu, fakat bağcıkları açık olan botları ayaklarından kayıp uçtu. Ree’nin ıslak çoraplarıyla sakinleşmesi ve karda botlarını araması gerekti. Botlarını kamyonete taşıdı, içeri girdi, bağcıklarını güzelce bağlayarak küçük kurdeleler yaptı. Dimdik ve kaskatı oturdu, viskiyi alıp içti.

Gözyaşı kamyonete geldiğinde, “Bu akşam gelmek yanılttı,” dedi. “Kar var.”

“Hem de her yerde.”

Gözyaşı kamyoneti mezarlıktan çıkardı, geldikleri yöne doğru gitmeye koyuldu. Yol buz parçalarıyla ve kırılmış dallarla doluydu. Kar durmuştu ve gökyüzünün yarısı ilkbahar sularının rengine bürünmüştü. Ree ısılt ısılt parlayan yıldızlara baktı. Öyle yalın ve berraklardı ki, onların ne anlam ifade ettiğini, ilkbahar sularındaki kayalarla aynı anlamı ifade edip etmediğini düşündü.

“Saplanırsak kamyoneti itebilir misin?”

“O kadarını yapamam.”

“Ama ben itersem sürebilirsin.”

“Hayatımda bir kere bile arabam olmadı, dostum.”

“Zaten canım itmek istemiyor.”

Vadideki anayola ulaşıp kar küreme aracını yavaşça takip etmeye başladılar. Araç parlak sarı ışıklar yayıyor ve sabanı yolu sıyırırken bir ejderhanın çığlıklarını çıkarıyordu. Sabandan beyaz bir kürk fırlıyor, dönen tanelerden yoğun bir kar bulutu oluşup zemine düşüyor ve püskürüyordu. Gözyaşı silecekleri açtı, ardından kar küreme aracının arkasına takıldı. Gözkapakları sürekli ağırlaşp kapanıyor, derken birden açılıyor, sonra yine kapanıyordu. Gözleri kapandığında kamyonet yolun ortasında ilerliyordu. Kar küreme aracı gitgide uzaklaşıyordu. Gözyaşı’nın gözleri tam kapanacakken kamyonetin arkasından çıkan bir çift ışık hızla geçip gitti. Gözyaşı dikiz aynasına baktı ama durmadı. Bir siren kısaca çaldı. Gözyaşı kamyoneti kenara çekti, camını indirerek silecekleri kapattı.

Ree boynunu uzatarak arka pencereden bakmaya çalıştı. Çakan ışıklar ve kamyonetin içine sertçe vuran farlar gözünü alıyordu. Elini gözlerine siper ederek gözlerini kıstı. Baskin yeşil polis paltosu ve geniş kenarlı resmi şapkasıyla bu tarafa doğru geliyordu. Gözyaşı’nın tarafına yaklaşıırken yarım

metre ötede durup, “Motoru kapat,” dedi.

“Yok ya.”

“Motoru kapat ve ellerini görebileceğim bir yere koyarak araçtan in.”

Gözyaşı başını kıpırdatmadan sadece gözlerini kaydırarak dikiz aynasından Baskin’i süzdü. Sağ eli yavaşça tüfeğe gitti. “Hayır,” dedi. “Bu gece boktan emirlerini dinlemeyeceğim.”

Ree, Gözyaşı’nın elinin yavaşça tüfeğe yaklaşmasını izlerken, her nasılsa aniden vücudunun içinde bir terleme hissetti ve bu terleme bir anda boğazına sıçradı. Baskin’in tabanca kılıfına uzandığını ve kamyonetin yanma iyice yanıştığını gördü. Ree, amcasıyla arasında duran kesik namlulu çifteye bakıp ürperdi.

Işıkların ve fırıl fırıl dönen renklerin içinde Baskin geniş kenarlı şapka takmış bir gölgeden ibaretti. “İn aşağı, Gözyaşı,” dedi. “Hemen in!”

“Jessup’u kime söyledin, ha?” diye sordu Gözyaşı. “Şerefsiz herif, kime söyledin?”

Birkaç saniye boyunca Baskin sessizce durdu; iki büküm olmuş, küçülmüştü sanki. Ardından tabancasını kılıfından çıkardı.

Ree parmaklarını çifteye kaydırırken düşündü. *Ebediyen sana musallat olan beklenmedik olaylar işte böyle başlar.*

“Sana... yasalar namına kahrolasica bir emir verdim. Ya-

salar namına kahrolasınca bir emir.”

Gözyaşı melodik kahkahaya benzer bir ses çıkardı, sonra tüfeği kucağına çekiverdi. Tetik parmağını kıvırdı. Dikiz aynasında Baskin’le göz göze geldi. Aynaya dimdik baktı, tırnağını tüfeğin üstündeki katlanır dipçiğe art arda hafifçe vurdu. *Tıp, tıp, tıp...* Ardından, “Zamanımız geldi mi dersin?” dedi.

Gözyaşı ayağını frenden çekti, kazınmış yola sakince döndü ve eve dönmeye koyuldu. Ree, Baskin’e baktığında, tabancalı elini yanına sarkıtmış, yolun gerisinde yalnız başına durduğunu gördü. Derken, Baskin kuvvetli rüzgârda kazınmış karın üstünde tek dizinin üstüne çöktü, başını eğdi, şapkası başından düştü ama rüzgâra kapılıp uçmadan önce onu yakalamayı becerdi.

Oğlanlar, Anne'nin çakmak çakmak kara gözlerini ve canlı kahkahasını, zihninin yekpare ve derli toplu olduğu zamanları hiç bilmiyordu. Onlar kendilerini bildi bileli Anne en fazla mutfağa kadar yürürdü ve hiç dans etmezdi. Sabah olunca Ree akşamdan kalmalığını dizginledi, gergin günün hüzünlü angaryalarına koşarken bu ruh halini korudu ve bir saati aşkın süre boyunca antredeki gömme dolabın önünde diz çöküp içinden unutulmuş aile eşyalarıyla dolu tozlu, eski püskü kutular çıkardı. Eline geçeni attı, sonra içinde fotoğraflar olan sarı bir zarf buldu. Fotoğrafları yere serdi, oğlanlar fotoğrafların üstüne eğilip hepsine yakından baktı, Anne'nin eskiden kalma karelerinin birinden diğerine geçti. Siyah beyaz renklerde Anne, çizgili eteği Baba'nın kollarında salınır-

ken uçuşuyordu. Üstü bira şişeleri ve sigara izmaritleriyle dolu bir masanın yanında Baba'nın kucağına oturmuştu, başının üstüne kaldırdığı dolu bir likör bardağıyla mutfakta parmak uçlarında dönüyordu. Sonra rengârenk Anne, Jack Amca'nın düğünlerinden birinde çiçeklerden taç takmış, bazen kırmızı, mavi veya yeşil bir elbise, bazen de kilise ayak-kabıları kadar parlak, siyah ve daracık paltosu içinde dışarı çıkmak için süslenirken baş döndürücü görünüyordu. Dudakları daima boyalı, parlak ve gülümsüyordu.

Ree, "Eskiden çok farklıydı," dedi.

Harold, "Güzelmiş," dedi. "Çok güzelmiş."

"Hâlâ güzel."

"O zamanki kadar değil."

"Ve yanındaki bütün erkekler de babam."

Sonny, "Öyle mi?" diye sordu. Bu o mu? Babamın saçları öyle miymiş?"

"Evet. Gittiği zaman saçının büyük kısmı döküldü. Sen hatırlamazsın."

"Doğru. Onun saçlı halini hatırlamıyorum."

Ree'nin o günkü işi, evi düzenlemeye başlamak, dolapları ayıklamak, kenarı köşeyi temizlemek, unutulmuş kutuları ve torbaları gün yüzüne çıkarmak ve eski eşyalardan hangisinin duracağına, hangisinin bahçede çöp gibi yakılacağına karar vermektir. Bromontlar neredeyse yüz yıl bu evde yaşa-

mişti ve kıyıda köşede insanın karşısına çıkan eski kutuların bazıları bir sürü zımbırtıdan oluşan derli toplu yığınlar halindeydi. Ree'nin okumak için açtığı kâğıtların çoğu parmaklarının arasında pudra misali dağılıyordu. Farelerin kemirip yırtık pırtık ettiği mor kadifeden bir mücevher kutusu vardı ve Ree onu açtığında içinde birkaç misket, bir yüksük ve Bernadette Teyze'ye üçüncü sınıfta pastel boyadan kocaman harflerle yazılmış bir Sevgililer Günü kartı buldu. Hayatında bir kere bile görmesine fırsat kalmadan ölen akrabalarının ayaklarının şeklini alarak buruşmuş topuksuz ayakkabılar buldu. Eğri ağızlı, kocaman, kararmış bir bıçak. Sararmış kâğıtlar, tüfek mermisi kovanları ve hayal bile edemeyeceği kitlitleri açan bir avuç dolusu anahtarla dolu narin beyaz bir çanak. Tepelerinden siperliklerine kadar yırtılmış hasır şapkalar.

“Bunu çöp tenekesine götürüp ateş yakın. Sonra geri dönün, daha bitmedi.”

Basamakların altında bir sürü eski alet, baltalar, testere-ler, tığlar, çekiç sapları, çok eskiden kalma kare kafalı dört köşe çiviler, metal cıvatalar, eğri büğrü matkap uçları buldu. Kapakların içinde kurşunkalemle Anne'nin isminin yazdığı ders kitapları, kenarı ve dibi çatlamış porselen bir levazımlık, kapağında *Howdy Doody!* ve kırmızı ojeyle minik harflerle Jack yazan paslanmış bir beslenme çantası vardı.

Anne sallanan koltuğunda oturuyordu. Ree, “Eşyaların-

dan hangileri hâlâ sana oluyor?” diye sordu.

“Bu ayakkabılar oluyor.”

“Yani dolabında demek istiyorum.”

“Bazıları hiç olmadı zaten.”

Anne’nin dolabında kendi kıyafetlerinin yanı sıra Büyükanne ve Bernadette’in arkada bıraktıklarından oluşan devasa bir yığın da duruyordu. Anne ve Büyükanne’de, ailede bir gün biri tarafından giyilmesi veya gelecekte başka bir işe yaraması mümkün olabilecek her şeyi tutma huyu vardı. Büyükanne son yıllarında pasaklı ve şişman bir kadın olmuştu, Bernadette ufak tefek ve sıska, Anne ise uzun boylu ve incedi. Birine olan asla diğerine olmazdı, fakat dolap yine de “bir gün belki” kıyafetleriyle tıka basa doldurulmuş ve öyle de kalmıştı. Beyaz giysilerin çoğu askılıkların üstünde sarılaşmıştı. Toz, elbise ve gömleklerin omuzlarında pislik tortuları oluşturmuştu.

Ree, oğlanları Anne’nin odasına çağırdığında ikisi de koşarak yanında bitti. Bahçede kıvılcımlar saçan kocaman bir ateş yakmışlardı ve Bromont çöpleriyle onu bir güzel harlamışlardı. Paslı varilin dışına doğru erimiş bir yığın taşıyordu. Kuşlar, taşan sıcak havanın tepesindeki rahat dallarında siyah gölgelerdi. Kül parçaları camın ardından uçtu ve kara gri noktalar serpiştirdi. Ree, “Kollarınızı açın da,” dedi, “şu çöpleri yığayım.”

Sonra ara verdi ve pencerenin yanında durup oğlanların eski aile eşyalarını ateşe atmasını izledi. Derenin diğer yanında Sonya, başlıklı bir paltoyla bahçesine çıkmış ve yapraksız ceviz ağacının altındaki taş banka oturmuştu. Dışarı çok sıcak olmuştu, oğlanlar alevlerden sakınmak için kenara çekildi. Sonya el salladı, Harold da ona el salladı. Çöp varilinden dumanlar çıkıyor, vadi boyunca pis kokular yayıyordu. Oğlanlar varildeki ateşe elbiselerin eteklerini tutuyor, alev alıncaya kadar duruyor, sonra alevler kumaş boyunca bel, gövde ve boyun kısımlarına tırmanıyor, derken oğlanlar son saniyede, alevler parmaklarına değmeden hemen önce elbiseleri varile bırakıyordu. Sonya el sallayıp durdu; ta ki Sonny en sonunda onu görüp de el sallayana kadar. Küçük elbise parçaları çöp varilindeki sıcaktan havaya yükseldi, son dikişlerine kadar yanarken kenarları kısaca parladı. Ardından küle dönüp gökyüzünün rengine karıştı ve rüzgâr yönünde gözden kaybolup gitti.

Karanlık basınca geldiler ve üç kez kapıyı yumrukladılar. Evin içi yumruk seslerinin gürültü patırtısıyla dolarken kapı sallandı. Ree pencereden bakınca farklı renklerde uzun paltolar ve lastik botlar giymiş, birbirine benzeyen iriyarı, yapılı üç kadın gördü. Güzel tüfeğini kapıp kapıyı açtı. Çiftiyi Bayan Güm'ün, yani Merab'ın karnına dayadı fakat bir şey söylemedi. Tüfek sanki bir şimşek topuydu ve titriyordu. Kız kardeşlerden hiçbiri ürkmedi, gerilemedi ve de ifadesini değiştirmede.

Merab, “Gel bizimle, evlat,” dedi. “Sorununu çözeceğiz.” Elleri paltosunun ceplerindeydi. Saçlarını rüzgârda azıcık bile kıpırdamayan kabarık beyaz bir topuz yapmıştı. “İndir elindeki aşığıya. Biraz akıllı davran.”

“Şu anda içimden kokuşmuş bağırsaklarında *kocaman*,

pis bir delik açmak geçiyor.”

“Biliyorum. Sen bir Dolly’sin. Ama bunu yapmayacaksın. O çiftiyi indirecek, benimle ve kardeşlerimle geleceksin.”

“Sence ben deli miyim? Bunu yapmak için deli olmam gerek!”

“Seni babanın kemiklerine götüreceğiz, evlat. Yerini biliyoruz.”

Kız kardeşleri, Merab’ın daha yumuşak versiyonlarıydı. Biri daha kısa olan gri saçlarını geriye yatırmıştı. Kaskatı ve dimdik duruyordu, yanakları gülkurusu rengindeydi. Diğer rüzgârda salınan boya sarısı saçlarını gevşekçe toplamıştı ve parmaklarında bir sürü yüzük vardı. Yüzleri yulaf rengindeydi ve omuzlarını düşürmüş, ablalarının iki yanında hazır askerler olarak bekliyorlardı.

Sarışın olan, “Bu teklifi tekrarlamayacağız,” dedi.

“Bana tekme attın.”

“Yüzüne değil.”

“Biri yüzüme attı.”

“Bir ara her şey karıştı.”

Merab ellerini çırparak, “Yeter!” dedi. “Haydi, bizimle gel, hava soğuk. Bizim hakkımızda edilen laflara artık bir son vermek gerek.”

“Hakkınızda bir şey söylemedim ben.”

“Biliyoruz. Ama geri kalan herkes söyledi.”

Ree çifteyi dikleştirip indirdi. Dili, dişlerinin arasındaki pıhtılaşmış boşluklarda gezindi. Oğlanların kapıya gelip arkasında durduğunu duydu. “Eve girin. Ortalıkta gezinmeyin.” Çifteyi öne doğru uzatarak, “Bu da benimle geliyor,” dedi.

“Hayır, onu getiremezsin. Babanın kemiklerini istiyor-
san, onu bırakıp geleceksin.”

Ree’nin kafasında davetsiz bir melodi, muğlak bir sersemleme hissi belirdi ama o keman sesini keskin bir düşünceyle susturup dengede durmak için ayaklarını araladı. Çifteyi kapının arkasındaki köşeye yasladı, Büyükanne’nin paltosunu askıdan çıkardı ve kadınların önünden veranda basamaklarını indi. Kız kardeşler tıpkı gardiyanlar gibi arkasından yürüyordu. Araba mat boyalı ve çatısı ağır bir buz tabakasıyla kaplı, dört kapılı bir Sedan’dı. En sessiz kız kardeş cebinden çuval bezinden bir torba çıkarıp sallayıp açtı, sonra da Ree’ye uzattı. “Seni nereye götürdüğümüzü bilmemen gerekiyor. Bunu başına geçir. Temiz. Altından bakmaya da çalışma.”

“Beni vurmaya mı hazırlanıyorsunuz?”

“Bir saniye düşünürsen, isteseydik bunu çoktan yapmış olacağımızı bilirdin.”

Merab, “Arkada Tilly’yle beraber otur,” dedi.

Tilly sarışın olandı. Ree koltuğa geçerek çuvalı kafasına geçirdi. Tilly uzanıp çuvalı iyice çekti ve Ree’yi deliksiz bir

karanlığa gömdü. Çuvalın içi bayat yulaf ve güneş yanığı kokuyor, araba tümseklerden geçerken çuval Ree'nin yüzüne batıyordu. Arabanın büyük bir motoru vardı. Bazı çukurlardan sıçıyor, bazılarını ise devasa vücuduyla cezalandırıyordu. Çuval biraz aralandığında Ree daha iyi nefes alabildi ve bir parça ışık gördü. Kız kardeşlerin kokusunu içine çekti; hayvan merhemi, etsuyu, hasır ve ıslak tüy karışımı ezici bir kokuydu bu. Virajlarda arabanın arkası savruluyor, patinaj yapıyordu.

Merab, "Lanet olsun. Şu frenlere abanmayı kes, sadece hafifçe bas," dedi.

"Hafifçe basmak istemiyorum. Âdetim değil."

"Karda frene abanılmaz."

"Senin arabana bindiğimizde hafifçe basarsın. Ben *kendi* arabamı *aynen* böyle kullanırım."

"Bu yollar sandığından daha kaygan."

"Bak, takla falan atarsam o zaman beni paylarsın. Şimdi konuyu kapat."

Ree nerede olduklarını tahmin etmeye çalıştı. Bu, taşlık yoldan nereye döndüklerine bağlıydı; okulun oradan mı dönmüşlerdi? Yoksa daha yakın bir yerden mi? Bir yol Bawbee'ye, diğeri Gullet Gölü'ne çıkıyordu. Tabii okuldan *sonra* döndülerse iş değişirdi. Dönüşler öyle hızlı oluyordu ki tahmin etmek imkânsızdı ve Ree kavşak ihtimalleri ve kafa karıştırıcı belkilerin içinde hepten kaybolmuştu.

Tilly, "Hızlansan artık?" dedi. "Eve yetişip programı

izlemek istiyorum.”

Çuvalın içinde Ree kendi nefesinin aromasını ve kendi öğürtülerinin sesini tanımaya başlamıştı. Kendisi demek olan tiz nefesler ve kokuları. Kulaklarında kendi canlı gürültüsü vardı ve kokusu fena değildi.

“Komik olan program mı?”

“Bence hiç komik değil.”

“O zaman hangi programdan bahsediyorsun?”

“Senin komik dediğin. Sadece ben onun o kadar da komik olduğunu düşünmüyorum. Sevdiğim kısmı bodrum katında yaşayan kukla.”

“Testere için mazot getirdin mi?”

“Mazotu var. Evde baktım.”

Zıplamalar sertleşti. Tekerlekler engebeli bir yolda, bir arazide, bir patikada, bir nehir yatağının taşlı toprağında homurdanarak ilerledi. Daha yüksek zıplamalarda Ree ve Tilly birbirine çarpıyordu.

Araba yavaşlayıp durduğunda Merab, “Kapıyı açın,” dedi.

“Kapı mandalını geri takayım mı? Yoksa giderken mi takarız?”

“Giderken takarız.”

Kapının ardında araba daha yavaş ilerliyordu. Demek ki tekerlekler şimdi yola benzer bir şeyin üstünde ilerliyordu.

Sonra birbirinin aynı bir dizi ritmik sarsılma oldu ve Ree bir mısır tarlasında yanlamasına ilerlediklerini tahmin etti. Kuru mısır saplarının ezilmesine benzer bir ses daha geldi.

“Patika nerede?”

“Şu ağaçların orada.”

“Oraya park et.”

Tilly, Ree’nin kolunu kavradı ve iterek arabadan indirdi. Hava soğuktu ve insanın yüzüne vuruyordu. Çuval titredi. Üstü çığırdayan ince bir buz tabakasına dönmüş kar, ayaklarının altında gürültüyle eziliyordu. Uzaklarda bir yerde bir tren kavşağı yaklaştı ve uyarı düdüğü çınladı. Bagaj zıplayıp açıldı, içinden bir şeyler alındı. Ree gururlu bir ifadeyle dikleşti çünkü az sonra en kötüsü başına gelebilir, Tanrıların Yumruğu’nun huzuruna çıkabilirdi ve güçsüzleri hiçbir Tanrı sevmezdi.

Merab, “Bu çuvalı başından çıkardığımda nerede olduğunı anlayabilirsin. Anlayacağını sanmıyorum ama *eğer* anlarsan hemen unutacaksın. Anladın mı? Burasının neresi olduğunu tahmin etmeye veya biliyorsan da asla geri gelmeye çalışma. Buna izin verilmeyecek.” Çuval hızla başından çekilip çıkarıldı ve arka koltuğa atıldı. Tilly bir baltayı omzuna attı, diğer kız kardeşi küçük bir elektrikli testere aldı. Merab’ın elinde uzun bir ışık yayan bir el feneri vardı. “Oraya ulaşmak için biraz daha yürümemiz gerek. Beni takip et.”

Bir arazi, bir ağaçlık, ormanın derinliklerine uzanan bir-

kaç pati izinin olduğu küçük bir patika. Tombul, cilalı bir ay ve gümüşü bir manzara. Merab ışık huzmesini takip ederek onları yaralı bir araziden, ardından kayalık bayırıyla karman çorman bir tepecikten ağır adımlarla geçirdi ve bir vadiye indirdi. Rüzgârın devirdiği ağaçların engeller koyduğu sarsak bir patikadan buz tutmuş bir gölete ilerlediler. Kütükler ve dallar kaymalarına neden oluyor, uğulduyor, küfrediyor ve homurdanıyordu; fakat kısa süre sonra geride kaldılar ve kadınlar öfleye pöfleye durup buz tutmuş gölete baktılar.

Merab, “İşte orada evlat,” dedi. “Şu uzun genç söğütü görüyor musun? Baban bir motor bloğuna bağlanmış halde suyun dibinde duruyor.”

Sarkan söğütleri ve mat buzdan yüzeyiyle gölet, gümüşü ışıktaki bir anda yüreği burkan bir manzaraya dönüştü. Kamışları ve sığlarda bir şeyler yiyen küçük balıklarıyla, Baba için yaşayan bir mezara dönüşmüştü. Burnunu çekerken içinden göletin karlı kıyısına diz çökmek geçen Ree, uzun genç söğüte doğru ilerlemeye başladı. Karda kaydı, kalktı, adım attı, yeniden kaydı. Kız kardeşler söğütün yakınına kadar göletin kıyısında onu takip etti.

Merab, “Işığın tutuyorum, buzunu açmak için şu baltayı kullan,” dedi.

“Sonra?”

“Derinde değil. Su derinleşmiyor.”

Ree buza ayağını vurduğunda çatladı ama yarılmadı. Bir adım daha attı, sonra bir adım daha... Ardından dönüp baltayı aldı. Söğütün yanında durdu, baltayı kaldırdı ve bütün duygularını gölete indirdiği darbelere yansıttı. Bunlar ıstıraplı darbelerdi; buz parçalanıp kara su etrafa sıçrarken çamurlu homurtular çıkaran darbeler. Eskiden buzun olduğu ve şimdi özgür kalan suyun taşıdığı yere ışık vurdu.

“Tam orada, evlat. Neredeyse ayağının altında.”

“Görmüyorum.”

“Görmek için uzanıp onu çekmen gerek. Suda süzülüyor ama ağır olmasa gerek.”

Ree, Büyükanne'nin paltosunu çıkarıp Tilly'ye doğru fırlattı. Dizlerine çöktü ve buzdaki açıklığa yaklaştı. Kolunu gölete soktuğunda soğuk yüzünden bir çığlık savurdu, sonra elini sağa sola hareket ettirmeye başladı. Eli anında kaskatı oldu, uyuştı ve hareketi kesti; böylece elini sudan çekip diğerini soktu.

“Elini dümdüz ilerlet. Öyle yana doğru değil.”

Ree bir şey, bir kumaş parçası hissetti ve sertçe çekti. Işık güçsüzdü ama ana nokta parlaktı. Ree bu gömleği tanıyordu. Kolları omuzlarından kesilmiş, yeşil ekoseli pazen bir gömlek. İçinde uzun beyaz kolları olan bir içlik. İçlik, elinin altında çamur, yosun veya ikisinin karışımı bir şeye benziyordu. Ree bir kulak görene kadar çekti, ardından başını çevirip söğüte

doğru kustu. Kusarken kumaşı tutmayı bırakmadı.

“Elektrikli testereyi al.”

“Ne?”

“Ellerini nasıl keseceksin? Onun kim olduğunu ellerinden anlayabilirler.”

“Ah, hayır, kahretsin. Hayır.”

“Testereyi al, al şunu.”

“Hayır, hayır.”

Sessiz kız kardeş ışığı tuttu. Merab uzunca ve gürültüyle iç geçirdi. Sonra da testereyi çekerek buzda ilerledi ve Ree’nin yanına diz çöktü. “Onun baban olduğunu unut. O artık sadece adamın biri.”

Tilly, “Yüzüne bakma,” dedi.

Merab, “Tanrım, kahretsin. Sana kalsa bütün gece burada kalırız.” Testerenin ipini çekerek çalıştırdı ve gömleğe doğru eğildi. “Kolunu düz tut, evlat. Ben keseceğim.”

Testere dumanlar saçarak zangırdamaya başladı. Dumanlar buza korku parçaları saldı ve zangırtılar geceyi doldurdu. Et ve ıslak kemik parçaları yüzüne sıçrayınca Ree gözlerini kapattı, gözkapaklarında pıtırtilar hissetti. Baba’nın bedeni elinden kopup battı fakat Ree onun bileğini tutuyordu. Döndü ve onu kız kardeşlerin oraya doğru fırlattı.

Merab, “Neden bıraktın?” dedi. “İki eli de alman gerek çünkü hapisten kurtulmak için birini kendi kesti sanacaklar. O numaradan *haberdarlar*. Şimdi elini geri sok, çabuk ol. Ve te-

nine dikkat et. Senin parmak izlerin kalıyor. Yani senin kanıtın.”

Ree uzanırken buz çöküverdi ve Ree gölete düştü. Bacaklarının Baba’ya dokunduğunu hissetti, suda döndü ve başından çekerek onu çıkardı. Babasının derisi yumurta turşusu gibiydi. Ree diğer eli buldu ve onu testereye doğru çekti. Bedeni sanki kaybolmuştu, boynundan aşağısını hissedemiyordu ve zihnine bir parlaklık yayılmıştı. Şimdi gökkuşağı rengindeki kuşların şakıdığı ve hindistancevizlerinin bolca sıcak kuma düştüğü ırak, sakin bir kıyıdaıdı. Duman ve zangırtılar, kopan diğer el, arabaya dönüş bir bulanıklık içinde geçti. Kız kardeşler, Ree’nin ıslak kıyafetlerini üstünden çıkardı ve onu Büyükanne’nin paltosuna soktu.

Baba'nın elleri ısırap ve lütuf getirdi. Şerif Yardımcısı Baskin arandı ve ertesi sabah elleri almaya geldi. Gökyüzünde uysal bulutlar birikmişti. Ree ve Baskin verandada buluştular. Başında büyük şapkasıyla Baskin, sımsıkı ve buruşuk dudaklarıyla Ree'ye baktı. Baba'nın elleri gözbağı çuvalının içinde bir kabarıklık yapıyordu ve çuval bezi hâlâ ıslaktı. Baskin, "Bunları hangi cehennemden buldunuz?" diye sordu.

"Birileri dün gece verandaya fırlattı," dedi Ree.

"Öyle mi? Kapıyı vurdular mı?"

"Yok. Bir patırtı duydum. Çıktım baktım. Bunları buldum."

"Tabii, tabii. Buna inanmış gibi yapacağım evlat... sırf yasına saygı göstermek için. Biliyor musun, işin aslı, genel-

likle Jessup'tan hoşlanmışımdır. Muhabbeti çok kötü biri değildi. En azından doğru düzgün espri yapabiliyordu. Doğruya doğru." Torbayı açtı, içine baktı, sonra da kıvrıp kapattı. "İyisi mi bu pençeleri dosdoğru kente götüreyim, doktor bir bakıp kime ait olduğunu söylesin."

"Ona ait, dostum. Bunlar babamın elleri."

"Bunun doğru olup olmadığını yakında anlarız." Baskin ayaklarını açarak durdu, dişleri kuru dudaklarını kemiriyor, çuval elinde sallanıyordu. Şapkasının kenarlığı gözlerine gölge düşürüyordu. "Bu arada, geçen gece sen orada olduğun için ateş etmedim. Kamyonette olduğun için. Yani ondan korktuğum için değil."

"Bana öyleymiş gibi geldi."

"Sakin bunu elâleme anlatayım deme, evlat. Bu hikâyeyi başkalarından duymayayım."

"Senin hakkında konuşmuyorum, dostum. Hem de hiç."

Baskin çuvalı sımsıkı sararak küçük kahverengi bir pakete çevirdi ve veranda basamaklarını indi. Dönüp ona bakmadan, "Sizin gibi kahrolasınca pislik insanlar canıma tak ediyor," dedi.

Oğlanlar okuldan döndüğünde Ree onlara Baba'nın geri dönmeyeceğini, öldüğünü, onu bir daha göremeyeceklerini söyledi. İkisi de zaten böyle tahmin ettikleri cevabını verdiler ve Harold cennetin nasıl bir yer olduğunu sordu. "Kumlu," dedi

Ree. “Bir sürü güzel kuşla dolu. Hep güneşli ama yakıcı değil.”

Ertesi sabah Ree, Baba’nın barakasını temizledi. Tırnaklar ve çapalar bir köşede duruyordu. Yıpranmış kırmızı deriden bir kum torbası tahta kirişteki çengelden sarkıyordu. Sallanan zincir tahtaya derin bir oyuk açmıştı. Ree kum torbasını tekmeledi. Zincir tıngırdadı ve Ree, Baba’nın bu torbayı tekmelediğini, bu zinciri tıngırdattığını, torbayı sıçratıldığını duyduğunda ne kadar mutlu olduğunu hatırladı. Hapisten çıktıktan sonraki ilk yıl burada her gün, saatler boyunca bu kum torbasına yumruk sallamıştı. Ona Hagier ismini takmıştı ve Ree’ye de ona yumruk atmayı öğretmişti. Deri Ree’nin çıplak yumruklarını sıyırıp acıtıyordu ve eldivenler o kadar ağırdı ki, yavaş bir direkt vuruşta bile abartılı bir dönüş yapması gerekirdi. Eldivenler hâlâ bağlarından asıldıkları duvardaki çividen sarkıyordu.

Oğlanlar eve döndüğünde onları elinde eldivenlerle kapıda karşıladı.

“Bilmeniz gereken bir başka şey de dövüşmek. Babamın bana öğrettiklerini size göstereceğim. Şu eldivenlerin örümcek ağlarını temizleyin, sonra onları size giydirip bağlayayım.”

Oğlanlar örümceklerden epey çekiniyordu, eski eldivenlerdeki örümcekler genç parmaklarındaki tatlı kanın kokusunu alarak uyanıp dolgu malzemesinin içinden onları ısırmak için

çıkabilirdi. Eldivenleri duvara ve sobaya vurdular, baş aşağı tutup salladılar ve içlerine çatal sokup kurcaladılar. Ree eldivenleri onların ellerine taktı, bağları bileklerinin etrafında bağladı. Oğlanların elleri çok küçük olduğundan Ree eldivenler sabit dursun diye bağları iyice sıktı. Onlara temel duruşu, yani sol ayak önde, sol yumruk önde, sağ yumruk geride ve kulağın arkasında kalacak şekilde durmayı öğretti.

“Ağırlığınız yumruklarınızı takip edecek, yani...” Pence-
renin ardında Gözyaşı Amca’nın kamyoneti bahçeye çektiğini gördü. “Bir dakika,” dedi. Kapıyı amcasına açtı. Oğlanlar onun talimatlarını beklemeksizin sıçramaya, yumruk atmaya başladılar. Ahşap zeminde sallanıyor, kayıyor, kanepenin, sandalyelerin arkasına sığınıyor, ne zaman yumruk indirselere ve yumruk yeseler haykırıyorlardı. Gözyaşı yorgun bir ifadeyle gürültülü eve girdi. Saçları tel tel ve karman çormandı. İyice uzayan sakalları yanaklarını mavileştirmişti ve siyah pantolonunun paçaları çamur lekeleriyle kaplıydı. Ree onun koluna hafifçe vurup, “Selam,” dedi, “gel, otur.”

Gözyaşı, oğlanları ilgiyle izledi. Oğlanlar hâlâ eldivenleri sağa sola savuruyorlardı, ikisinin de yüzünde kırmızı darbe izleri vardı, fakat ortada kan yoktu. Nefes nefese, birbirlerinin neredeyse bir metre uzağına isabet eden vahşi yumruklar savururken çabucak yorulmaya başlamışlardı.

“Zil çaldı. Raundlar arasında köşenizde oturacaksınız,”

dedi Ree.

Gözyaşı, “Durumlar nasıl?” diye sordu.

“Annem iyi değil.” Ree başıyla Anne’nin gölgeli odasını işaret etti. “Galiba biliyor.”

“Bence her şeyi hepimizden daha iyi biliyor.”

“Bu kadarını bilmek istemezdi.”

Oğlanlar mutfak lavabosunun yanında durmuş, eldivenlerini çıkarmadan dolaptan bardak almaya uğraşıyorlardı. Yanakları kıpkırmızıydı ve Harold burnunu çekiyordu. Musluğu iterek açtılar ve devasa eldivenlerle kavradıkları bardakları suyun altına tuttular.

“Herhalde kenara köşeye biraz para koyman gerekir. Sana bir şeyler ayarlarım, evlat. Buralarda nasıl para kazanacağını öğrenmelisin.”

“Kristale dokunmam. Bana göre değil. Hiç kimsenin o boka dokunup da iyi olduğu görülmemiş.”

“Eğer istiyorsan yapacak başka işler de var.”

Ree, oğlanlara, “Bir dakika doğru düzgün oturun,” dedi. “Televizyonu açacağım. Oturun.”

Televizyon ekranındaki görüntü titriyordu. Bir anda çizgiler beliriyor, bükülüyor, yayınlanan program haber sunucusunun sözcükleriyle anlam kazanıyordu; böylece Gözyaşı izlemek için kanepeye kuruldu. Oğlanlar sularını yudumla-

yarak koltuğun bir kenarında, Gözyaşı da diğer yanında oturdular ve Ozarkların diğer köşelerinde olup biten büyük olayları izlemekten çok, dinlediler.

Tam da dünyadan önemli haberler başlamışken, engeli yolda farlar yaklaştı. Mike Satterfield kamyonetin yanına park etti ve uzun kahverengi saçlarını geriye atarak karda yürümeye koyuldu. Elinde mavi plastik bir torba, bacağındaki kılıfta da tabancası vardı. Ree başını salladı ve selam vererek onu içeri aldı. Satterfield kanepede oturan Gözyaşı'nı görünce, "Seni tanıyorum, değil mi?" dedi.

"Evet. Mike'tı, değil mi? Crick'in adamı. İhtiyar Crick'i delikanlılık zamanlarımdan beri tanırım."

"İlk kefaleti o zamanlar mı ayarlamıştın?"

"Ondan bile önce. Arada bir babamın kefalet işlerini yapardı."

Satterfield zayıf ışıktaki Ree'yi daha yakından inceledi. "Görünüşe bakılırsa bunu kanınla canınla hak ettin, evlat." Mavi torbayı ona uzattı. "Bu senin."

Torba kırıksık banknotlarla doluydu.

"Nasıl benim?" Satterfield pencereye ve güneybatısına yan dönerek oturduğunda gözleri minik renk kıvılcımları saçıyor. Çenesindeki tüyler, saçlarından bir ton daha açık renkteydi, elleri iriydi ve şehir kokuyordu. "Onun değil mi?"

“İsmi olmayan herifi mi diyorsun? Bize isim vermedi, lanet olsun. Adamın tam olarak kendinde olup olmadığından bile emin olamadım ama Jessup için bunu vererek size büyük iyilik ettiği kesin.”

Gözyaşı çabucak ayağa kalkıp dışarı çıktı.

Ree, “Peki bu para hâlâ onun sayılmaz mı?” diye sordu.

“Bizim isimsiz herif bunu almaya dönmez. İşler böyleyken zor. Nakitten kendi payımızı aldık, geriye de epey kaldı. Hepsi senin oluyor.”

Oğlanlar önemli bir şey olduğunu hissedince yerlerinden kalkarak Ree’nin yanında durdu ve boks eldivenlerini onun omuzlarına koydular. Torbaya baktıklarında Harold, Ree’ye, “Yani bu, gideceğin anlamına mı geliyor?” diye sordu.

Gözyaşı volta atarken ayak sesleri verandanın tahta döşemelerinde yankılandı.

Satterfield, “Bunu nasıl yaptığını bilmiyorum, evlat,” dedi. “Etrafta dolanıp nasıl *kanıt* bulduğunu. Bunu herkes yapamaz. Oldukça cesaretlisin.”

Ree söyleyecek söz bulamıyordu, sözcükler kaybolup gitmişti fakat en sonunda birkaç sözcük yakalayıp konuştu. “Doğma büyüme buralıyım. Sana söylemiştim.”

“Bu para gideceğin anlamına mı geliyor?”

Satterfield ona uzandı, saçlarını geriye atıp elini sıktı.

“Bak, evlat. Avukat tutamayacak kadar gençsin, biliyorum ama eğer bir yolunu bulursan, yolun şehre düşerse seni değerlendirebileceğimize eminim. Eleven Point’in bu tarafında neredeyse bütün Dollylerin kefalet işlerini biz hallediyoruz. Neredeyse hepinizi hapisten biz çıkarıyoruz. Benim için altın kadar değerli olabilirsin.”

Satterfield giderken bahçedeki gölgeler uzundu. Kuşlar ağaçlarda toplanmış, tiz ötüşleriyle akşamı karşılıyordu. Ree verandada durup onun uzaklaşmasını izledi, ardından Gözyaşı’na döndü. Gözyaşı’nın rengi değişmiş, yarası haricinde her yanı solgunlaşmıştı. Ellerini yırtık deri ceketinin ceplerine sokmuştu. Ree, “Ne oldu?” dedi. “Sorun ne?”

“Kimin yaptığını artık biliyorum.”

“Ne?”

“Jessup. Kimin yaptığını biliyorum.”

Ree hiç tereddüt etmeden, bir an bile düşünmeden ona atıldı. Kollarını iki yana açıp ona sımsıkı sarıldı. O ham kokusunu, ter ve dumanı, paylaştıkları kaynayan kanı ve ruhu içine çekti. Onun boynuna sarılıp kollarını sıkarken bile sanki şimdiden kaybolup gitmeye başlayan lanetlenmiş birine sarıldığını hissediyordu. Gölgelel dereye, vadiye, bahçeye ve eve yayıldı. Gölgelel ikisinin üstüne çöktü ve Ree ağladı; amcasının göğsüne yaslanıp ağladı. Burnunu çekerken Gözyaşı, omurgası

çatırdayana kadar ona sarıldı. Ardından geri çekildi. Basamakları üçer üçer indi ve arkasına dönüp bir kere bile bakmadan kamyonetine atladı, sonra da basıp gitti.

Ree üst basamakta oturup gözyaşlarını koluna sildi. Kuşların alacakaranlıkta söyleyecek çok şeyi vardı. Bunları koro halinde söylediler. Ree iki parmağını burnunun üstüne koyup bahçeye doğru sümkürdü. Buz çatıdan parlak çentikler halinde sarkıyor, basamakların üstünde bir mızrak dizisi gibi kıpırdamadan duruyordu. Basamaklardaki kar botlarıyla dümdüz edilmiş, sertleşmiş ve kayganlaşmıştı. Oğlanlar gelip Ree'nin iki yanında oturmuş, başlarını onun göğsüne yaslamış, boks eldivenleri içindeki ellerini onun kucığına koymuştu.

Harold, "Bu, gideceğin anlamına mı geliyor?" diye sordu. "Bu para?"

"Sizi bırakmıyorum çocuklar. Neden öyle düşündünüz ki?"

"Bir keresinde ordudan ve bizim olmayacağımız yerlerden bahsetmiştin. Bizi bırakmak mı istiyorsun?"

"Hayır. Sırtımda sizin ağırlığınızı hissetmezsem kayboldum."

Onlar sessizce otururken gölgeler koyulaştı, derenin diğer yanındaki pencerelerden ışıklar süzölmeye başladı.

Sonny, "O kadar çok parayla ne yapacağız? Ha? İlk ön-

ce ne alacağız?” diye sordu.

Solan ılık, tepeleri okşadı; ta ki gölgeler onları güzelce öpene kadar. Sonra tepeler taze akşam karanlığının içinde gözden kayboldu. Kuşlar fırlayıp giden son ılıkla beraber sessizleşti. Ree ayağa kalkıp gerindi. Alacakaranlık, karı sönükleş

tırmıştı ama tepelerindeki saçaklar hâlâ parlaklığını koruyordu.

“Araba,” diye cevap verdi.

**** SON ****

Daniel Woodrell, Missouri, Ozarklar'da doğdu. On yedi yaşına girdiği hafta, okulu bırakarak Deniz Kuvvetleri'ne katıldı. Üniversite diplomasını yirmi yedi yaşında aldı, Iowa Yazarlar Atölyesi'nden mezun oldu. Son beş romanı, *New York Times* tarafından Yılın Dikkate Değer Kitapları arasında gösterildi ve *Tomato Red* isimli kitabı, 1999 yılında kurmaça alanında PEN West Ödülü'nü kazandı. Woodrell, karısı Katie Estill'le birlikte Ozarklar'da, Arkansas yakınlarında yaşamaktadır.

